

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی

زنجیره‌ی رۆشنیبری

*

خاوه‌نی ئیمتیاز: شهوکت شیخ یه‌زدین

سه‌رنووهر: به‌دران شه‌مه‌د هه‌بیب

ناوونیشان:

دهزگای چاپ و بلاوکردنهوهی ئاراس، گه‌ره‌کی خانزاد، هه‌ولتیر

س.پ. ژماره: ١

www.araspublisher.com

دهمێ مه‌رگا . . ده‌مێ خو‌شه‌ویستی

دەمی بەرگ . . دەمی خۆشەویستی

رۆمان

ئیریش مارییا ریمارک

وەرگیترانی:

رزگار نوری شاوہیس

ناوی کتیب: دەمی بەرگ... دەمی خۆشەویستی - رۆمان
نووسینی: ئیریش مارییا ریمارک
وەرگیترانی بۆ زمانی کوردی: رزگار نوری شاوہیس
بلاوکر اوہی ئاراس - ژمارە: ۱۵۱
دەرھینانی ھونەری: دەزگای ئاراس
دەرھینانی بەرگ: شکار شیخ عەفان نەقشبەندی
خۆشنووسی بەرگ: ھونەرمەند محەمەد زادە
پیت لیدان: سەنگەر حوسین
ھەلەگری: شێرزاد فەقی ئیسماعیل
سەرپەرشتیی چاپ: ئاوردەحمان مەحمود
چاپی یەکەم - چاپخانەی وەزارەتی پەروردە، ھەولێر - ۲۰۰۲
لە کتیبخانەی بەریتو بەرایەتی گشتیی رۆشنبیری و ھونەر لە ھەولێر ژمارە (۳۱۷) ی سالی
۲۰۰۲ ی دراوہتی

چهند وشه بیهک

له کوتایی سالانی ههشتاکانی سهدهی رابووردوو، کاتیک بیرهۆکهی وه رگپیرانی ئەم شاکاره له بیرمدا بووه ئاره زوویهکی به زهبر و هیچ دهسته لاتیکم له ئاستیا نه ما.. لهو سالانه ولات و مرۆقی ولاته کهم دوو چاری باری سهخت و ناهه مواری جوهرها جهنگی درنده و نارپهوا بیوونه وه.. جهنگی نارپهوا و زالمی دژ به هۆز و نه ته وه کهم.. جهنگ له دژی ولاتیکی دراوسی.. جهنگ له دژی هزری نازادی مرۆف و ههسته رهوا تایبهتمه نده کانی..

لهو رهوش و کهشه ستهم و تاریکانه دا ئەم رۆمانه ریالیسته م خۆینده وه و گه بشتهمه ئەو نهجمه ی که مه رج نییه گشت ئەوانه ی له کهندهک و مه تارپه کانی به ره بیه کی نارپهوا و زۆرداردا گرد ده کرتینه وه، سه ره به و به ره بیه بن، یا به رگری لئ بکه ن.. مه رج نییه موریدی بکوژ و زۆرداری دیکتاتوران ملهوران بن.. هه موو ئەوانه ی ئەگه ر تۆز الیکیش ته رازوه که ی و یژدانیان به لای مرۆف و به ها کانی مرۆفایه تییه وه لاسه نگ بیت؛ به هه ر شیوه بیه کی به ره نگار بوونه وه و یاخییوون بیت.. له ناکاودا راده په رن و به گژقه لابه نده کانی سته مکارانا ده چنه وه.

به لئ، ئەگه ر چیش له سه ره به ره ی زۆرداران تۆمار کراون، به لام له ناخه وه هه ر سه ره به به ره ی مرۆف و مرۆفایه تین..

رزگار نوری شاوه یس

حوزه برانی 2002

هه موو کارپک له ژیر ئاسماندا، کاتی هه یه .. زایشت کاتی هه یه، مه رگیش کاتی هه یه .. چاندن کاتی هه یه، دروینه ش کاتی هه یه .. تیکدان کاتی هه یه، بنیاتنایش کاتی هه یه، خۆشه ویستی کاتی هه یه، رقیش کاتی هه یه، سا ئیتر له وه ی مرۆ له ژبانیا پیوه ی ماندوو ده بی، بی له و ماندوو تییه پتر، چیدی ده ست ده که ویت؟!

«سوله یان پیغه مبه ر»

کتیبی پیروژ- سه ره بوور نامه ی زانستگه

نووسه‌ری ئەم رۆمانه

ئیریش مارییا ریمارک

له سالی (۱۸۹۸) ز، له شاری (ئوسنابروگ) ی ئەلمانیا له‌دایک بووه، وهک سه‌ربازتیک له سوپای ئەلمانیا، به‌شدارێ جه‌نگی به‌که‌می جیهانی کردووه. پاش ئەو جه‌نگه، ده‌بیته مامۆستا، له زۆریه‌ی زۆری گونده‌کانی ئەلمانیا کار ده‌کات، پاشان بۆ ماوه‌یه‌ک ده‌ست ئەداته‌ی بازگانی، زۆری پێ ناچن ده‌بیته سه‌رۆکی به‌شی پروپاگه‌نده‌ی کۆمپانیا به‌کی کاوتشووک، ئەمجا وه‌کو رۆژنامه‌نووسی که له شاری به‌رلین جینشین ده‌بیته و به‌کاری رۆژنامه‌گه‌ری به‌وه خه‌ریک ده‌بێ.

سالی (۱۹۳۹) ز پاش ئەوه‌ی هه‌لتیستیکی نه‌یار دژ به‌رژیمی (نازی) وه‌رده‌گرێ، ده‌که‌ویته به‌ر زه‌بر و فشاری حکومرا نییه‌که‌ی (ئه‌دۆلف هیتلەر)، بۆیه ناچار ده‌بێ که ولاته‌که‌ی جێ به‌یلتێ و په‌نا به‌ریتته ولاته‌ی به‌گرتوووه‌کانی ئەمریکا، له‌وێ جینشین ده‌بێ و له سالی (۱۹۴۷) ز په‌گه‌زنامه‌ی ئەمریکی وه‌رده‌گرێ.

یه‌که‌مین رۆمانی له سالی (۱۹۲۰) دا به‌ناونیشانی (ژووری خه‌ونه‌کان) بلاوه‌کاته‌وه، هه‌ینده کالو کێچ ده‌بێ به‌لای په‌خه‌گرانه‌وه، هه‌رگیز مه‌زهنده‌ی ئەوه‌یان لێ نه‌ده‌کرد که نووسه‌ره‌که‌ی رۆژێ له رۆژان به‌گاته‌ریزی پێشه‌وه‌ی که‌له رۆماننووسانی جیهانه‌وه.

له رۆمانه‌کانی «ریمارک»:

- ۱- ژووری خه‌ونه‌کان، سالی (۱۹۲۰).
- ۲- هه‌یچی نوێ له‌ب ده‌ی رۆژئاوا دا نییه، سالی (۱۹۲۹).
- ۳- ریتی گه‌رانه‌وه، سالی (۱۹۳۱).
- ۴- سێ هاوڕێکه، سالی (۱۹۳۷).
- ۵- هاوسی‌که‌ت خۆش بویت، سالی (۱۹۴۱).
- ۶- ترووسکه‌ی ژیان، سالی (۱۹۵۲).
- ۷- ده‌می خۆشه‌ویستی، ده‌می مه‌رگ، سالی (۱۹۵۴).
- ۸- دوا وێستگه، سالی (۱۹۵۶).
- ۹- میلی ره‌ش، سالی (۱۹۵۶).
- ۱۰- دوا که‌نار (سیناریۆی فیلیمی سینه‌ما ییبه) سالی (۱۹۵۹).
- ۱۱- ئاسمان رۆژه‌کانی جودا ناکاته‌وه، سالی (۱۹۶۱).
- ۱۲- شه‌وه‌که‌ی لیشبۆنه، سالی (۱۹۶۳).
- ۱۳- که‌وانه‌ی سه‌رکه‌وتن.

شایه‌نی گوته‌ که زۆریه‌ی زۆری رۆمانه‌کانی (ئیریش مارییا ریمارک) وه‌ک فیلیمی سینه‌مایێ نمایش کراون و سه‌رکه‌وتنیان به‌دی هه‌تاوه.

«... ئەوانه‌ی جه‌نگ به‌تاقی‌کردنه‌وه‌یه‌ک ده‌زانن، دياره تاقی‌یان نه‌کردۆته‌وه، ئەوانه‌یش که تاقی‌یان کردووه، هه‌رگیز سه‌ریان لێی ده‌رنه‌کرد...! به‌هۆی جه‌نگه‌وه، ملیۆنه‌ها مرۆڤ، بێ له‌وه‌موو سام و مه‌رگ و وێرانکاری و برسیتیبه‌ی چه‌شتیان، پروویه‌پووی شتیکی دیکه‌یش بوونه‌وه، لێی حالی نه‌بوون، نه‌ ناو، نه‌ ره‌نگ، نه‌ شپوه و نه‌ رووخساری هه‌بوو، شتیکی بوو، ژبان‌ییانی سه‌ره‌وژێر کرد...!»

پاش ئەو ئەزمونه‌ی جه‌نگی ناو بوو، ده‌ست‌که‌وتیان ته‌نها لێ‌کدانه‌وه و باوه‌رێک بوو به‌وه‌ی که جارتیکی دی ژبان‌یان ناگه‌ریتته‌وه سه‌ر دۆخه‌که‌ی جارانی... چی به‌سه‌ر دی؟ چی لێ‌دی؟... ده‌گاته‌ کوێ.. هه‌رگیزاو هه‌رگیز، سه‌ریان لێ ده‌رنه‌کرد...»

(ریمارک)

به‌رگی یه‌که‌م «هه‌یرش و دژه هه‌یرش، وشه‌ن...! دوو وشه‌ی گه‌مژ و گه‌لۆرن...! مانای به‌دی‌بووم و ره‌ش‌یان ته‌نها له شه‌رگه‌کاندا یه، هه‌موو وێژه‌ی جه‌نگ له ده‌سته‌لاتیا نییه، تۆزالی‌ک له وینه‌ی پر نه‌هامه‌تیبان، بخاته‌ پێش چاو...».

بۆنى مەرگ له رووسيا ئەو بۆنە نەبوو له ئەفريقييا هەببوو، لەوئى بەهۆى گوللە بارانى خەست و چرى ئینگليزەكانەوه، كوژراوهكان جێدەمان، هەر زوو هەتاو كارى تێدەکردن، ئیواران بۆنيان بەدەم هەلکردنى باوه دەهات.. بۆنيكى تېژ و خەست بوو. تەرمەكان بەشەو هەلدەئاوسان، تارمايبيان لەبەر ورشەى ئەستىيرە نامۆكاندا، وەك هەستابنەوه و ابوو..! كاتيكيش خۆر هەلدەهاتەوه، لەتاو شالاوى تينيا دەكشانهوه نېتو قەوارەيان.. دەپووكانەوه، دەيانويست بەناخى خاكدا بچن، خۆيان له قولايييهكانيا بشارنەوه.. خۆ ئەگەر له دەرفەتتيكيشدا دەست خاوەنەكانيان بکەوتنايهوه، قەوارەيهكى وشك و برینگ بوون.. ئەوانەيش كە پاش چەند هەفتهيهك دەهيتراوهوه، كۆمەلە ئيسك و پروسكينيكي نېتو بەرگيتيكي سەربازى فوشوفۆل بوون.. مەرگهكەى ئەوئى، مەرگيتيكي وشك بوو! بەلام ئەمەى رووسيا بابەتتيكي ديكهيه، شتيكي لينج و بۆگەنە..!

ماوهى چەند هەفتهيهكە داىکردۆتە باران، زستان هاتبووه گيانەلا، وەرزی بەفرچوونەوه بوو، هەتا مانگيكيش پيشتەر، بەفر بە بەرزايى دوو مەتر زەمىنى داپوشييوو، تەنها بانى خانووە سووتاوەكان پەش دەچوونەوه.

گونده خاپوورەكە، كشمات، هيدى هيدى بەدەم نەوى بوونەوهى بەفرەكەوه، بڵند دەبۆوه.. له پيشان باهووى پەنجەرەكان، ئەمجا دەرگاكان، پاشانيش پليكانەى بەر خانە و كوختهكان دەرکەوتن.. تەرمە جيماوەكان يەك يەك ئاشكرا دەبوون، دەمى بوو كوژرابوون.. گوندهكە چەند جارتيك بەدەم هيترش و شەرى سەختەوه، دەستاو دەستی كرد، ئەلمانەكان داگيريان كرد، رووسەكان لېيان سەندنەوه، له مانگى نيساندا، ئەلمانەكان جارتيكى دى دەستيان بەسەردا گرتەوه.. ئەمجا بەفر بەزريانهوه شالاوى بەسەر تەرمە جيماوەكاندا هيتايەوه، هەر خۆشى نەكردەوه، هەموو شەويك، چينيک بەفرى نوئى، چينەكەى پيشتى دەشاردەوه.. سروشت له نەخۆشەوانتيك دەچوو، سپيدەى هەموو بەيانتيك، بەسەر جيبهكى سېي بيگەرد، يەكيتيكي چەپەل بشارتتەوه..

له پيشان كوژراوهكانى مانگى كانونى دووهم دەرکەوتن، رەق هەلگەرابوون، پەنگى مېوتيتيكي ديزيان لى نيشتبوو..!

بەفرى سەر گردۆلکەكەى پشت گوندهكەيان دەمالى خاكە بەستەلەكەكەيان بۆ شارندنەوهى تەرمەكان هەلدەكۆلى، كاريكي دژوار و بى تام بوو.. چەكى كوژراوهكانى كانونى دووهميان له تەنیشت كوژراوهكانى كانونى يەكەمدا دييهوه، تەفەنگ و تاسكلاوه پۆلايينەكان له لاشەكان پتر بە قوولاييدا چووبوون، شەختە و سەهۆلبەندان بەرگە ديزەكانيانى دارزانديبوو، بەو دەمه داچەقاوه پر سەهۆلاوانەيانەوه له خنكاو دەچوون، پەلوپۆيان پوا بوو، كاتيک دەستتيان ئەدانى بڵنديان بکەنەوه، قۆليک لە پر شوڤر دەبۆوه، بە بيياکييهكى سامناکەوه ديالتيى دەکرد.. تەشخەلەى بە زیندووەكان دەکرد..!

بەر له ناشتيان، لەبەر بەرۆچکەيەكدا ريز دەرکان، چاوه مەيبوهكانيان خاوه دەبۆوه، بريقهيان نەدەهات، بيلبيلەكان شلەقابوون، دلۆڤ دلۆڤ بەلاچاوياندا دەرژا.. بۆ ئەو چارەنووسە رەشەيان دەرگيان..

زستان پیتی مابوو، کەشوههوا روويان گرژ کردەوه، زريان بە بەفرەوه چەند رۆژتيكى دیکە دريژهى خاياند، كاتيک خۆشى کردەوه، دار و بەرد بەستبووى پاشان شەبايهكى تەر هەلى کرد، بەفرەكەى هيدى هيدى دەتواندەوه..

پەلەيهكى رەش له پانتايييه سپييهكەدا دەرکەوت، پاش سەعاتتيك بووه دەستومهچەكيتيكي گرژى بڵندەوه بوو..

- تەماشاکەن، ئەوه يەكيتيكي دیکهيه..

(ئيمەرمان) چاوى لىي نەبوو

- کامە.. کوا له کوتيه؟

- ئەوئى.. لەبەردەم کلتيسەكە.. ئەويش هەلگرينهوه؟

- بەفرەكە لەوئى ئەستووورە.. ئەم گونده شووم و نالەبارە له چالايبدايه، هەموو بەفرى گيتي تيدا كۆبۆتەوه.. پەلە نەكەين چاکە، بەشكەم ئەم بايهى هەليكردوو، هەنديكي ديكەى لى بتاوتينيتهوه.. يان گەرەكتانە بچن و پۆستالەكانتان پر بەفر و سەهۆلاو بکەن؟

- نەخيتەر نيازي شتى وامان نيبه

(ساور) پەنجەى بۆ چيشتخانەى تيبهكەيان دريژ کرد:

- ئاخۆ ئەمۆرۆ چيمان دەرخوارد بەدن.

- كەلەرم.. گوايه بە گوشت و پەتاتەوهيه.. ئاى كەوا نيبه.

- لەم هەفتهيهدا ئەمە سى جار

(ساور) قۆپچەى پانتۆلەكەى ترازاند و كەوتە ميزکردن، ئەمجا بە كزيهكەوه وتى:

- باوەرتان بى، تا سالتیک لەمەوبەريش وەكو پرۆسپايييهكان ميزم بەكەوانەى بەرز و بەهيتز دەکرد، ورم بەرز بوو، بۆ پيشهوه دەچووين، ئوميدم پتەو بوو بەوهى جارتيكى دى چاوم بەنیشتمان دەكەوتيتەوه، ئەوەتا ئيستاكەيش وەكو دەمبين دلەم بەهيچ خۆش نيبه، كەيفم بەميزکردنیش نەماوه.. (ئيمەرمان) دەستتيكى نابووه گيرفانيهوه، ورد ورد خۆى هەلدەكران..

- بەش بەحالى خۆم، هەر ئەوهنده ئەم سەربازييهم لەكۆل بووايهتەوه، ئيتر بەلامەوه گرينگ نەبوو هەرچى چۆنيك هەلميزامايه.

- منيش، بەلام قەت لەو باوەرەدا نيم بەو ئاواتە بگەين.

- بەلى قارەمان و نەبەردين، جەنگاوەرين تا مردن..! ئيستاستا مەگەر تەنها پياوانى (هيتزەكانى شليوه)^(١) ميز بەكەوانەى بەرز بکەن.. (ساور) قۆپچەكانى توند کردوه:

- لەمەيشدا هەر ئەوان له پيشهوهن، كارە چەپەلەكان بە ئيمە دەكەن، شكۆمەندييهكەش بۆ ئەوانە، ماوهيهكى دورو دريژ بۆ داگيرکردنى شارتيك تيدەكۆشين، هەر ئەوهنده هەلۆتستەكە ساغ دەبيتتەوه، پەيدا دەبن و خۆيان بەشارە داگيرکراوهكەدا دەکەن.. سەرکەوتنەكەمان لى زەوت دەکەن و خۆيان دەکەنە خاوەنى..!

ته ماشایان که چ بایه ختیکیان پیداون، هه موو شتییک بۆ ئه وانه، بهرگ و پۆشاکه گهرم، پیتلاوی توکمه و چاک، خواردنی چهور و نهرم..

(ئیمه رمان) کهوته بۆله بۆل

- دهبا ئیستا سه رکه وتتییک بهدی بێن، ئهوانیش وهکو ئیمه له پاشه کشه دان، بگره له مه دا بۆریان داوین، زۆر له پێشه وهن، نه خیر هیچیان له ئیمه زیاتر نییه ..

- ئهوان گونده کان ده ستووتین، تالانی ده که ن...!

(ئیمه رمان) له خو خوراندن بۆوه، به سه رسورماندنی که وه وتی:

- دیاره ئه مرۆ شتییکت به سه ردا هاتوه .. ده لیتی ده ماری مرۆ قایه تیت هرو و ژاوه؟ ئاگات له خو ت بێ (شتاین بێرنه ر) گوپی لیت نه بێ، خراپت به سه ر دێ.. ته ماشاکه ن، به فرکه چه ند به خیرایی ده تویتته وه، ته وای باسکی به ده ره ده یه ..

چاوه ش (میکه) هه ر ده په نجه ی پتی له ناو پۆستاله کانییا ده جو لانه وه، سه ر تیپه که ی خو ش نه ده و یست، به لام یاسا سه ر یازیه کان له ژوور هه موو هه ستو نه ستی که وهن، بۆیه به یی له ره، له باری ئاماده باشیدا له به رده م (راهی) فه رمانده یاندا قوت وه ستا بوو .. که چی هه ر بۆ ئه وه ی ئارام به دلی بدات رقه که ی به و شیوه یه ده رده بری، په نجه کانی پتی له ناو پۆستاله کانییا ده جو لانه وه .. له دلی خو شیدا ده یگوت .. (هه ی گوپی ریزی گه لۆر، نه فامی که لله پووت ..)

- له و به فره ی ده ربه تین.

- باشه گه وره م.

- هه ندی سه ر یاز گه ربه که وه، هه ر ئیستا ده ستت پێیکه ن، نامه وئ ئه م دیمه نه خه منا که له به ر چاودا بێ ..

(میکه) له دلایا که وته وه جنیودان .. (هه ی هه مبه انه ی فووتی کراوی فشه ل .. دیمه نه که ت به لاره خه منا که .. یه که م جاره دیمه نی وا ببینی؟!)، (راهی) گه رایه وه نووسینه گه که ی، (میکه) له دلی خویدا هه ر توندوتیژ بوو .. (مه یوونی له خو یایی بوو، بان و ئاگردانت هه یه، خاچیکی سوارجاکیشت (۲) به سینگه وه یه .. نه خیر ده بووایه به سینگی منه وه بووایه ..) ده نگی به رز کرده وه:

- ساور، ئیمه رمان .. خا که ناز بێن .. کوان، ئه وانی دیکه له کوین؟ .. هیرشمان، بیرنگ، ده ی ئیوه ش، (رووی کرده - شتاین بێرنه ر) .. تو سه ره رشتیان بکه، ده ی ئازا که ن ئه و ته رمه له و به فره ده ربیتن، گره ئه که م که سه ر یازی خو مان نییه، کتی گره وه ده کات؟

(شتاین بێرنه ر) به خاو خلیچکی به که وه له (میکه) نزیک بۆوه:

- من گره ئه که م .. ده لیم له خو مانه (هه ولنی ئه دا ده نگی گرت در چن، بێ سوود بوو) .. گره ومان له سه ر چی بێ؟

(میکه) دوو دل بوو:

- سی مارک.

- نه خیر پینج، له سه ر پینج مارک که متر نایکه م ..

- باشه، به لام ده بی بیده بت.

(شتاین بێرنه ر) دایه قاقای پیکه نین، ددانه سپیه کانی ده بریسکانه وه، لایکی مووزه ردی نۆزه سالان بوو، له یه کتی له میره جیرمانه دیرینه کان ده چوو، وتی:

- دۆراو ئه یادت، ئه ی گوایه گره ومانای چی؟

(میکه) لپی ده ترسا، خو ی لی ده پاراست و مه رای بی ده کرد، (شتاین بێرنه ر) سه ر به ر پیکه خراوی پاسدارانی نیشتمانی (۳) بوو ..

- چاکه .. (قوتوه جگه ره به کی دارینی له باخه لی ده ره ینا، گو لیتی له سه ر هه لکۆلدره بوو، به کراوه یی ئاراسته ی (شتاین بێرنه ر) ی کرد ..) جگه ره یه ک ناکی شیت؟

- با.

(ئیمه رمان) کهوته پلار هاویشتن:

- کوپینه ته ماشاکه ن، شتاین بێرنه ر جگه ره ده کیشی ..! پێشه و (۴) نایکی شتی

- ده مت داخه (بژانگه درێژه کانی گیف بوونه وه، مۆره ی له (ئیمه رمان) ده کرد ..) زمانت درێژ بوو .. وا دیاره هه ندی شت له یاد کرده وه؟

(ئیمه رمان) به ده م پیکه نینیکی ته وساو یبه وه وه لامی دایه وه:

- ده زانم ده لیت چی .. نه خیر هیچم له یاد نه چوو، من ته نها ئه وده م گوت که پێشه و جگه ره کیش نییه، هه موو ئه مه ده زانین.

(میکه) تو ره بوو:

- به سه، کو تایی به م مشتومره بێن، ده ی فه رمانه که جیبه جی بکه ن ..

- که واته با ده ستت پێیکه یین.

(شتاین بێرنه ر) جگه ره که ی داگیرساند، (ئیمه رمان) بۆله ده هات.

- ئه مه له که یه وه جگه ره له کاتی کارکردندا کیشراوه؟

- ئه مه کار نییه، ئیتر کو تایی به م شه ره ده نوو که ش بێن، ده ی ده ست به کار بن، ئازا که لاکه ئه م سه ر یازه رووسه ده ربیتن، بۆج وا وه ستاوی (هیرشمان)؟ .. تویش ده ست بده شتییک ..

(گریبه ر) وتی:

- رووس نییه، (ته نها ئه م خه ربک بوو، دوو ده فه ته خته ی درێژکۆله ی له هه ردوو لای ته رمه که وه درێژ کرد، به فره که ی ده مالی، ده وری باسک و سه رسینگی لاشه که ی خا وین ده کرده وه ..)

به رگیکی سه ر یازی ده رکه وت، کال بۆوه، (شتاین بێرنه ر) به په له لینی نزیک بۆوه، وه ک سه ما بکات، به ده م هه نگا و نانه وه خو ی با نه دا، دلنیا بوو که گره وه که ده باته وه، بازیکی به سه ر ته خته کاندادا، له ته ک (گریبه ر) وه به دیار لاشه که وه هه لتووتا ..

- نه خیر رووس نییبه، بهراستمه.. له وان نییبه، ئهم بهرگه سهربازییه هی خۆمانه (ئاوړتیکی له - میکه - دایه وه).. له خۆمانه، که واته گره وه کم برده وه.
 (میکه) ههنگاو ټیکی قورسی نا، نوارییه چالکه، به فره توادکهی تی دچوړا، به په سستیبه که وه وتی:
 - من تیناگم، ماوهی یک ههفته به هه له رووسه کان نه دوزینه وه، ئهمه دهی له مانگی کانوونی
 یه که مدا کوژرابی، بویه وا له قوولا یی دایه.
 (گریبه ر) وتی:

- دهی له مانگی تشرینی یه که مدا کوژرابی، ئهو کاته به دهم راوانانی رووسه کانه وه له م گونده وه پدهت
 بووین

- قسه ی پوچ، هه موو کوژراوه کانی خۆمان گرد کرده وه..
 - نه، فریا نه که وتین، تاریکه شه و بوو، ئهو ساتانه ده بویه به په له و بی وچان به ره و پیش بچوونیا به.
 (ساور) وتی:

- راست دهکات
 - قسه ی پوچ.. وانیه هیزه کانی دواوه هه موو کوژراوه کانیان هه لگرته وه.
 - باوه ناکم، ئهو شه وه به فر و گولله به شپوه یه ک ده بارین چا وچاوی نه ده بی، وه کو وتم، لیره
 نه ماینه وه، خیرا به ره و پیشه وه چووین..

(شتاین بیتره ر) چاو ټیکی تووړدی پر یبه (گریبه ر)، لاسایی کرده وه:
 - بۆ پیشه وه ده چووین، به ره و پیش ده چووین، ئهمه چند جار ئهم رسته یه بلتییت و بلتیته وه.. حالیم
 که مه به ست چیه؟

- راستیبه که ده لیم، ئهو کاته له هیرش کردن بووین، پتر له سه د کیلومه تر چوو بووینه پیشه وه.
 - نه، تو ده توئ بلتییت که ئیستا پاشه کسه ده که ی.. بلتی وا نییبه؟
 - ئیستا لیره ی، له م گونده ی
 - دهمه ویت حالیم بکه ی، له پاشه کسه داین بان نه؟
 (ئیمه رمان) سیخورمه یه کی به په نهانی له (گریبه ر) دا، (گریبه ر) یش هه له سه ری پوشت.
 - ئهی بۆ پیشه وه ده چین؟

(ئیمه رمان) به بزه یه که وه نوارییه (شتاین بیتره ر)، وتی:
 - ئهم جزه پاشه کسه نه و نه ی..! ئهو بۆ سالتیک ده چی خه ریکی هیله کافمانین له یه کیان نریک
 ده که ینه وه، پلانیته که سه ر کرده تییمان نه خسه ی کیشاوه، سه رکه وتنی یه که جاره کی پی وه دی دینین،
 هه موومان ئهمه ده زانین.

(هیرشمان) هاواری لی به رز بوه:
 - بنوارن، ئهو ئه لقه یه که له په نجه یدا (که وه وه به فرمالین، ده ستته که ناشکراتر بوو)
 (میکه) دانه و بییبه وه:

- زیره، ئه لقه ی ژنه یینانه
 له دهوری چالکه گرده وونه، چاو یان بریووه تهرمه که، (ئیمه رمان) به گوئی (گریبه ر) دای چیانند:
 - خوت له و به چکه به رازه بیاریره، با مؤله تی چونه وه که ت لی نه ئالوزینی، خواخوای باس ټیکه زوو
 بیگه یی.

- ئهی تو بۆ خوتی لی ناپار ټیت؟ خه می منت نه بی، ئاگات له خوت بی تو توش نه بیت..
 - گرینگ نییبه به لاهه وه و من وه کو تو به ته مای مؤله تیکی چونه وه نیم، بگره هه ر به ته مای ئهو نیم
 جار ټیکی دیکه ئه لمانیا بییبه وه..

(هیرشمان) به دهم چنگه کرپوه وتی:
 - ئه مانه له هیماکانی تیبه که ی خۆمانه.
 (شتاین بیتره ر) قه شمه ری به (میکه) ده کرد:

- دلنیای بکه ن، له رووسه کان نییبه (دایه قاقای پیکه نین)
 (میکه) به کزیبه که وه وتی:
 - نه خیر له وان نییبه

- داخی گرانم بۆ گروم له سه ر ده مارک نه کرد..؟ ده ی بیته
 (میکه) به نا به دلنیبه که وه که وته پاره بژاردن
 - دیاره ئه موه له من نییبه، ها بگره خودا بتگری
 (شتاین بیتره ر) پاره که ی نایه باخه لیه وه، (گریبه ر) وتی:

- وا بزنام (رایکه) یه
 - کیبه؟
 - رایکه، سه ر تیبه که ی پیشه ومان، ئه مانه نیشانه کانین، ئه وه یش په نجه کوله که به تی

- قسه ی پوچ، (رایکه) یان به برینداری گواسته وه هیله کانی دواوه
 - رایکه یه.
 - ئهو به فره له سه ر دهموچاوی لاده ن.

(گریبه ر) (هیرشمان) به په له که وتنه لادانی به فره که، (میکه) هاواری لی کردن:
 - ئاگاتان له نووکی خاکه نازه کانتان بی، له که لله ی نه ده ن..

که لله یه کی ته ر و سامناک ده رکه وت، به سستیوی..! چالا ییبه کانی دهموچاوی پر سه هۆل بوون، له
 که لله ی په یکه ریک ده چو به ر له ته واکردنی ده ستتی لی هه لگیرابین، ددانیکی زیر له نیوان لیوه شین
 هه لگه راوه کانیانه وه ده بریسکایه وه، (میکه) شپزه بیو، (رایکه) ئه فسه ر بوو، ده بویه مامه لیه کی
 تاییه تی له گه ل تهرمه که یدا بکرایه، فرمانی پیدان:

- ده ی ده ستتی بدنه ی، (هیرشمان) و (ساور) له قاچیه وه، (شتاین بیتره ر) و (بیرنگ) یش له
 شانیه وه، ده ی هه ر هه مروتان پیکه وه.. یه ک، دوو.. بلندی بکه نه وه (تهرمه که له جیبی خوی ترازا،

لوشه یه کی کپ له چاله که وه هات، بۆشایی نیتوان لاشه که و بنی چاله که، به فراوه که ی هه لوشی..)

له پرتکا؛ هاوار له هیرشمانه وه هه لسا.

- په له مه که ن.. وا پای خه ریکه به ده دستمه وه دئ.. خه ریکه هه لده وه شی..! (شی و شه خسته ی زستان، جه سته ی رایکه ی هه لته کاندبوو).

(میکه) هاواری لیکردن:

- لیبی گه رتین.. داینینه وه

فربا نه که و تن، تهرمه که بیان له ده ست به ربۆه، پۆستاله که ی (رایکه) به پاکه ی ناویه وه به ده ست هیرشمانه وه مایه وه..! هه ر زو (ئیمه رمان) پرسپاری لی کرد:

- پیتکه ی تیدا یه؟

(میکه) نه راندی

- نه و پۆستاله دانئ.. چاله که فراوانترکه ن، چوزانین وا دارزاوه، (پروویه کی گزژی کرده ئیمه رمان).. تۆیش زۆر ده لیبیت، نه ختیک رتیز له مردوان بگره..

(ئیمه رمان) به چاوتیکی حۆله وه ناویبه (میکه)، ده می بووه ته له ی ته قیو..

تهرمه که بیان له به فرکه ده رهیتنا، چه ند نامه یه کی له باخه لدا بوو، ته روتوشی کالی کردبوونه وه، به لām ده خوتندرانه وه، (گریتیه ر) راستی کرد، (رایکه) بوو، (میکه) وتی:

- ده بی (راهی) ئاگادار بکه مه وه، لیر نه جوولین تا ده گه رتیمه وه..

نووسینگه که ی (راهی) له خانویه کدا بوو، چه ند ژووریتی که لکی به کارهیتانیا مانبوو، له وه ده چوو کاتی خۆی مالی قه شه ی گونده که بوویت، (میکه) خۆی کرد به ژوورا، به ته وسیتکه وه ته ماشای ئاگردانه پرووسیا بیبه قه به که ی کرد، گالته ی پیده هات.. (راهی) له دیتنه وه ی ته رمی (رایکه) ئاگادار کرده وه، پیتکه وه گه رانه وه سه ر ته رمه که، (راهی) ماوه یه که به ماتی به دیاریه وه وه ستا، پاشان وتی:

- چاوی داخن.

(گریبه ر) وه لāmی دایه وه:

- گه وره م پینلوی چاوه کانی پواون، په نجه بیان به رکه وی هه لده وه رتین.. (راهی) ئاوری له کلپسه که دایه وه، له گه لی لاوه رووخابوو..

- بیگوتیزنه وه نه وی.. سندووقه ته رمیتک نیبه؟!

(میکه) وه لāmی دایه وه:

- نیبه، هه مویمان جته یشت، هه ندیکمان بۆ پید او یستیه کی ناوه ها کتوپر گلدابۆه، به لām پروسه کان ده ستیان به سه ردا گرتن، ئومیده وارم سوودی ته واویان لی وه رگرن..

(شتاین بیرنه ر) دایه قاقای پیتکه نین، (راهی) بواری نه دا، به مۆنیه که وه وتی:

- یه کینکی بۆ دابین بکه ن.

(گریبه ر) هه لی دابین:

- ته خته نیبه گه وره م، هه تا به شی سندووقیتیکیش په یدا ده بی کاتیک ی زۆر ده خاییتنی، وه کو ده بیین ته رمه که ش رزیه، چیت به رگه ی مانه وه ناگرت.

- له پارچه چادرتیکی بیچنه وه نه مجا بینتین.. خاچتیکیش له سه ر گۆره که ی داگوتن..

تهرمه که بیان رووه کلپسه که هه لگرت، (هیرشمان) ییش به پۆستال و پا رزیه که ی ناویه وه دوا بیان که وت..

(راهی) به چاوه ش (میکه) ی گوت:

- چوار دیلی دیکه بیان له چه ته رووسه کان بۆ نار دووین، هه ر سه بی ده بی نه مانیش گولله باران کرتین.. فه رمانه و پیمان دراوه، بزانه له سه ر یازه کان کامیان ئاماده یه ده سته ی گولله بارانه که بیان لی پینک بیتنه، نه گه ر که سیان لی نه هاته پیتش، به خۆت هه لیا نیرتیره..

- باشه گه وره م.

بۆله یه که له (راهی) یه وه هات، به دهم خۆیه وه ده یگوت (.. خودای گه وره، نه م جوۆره کرده وانه بۆ به ئیمه ده ستیتین..؟).

(شتاین بیرنه ر) وتی:

- من ئاماده م.

(راهی) به روخسارتیکی گزژه وه وه لāmی دایه وه:

- باشه.

پشتی تیکردن و گه رایه وه نووسینگه که ی، (میکه) له دلی خۆیدا جیتوی پین نه دا (.. هه ی کاسه لیبسی بی بار، هه روا زو په نات برده وه به ر ئاگردانه که ت؟.. ئاخه ر پیم نالیبت به گولله باران کردنی چه ند چه ته یه که، چی له باره که ده گۆرچ؟.. خۆ نه وانیش به سه دانیا ن له ئیمه فراندوو..)

(شتاین بیرنه ر) له گه ل (میکه) ی بوو:

- چۆنه گۆره که ی (رایکه) بیان پین هه لکه نین؟

ژانپک که وته گه ده ی (میکه) وه، وه لāmی دایه وه:

- وا ده که بین.. (بیری کرده وه) (رایکه) نه فسهرتیک ی باریکه له ی چاویلکه له چاو بوو، هه ر له جه نگی یه که مه وه وه ک نه فسهرتیک ی یه ده گ هاته سوپاوه، مرۆیه کی بی فیز و دلیر بوو، به لām کن جوامیر و نازا نیبه؟.. فه رمانده یه کی دل و ده روون باش بوو، نه و زه برو زۆره ی نه بوو که فه رمانده کانی دی کاروباریان پین راده په راند- (میکه) پرسپاری کرد: (راهی) چی بوو؟

- سه رتیب بوو.. نه ی وا نیبه؟!

- چیدی؟

- .. نازانم... مه به ستت چیه؟

- هیج!

گۆره‌که‌ی (رایکه) یان به دیله روسه‌کان هه‌لده‌که‌ند، ده‌نگی یه‌کتیکیان له‌ناو چاله‌که‌وه هات:

- ئەم قوولایییه باشه؟

پیره‌میردیکێ حه‌فتا سالانه بوو، ردینیکێ سپی چه‌په‌ل و جووتی چاوی هه‌یجگار شینی هه‌بوو، به ئەلماناییه‌کی هه‌یجگار له‌نگه‌وه پرسباری لیکردن.. (شتاین بێرنه‌ر) تووره‌ بوو:

- ده‌مت داخه هه‌ی پیره به‌رازی بۆلشه‌فیک.. هه‌تا پرسبارت لی نه‌کرئ، ورته له ده‌مته‌وه نه‌ییت..

له هه‌وای خۆیدا بوو، گیف ببۆوه، زوو زوو چاوی ده‌پریه‌ ژنه‌که‌ی له‌ناو دیله‌کاندا بوو، خانمیکێ قه‌یره‌ی به‌خۆوه بوو، (گریبه‌ر) وتی:

- با قوولتر بێ.

ردین سپیبه‌که پرسباری کرده‌وه:

- بۆ ئێمه‌یه؟

(شتاین بێرنه‌ر) بازیکێ دا، هه‌ر له‌ رۆخی چاله‌که‌وه ده‌ستتێ درێژ کرد و تا هه‌یزی تیا بوو، مشتیکێ به‌ناو ده‌می دیله‌ پیره‌که‌دا دا..!

- وتم ده‌مت داخه، کۆری چه‌نه‌بازیمان نه‌به‌ستوه (به‌خه‌نده‌یه‌کی پر له‌ کینه‌وه ده‌ینواریه‌ دیله‌که، له مندالیک ده‌چوو بالی په‌پووله‌یه‌کی هه‌لکشایی و دلێ به‌و کرده‌وه‌یه‌ی هه‌یجگار خۆش بێ..) (گریبه‌ر) وه‌لامی پیره‌میردیکێ دایه‌وه:

- نه‌، بۆ ئێوه نییه.

دیله‌که راست ببۆوه، قوول ده‌ینواریه‌ چاوی (شتاین بێرنه‌ر)، ئەمیش زه‌ق زه‌ق ته‌ماشای ده‌کرد، ماسوولکه‌کانی ده‌موچاوی تورت ببوونه‌وه، له‌ درنده‌یه‌ک ده‌چوو خۆی بۆ نیچیریک مه‌لاس دابن، چاوه‌روانی بوو بجوولتی تا زوو په‌لاماری بدات و له‌ناوی به‌رئ.. فه‌رمانی گولله‌ بارانکردنه‌که به‌ورده گۆرانکاریه‌که‌وه ئەنجام بدات، هه‌ر ده‌بێ له‌ناو بێرن، که‌س له‌ چۆنیه‌تی له‌ناو بردنیان ناکوولیته‌وه، خۆ ئەگه‌ر پرسباریش بکه‌ن.. په‌لامار دراوه و به‌رگری له‌ خۆی کردوه..!

(گریبه‌ر) ده‌یزانی که (شتاین بێرنه‌ر) له‌ بیانوو ده‌گه‌رئ، به‌لام نه‌یده‌زانی ئایا ته‌نها بۆ پتر چه‌وساندنه‌وه‌ی دیله‌که‌یه، یان به‌و نیازه‌یه‌ بیه‌رووژینی تا ده‌ست بکاته‌وه و ئەمیش ده‌ستبه‌جی بیکوژئ.. کرده‌وه‌که‌ی له‌ په‌نا به‌هانه‌یه‌کی یاساییدا بنوینئ..

دیله‌که نه‌جوولا، به‌ده‌م و ردینیکێ خوتناییه‌وه ده‌ینواریه‌ (شتاین بێرنه‌ر)، (گریبه‌ر) بیری کرده‌وه.. (له‌ جیتی ئەو دیله‌ بویه، چی ده‌کرد؟.. راسته‌وخۆ په‌لاماری شتاین بێرنه‌ر ئەدا و له‌ پیناوی تۆله سه‌ندنه‌وه‌ی زلله‌یه‌که‌دا خۆی به‌کوشته‌ ئەدا؟.. یان له‌ پیناوی چه‌ند ساته‌که‌میکی دیکه‌ی ژبان ملکه‌چ ده‌بوو؟.. هه‌ر بیری کرده‌وه، به‌لام نه‌گه‌یشته‌ ئەنجام..)

دیله‌که له‌سه‌رخۆ دانه‌وییه‌وه، ده‌ستی دایه‌وه خاکه‌نازه‌که‌ی، هه‌ردوو گوتچکه‌ی (شتاین بێرنه‌ر) قووت بوونه‌وه، هه‌نگاوێک گه‌رایه‌وه دواوه، ئاماده‌ وه‌ستا، پیره‌میردیکه راست نه‌بۆوه، هه‌ر به‌ کۆماوی که‌وته‌وه خاک هه‌لکوژین، (شتاین بێرنه‌ر) به‌قیتز لی کردنه‌وه‌یه‌که‌وه فه‌رمانی پێدا:

- ده‌ی له‌ ناوچاله‌که‌دا درێژ به (که‌وته پیکه‌نین).

پیره‌میردیکه خاکه‌نازه‌که‌ی فری دا، له‌ناو چاله‌که‌دا له‌سه‌ر پشت درێژ بوو، جوولته‌ی له‌خۆی بری، (شتاین بێرنه‌ر) گورج هاته سه‌ر رۆخی گۆره هه‌لکه‌ندراوه‌که، یه‌ک دوو کتۆ به‌فری له‌ژێر پێدا تراز، به‌سه‌ر دیله‌که‌دا به‌ر بوونه‌وه، (گریبه‌ر) پرسباری کرد:

- درێژیبه‌که‌ی ته‌واوه؟

- ته‌واوه.. (رایکه)ش هه‌ر ئەوه‌نده درێژه.

دیله‌ پیره‌که چاوی بریسه‌وه ئاسمان قوول تیی ده‌روانی، چاوه‌کانی وه‌ک له‌و رهنه‌گی ئاسمانیان تیرژابیت، له‌ جارێ هه‌یورتر و شینتر بوون، هه‌ناسه‌ی له‌خۆی بریسه‌وه، مووه‌کانی ردینی ده‌له‌رزین.. (شتاین بێرنه‌ر) نه‌راندی به‌سه‌ریا:

- وه‌ره‌ ده‌ره‌وه.

پیره‌میردیکه له‌ چاله‌که‌ هاته‌ ده‌ره‌وه، هه‌موو گیانی له‌ قور نشتبوو..

- ئی.. ئەمجا چی بکه‌ین (چاوی بریبه‌ ژنه‌که).. ده‌ی ئەوه‌ی خۆشتان هه‌لکه‌نن، پیتویست ناکات زۆر قوول بێ، چی تێدایه‌ ئەگه‌ر جروجانه‌وه‌ری ئەم ده‌شتو ده‌ره‌، بری له‌ گیانتان بچن..

خۆر هه‌لنه‌هاتبوو، هه‌لتیکێ کال سه‌رتاسه‌ری ئاسۆ تاریکه‌که‌ی گرتبۆوه، به‌فره‌که به‌ستبووی، له‌ژێر پێیاندا خرمه‌ی ده‌هات.. گۆره‌کان ئاماده و چاوه‌روان گه‌رووی ره‌شیان کردبۆوه، (ساور) وتی:

- کاریکێ قه‌لب و ناره‌وايه؟.. بۆ به‌ئیمه‌ی ده‌که‌ن، ئەمه‌ کاری تپه‌هه‌کانی هه‌والقۆزییه (۵)، ئیمه‌ جه‌نگاوه‌رین ده‌بێ کاری خاوتیمان بێ بسپێرن..

(گریبه‌ر) تفه‌نگه‌که‌ی به‌سه‌ستییه‌که‌وه بلند کرده‌وه.. ئاسنیکێ ته‌زیوی ساردوسر بوو، ده‌ستکتپه‌هه‌کانی کرده‌ ده‌ستت، بیری ده‌کرده‌وه.. (..پیاوانی هه‌والقۆزی؟! له‌ په‌ناکه‌کانی دواوه خۆیان هه‌شار داوه.. سه‌ریان قاله، له‌به‌ر ئەوانه‌ی خۆمان نایان په‌رژیته‌ سه‌ر که‌سێکی دیکه‌..).

ده‌ستته‌ی گولله‌بارانکردنه‌که یه‌ک یه‌ک په‌یدا بوون، گرد ده‌بوونه‌وه، ته‌نها (شتاین بێرنه‌ر) خه‌و به‌ری دابوو، تیر خه‌و ببوو، سه‌رکولمه‌کانی ئالوگه‌ش بریقه‌یان ده‌هات، له‌ مندالیکێ تیری بێ خه‌م ده‌چوو.. وتی:

- تکایه به‌ر له‌هه‌موو شتیک هه‌لتیکم به‌ته‌نها له‌گه‌ل مانگاکیان بۆ بره‌خسینن.

(ساور) خیرا وه‌لامی دایه‌وه:

له‌گه‌ل گرتن بۆته‌وه، ده‌بویه زووتر خه‌مت بخواردايه.

(ئیمه‌رمان) بۆی سه‌نده‌وه.

- هه‌ولتی دا به‌لام پیتی نه‌کرا.

(شتاین بێرنه‌ر) تووره‌ بوو:

- چۆن زانییت..؟ تۆ بۆت سازدام؟

سر بیت، بهلام زوریش له یه کیتک نه ده چوو چاوه روانی چاره نووسیکی ستهم بی، نه گهرچی کزه بایه کی سارد... جارچاریک مچوورکی به گیانیا دههینا..
(میکه) شتیکی به چپه به گوتی (میلهر) دا دا، ملی قوتکرده وه و نیگایه کی حه په ساوی بریبه (میکه) و وتی:

- ناکرئی ته می ده بلیتیت پاشان نه نجام بدری؟

- ئیستا ئاسانتره گه وره م.

- چی به دروست ده زانن وا بکن!

(میکه) له پیره میترده که چوه پیشه وه، په نجه ی بۆ پیی یه کی له لاوه کان دریژ کرد:

- پیی بلتی با پیتلاوه کانی داکه نئ.

پیره میترده که به ده نگیکی کزی به سوزوه فه رمانه که ی گه یاند، لاوه که تینه گه یشت.. هه رزه کارتیکی هه ست ناسک بو، هوشی به لای خویه وه نه بوو.. (میکه) داواکه ی دووباره کرده وه:

- ده ی پیتلاوه کانت داکه نه.

پیره میترده که داواکه ی گه یاند وه، لاوه که نه مجاریان تیگه یشت.. شله ژا، وه ک دریغی له نه نجامدانی کارتیکی پییوست کردییت، گورج که وته شلکردنه وه ی قه بتانی پیتلاوه کانی، له په له په لیدا خه ریک بوو به ریته وه، له سه ر لاقیتی وه ستا بوو خه ریکی لاقه که ی تری بوو!..

(گریبه ر) له دلئی خویدا ده یگوت.. (نم هه لپه هه لپه ی له چپیه؟! بۆ نه وه ی زووتر بمئی!!).. لاوه که هه ردو ده ستتی به جوته پیتلاوه که یه وه بۆ (میکه) دریژ کرد.. جووتیک پیتلاوی چاک و توکمه بوون..

(میکه) په نجه ی بۆ لایه ک دریژ کرد، لاوه که پیتلاوه کانی له وئی دانا.. نه مجا پاشه و پاش گه رایه وه ناو هاوه له کانی، گیتیره یه کی شروچه په لی له پووزیه وه ئالاندبوو، په نجه زه رده باریکه له کانی پیی به ده رده وه بوون، له شه رماندا گرژی کردبوونه وه..

(میکه) چاوی به دیله کاند گتیرایه وه، ژنه که جووتی ده سته وانیه خوری له ده ستتدا بوو، نه وانیش چوونه ته ک پیتلاوه کانه وه.. چاوی له کراسه سووره که نه ته تر ووکاند.. یان له (راهی) ده ترسا له په نجه ره ی نووسینگه که یه وه چاوی لیبی بی، یان له بهر نه وه بوو که نه یده زانی چی له و کراسه بکات.. بۆیه داوای له ئافره ته که نه کرد کراسه که ی داکه نئ، گه رایه وه دواوه، ژنه که تووره بوو، شتیکی به ده مدها هات، روخساری (میلهر) سیی هه لگه را، یه که م جاری بوو کاری و نه نجام بدات، به په شوکاوییه که وه پرسباری کرد:

- بزائن چی ده وئی؟

پیره میترده که وه لامی دایه وه:

- هپچی ناویتی.. دو عاتان لیده کات..

(میلهر) تینه گه یشت..

- چی..؟!

دیله پیره که دهنگی بلندتر کرده وه:

- هه ر نه بیتره به لایا بچی..
- تو زه لامیتیکی هه له وه ری هپج و پووجیت، ئاره زووم لی بوايه چیم بویستایه ده مکرد.
- وایان گوت!!

(ساور) به دهم قرتاندنی پارچه یه ک تووتنی جووینه وه (۶) وتی:

- بیسر نه وه ئیتر، نه گه ر مه به ستی نه وه یه به خوی گولله بارانی بکات با بفه رموی، به ش به حالی خوم پیگه ی لی ناگرم..

(گریبه ر) یش وتی:

- منیش.

نه وانی دیکه هپجیان نه گوت..

سروش و پونا کتر بۆه، (شتاین بیرنه ر) تفیکی کرد و وتی:

- نم هپج و پووجانه نه گوللانه ناهین که پیتیا نه وه ده نین، چاتر و ابو به قه ناره دا بکرین..

(ساور) چاویکی خیرای به و ده ورو به رده دا گتیرا، هه ر زو به ته وسیتکه وه وه لامی دایه وه:

- ته ماشاکه بزانه دره ختیکی به پیته ماوه تا قه ناره ی پیا هه لخری؟! یان گه ره کته سه کۆ و سیداره یه کی تابه تیان بۆ دامه زرتین.. وا بزائم نه مه ش کاریکه ده ری ناهینئ.. ده ستبلاوییه.

(گریبه ر) وتی:

- نه وه تان.. ده رکه وتن.

(میکه) دیله کانی دابوه پیش خوی، به ریز ده هاتن، دوو سه ربا ز له پیشه وه، دووانی دیکه یش له دواوه پاسیان ده کردن، پیره میترده که له پیشه وه، ژنه که یش به داوایا نه مجا دوو لاوه که.. به بی نه وه ی که سیک فه رمانیان پی بدات، له به رده م چاله که دا راوه ستان، ژنه که به ر له وه ی لاکاته وه ته ماشایه کی به ر پیی خوی کرد، له زه مین ورد ده بۆه.. کراسیتی خوری رده نگ سووری له به ردا بوو..

(میلهر) له نووسینگه ی فه رمانده ی تیبه که یانه وه ده رکه وت، بۆ لای نه مان هه نگاوی نا، فه رمانده ی لقی یه کی تیبه که بوو، ده بی نه م سه ره رشتی گولله بارانه که بکات.. هیشتا له وه دا مابوون، خال به خال په یه وه ی نه ریته کانی نه م جوژه کرده وانه بکن!.. دیله کان به تاوانی په یوه ندی کردن به پار تیزانه رووسه کانه وه تاوانبار کرابوون.. له وه یش ده چوو و نه بیئ!.. به لام لایه نه تابه ته کان نه م تاوانه یان به سه ردا سه پاندبوون، مافی نه وه شیان پی نه دابوون به رگری له خو یان بکن.. فه رمانی له نا و بردنیان دراوه.. ئیتر وه که به لای دیله کانه وه گرینگ بی، ده بی به چاودیری نه فسه ریکه وه گولله باران کرین!..

(میلهر) چاویکی خیرای پیا دا گتیران، نه مجا که وته خویندنه وه ی بریاره که.. ته مه نی بیست و یه ک سال زیاتر نه ده بوو، هه مووی شه ش هه فته بوو گو تیرا بۆه نه وه به ریه.

(گریبه ر) له ئافره ته که ورد ده بۆه، به کزی له به رده م چاله که دا وه ستا بوو، خافیتیکی لای جه سته پته و بوو، بۆسک و زا هاتبووه ژیا نه وه، له وه ی (میلهر) ده بخو تینه وه حالی نه ده بوو، به لام ده بزانی بریاری له نا و بردنیانه.. ده بزانی که ته وژم و تینی نه ژیا نه به هیزه ی له جه سته یا قولپ نه دات هینده ی نه ماوه

- دوعاتان لیدهکات.. له هه موو نه لمانییه کی دهکات ناوه ها وهکو نیوه هاتبیتنه خاکی پروسیاوه، دوعا له مال و مندالتان دهکات، له خودا دهپارپته وه که یاریده می منداله کانی بدات توله می نه مه می به نیتمه می دهکن له منداله کانتان بسپینه وه..

(میکه) به روویه کی گرزوه له ژنه که تووره بوو:

- هه می چه قاوه سووی بی ئاپروو.

پیره مپرده که له سه ری رویش:

- دوو مندالئی هه یه.. منیش سی.

(میلهر) نه راندی:

- به سه (میکه).. له گه لیان مه لی، خو نیتمه قه شه نین گوئی له سه ربورنامه می ژبانان بگرین..!

سه ربازه کان چوونه باری ئاماده باشییه وه، (گریبه ر) دهستی به تفهنگه که یدا دههینا، دهسته وانه کانی له هه ردوو دهستی داکنه، له پچه کانی له پولا ته زیوه که وه ئالان، (هیرشمان) می له ته نیشته وه بوو، په نگی تیک چووبوو، به لام دانی به خویدا گرتوو، (گریبه ر) دیله که می لای چه په وه می دهستتیشان کرد، جارن که روویه رووی ئم جوړه کرده وانه ده بوونه وه، گولله کانی به بوشایییه وه دنا.. به لام بی سوود بوو، هه ده بویه کاره که بیان نه انجام بدایه.. ئاکامه که می گه بیسته ئو باوره می تا زووتر له ناو برین چاتره له وه می چند جار تیک گولله باران بکرتیه وه.. ژنیکی هاته وه یاد، نه بیان پیکا، ئویش له سه ره ردوو ئه ژنوه به دم گریانیکی به کوله وه سویاسی ئو بواره کورته می ده کردن که له ژباندا پتیمان دایه وه.. بیره وره یه کی تاله، هه رگیز له یادی ناچی.. بویه هه همیشه مه به سستی جار تیکی دی روونه داته وه.

به سه ر سستی تفهنگه که می ده موچاوی پیره مپرده که می کردوو به دوو به شه وه، لوله که می نه وی کرده وه.. جار تیکان شه ویلگی یه کیکی هه لته کاند، گیانی هه ره نه چوو!.. سینگ.. سه ر سینگ چاکترین جیبه، چاوی له (هیرشمان) بوو لوله می تفهنگه که می بلند راگرتوو، به چه پی گوت:

- ئاگادار به، (میکه) چاوی لیته، نه وی رایگره، ئه گه ره مه به سسته نه پیکی ته قه به لایدا بکه.

فه رمانیکی شو میان به دهنکیکی کپ هاته گوئی:

- ته قه بکه ن.

پیره مپرده که وهکو بال بگریته وه، په تیکی دا و کو مایه وه، له وینه به کی نیو ئاوتیه به کی رووچال ده چوو.. رما، نیوه می له شی به چاله که دا شوړپوه.. دوو لاهه که له جی خویاندا ته پین، پی روو ته که بیان ویستی ده موچاوی به دهستی بیارپزی، گولله یه ک باسکی هه لته کاند، وهکو قوئی داهوله شریک شوړپوه، (میلهر) له یادی چو به له گولله باران کردنیان چاو و په لیان به سستی وه! ژنه که له سه ره دم کهوت، به له پی هه ردوو دهستی توند له زمینی دا.. چنگی به قوره که دا کرد، شان و گه ردنی بلند کرده وه، چاویکی تووره و سامناکی لی زق کرده وه..

(شتاین بیرنه ر) گه شتر پوه، ئو ته قه می لیکر دبوو.. له پیکا! پیره مپرده که ته کانیکی به هیزی دا له چاله که ده پیری! کهوته سه ر لا و گیانی ده رچوو، ژنه که بهو شتویه می خوئی راگرتوو مایه وه، ده موچاوه

پانه که می بلند تر کرده وه، وهکو مار ده فیشکاند، شتیکی به دم نوو زه یه کی گره وه له دم ده رچوو، لی تی تینه گه یشتن.. توانای خو راگرتنی پسا، له سه ره دم ته خت بوو. چه ناگی له زه مینه که گیر کرد و زق هه ردوو چاوی تیسرین، چاوی نه نه تروو کاند، هه ناسه می شپزه می تا دههات توند تر ده بوو، چاوی له (میکه) نه بوو لابه لایی لی نی نزدیک ده بیته وه، هه ره ده فیشکاند و ده فیشکانده وه، کاتیکی هه سستی به لوله می ده مانچه که می (میکه) کرد له په ناگوئیته می، دوا توانای خسته کار، له پرتکا ملی بادا و قه پیکی به مه چه کی (میکه) دا کرد، (میکه) رچله کی، کهوته جنیودان.. مشتیکی تیسره وانده و مه چه کی له نیو ددانه کانی قورتار کرد و خیرا گولله یه کی نا به گه ردنیه وه..

(میلهر) تووره بوو:

- چیه ده لی قه ت ته قه تان نه کرده وه؟

- هیرشمان بوو.

(گریبه ر) هه لی دای:

- نه ئو نه بوو.

(میکه) تووره بوو:

- بیده نگ بن، تا پرسپارتان لی نه کوی ورته له دم که ستانه وه نه بیته، (نوارپیه «میلهر»)، سپی هه لگه رابوو.. گه راپه وه نیو تهرمه کان، یه ک به یه ک لیسان وردپوه، گولله یه کی نا به په نا گوئی یه کیکیان وه، که للی له ریبه وه هه ر زو سپ بوو)..

(میلهر) به میکه می گوت:

- جی ئو ددانانه دهرمانکه.. کوا دهرمانخانه که له کویته؟

- سیته م خانوه لای چه په وه، گه وره م.

- بچو ده ستت تیمار بکه.

(میکه) دوو کهوته وه، (میلهر) له گولله باران کراوه کان ورد ده پوه، ژنه که له سه ر سک به خا که وه لکابوو.. له ناکاودا لایه کی له سه ربازه کان کرده وه، به جووتی چاوی زه قه وه تیی خورین:

- ده می گه ژانه، هه ر ئیستا ده بی بیان نیژن..

نه یانزانی (میلهر) بچی وا له پر لیان تووره بوو؟

۱- هیزه کانی شلیوه: (قوات العاصفة) هیزه تایه ته کانی نازی.

۲- خاچی سوارچاکی: جوړتیک میدالبای سه ربازی نه لمانی بوو.

۳- پاسدارانی نیشتمانی: یه کی بوو له ریکخواه سامناکه سیخوریبه کانی نازی.

۴- پیشه وا: مه به ست هیتله ره.

۵- هه والقوئی: استخبارات.

۶- تووتنی جوین: جوړتیک تووتنی خو شکراوه له بری جگه ره وهکو بنیشت به کاردی..

ئەو شەو، زرمە و نالەى تەقینەوەکان تا دەهات خەستەر دەبوونەو، ئاسۆ شیواووەکه سوور هەلگەرابوو، بریسکەى وەشاندى گوللە تۆپەکان، بىکەى تۆپخانەکانى لەو تارىکە شەو دا ئاشکرا دەکرد..

تیبەکهەیان لە یەکێ لە هیلەکانى پیتشەو گوترا بوو، وەکو هیتزىکى یەدەگ لەو گوندە گلدرا بوونەو.

هیلەکان شیوا بوون، هەلۆتستەکەش لە دەست چوو بوو، هیچ یاسا و پیتسایەکى سەربازى تیدا نەما بوو، رووسەکان بەبێ وچان هیرشیا نەهتتا، هەموو شتیک ئالۆزابوو، تەنانەت پاشەکشەهەشیان ببوو گەرەلاوژەیهکى بێ سەرۆبەر..

(گرێبەر) لە پەناگەى تیبەکهەیاندا پالى لیدابوو، گوتى لەو ژاوه ژاوه دوورە دەگرت.. هەردوو چاوى کردو، هەر گوتى دەگرت.. هەولێ دا بخەو، نەیتوانى، ناچار راستبوو و پۆستالەکانى کردو، پیتی، لە پەناگەهاتە دەرو، ئەستێرەکان بەسینگی ئاسمانىکى سامالەو دەبریسکانه، شەوێکى ساردوسر بوو، فیشەکه پڕشنگدارەکان^(۱) وەک ماسی بریقەدار بەئاسماندا هەلگەران، بە بەرزىبەو زەمینیان رووناک دەکردو، تیشکە پشکنەرەکانیش^(۲) پانتاییبە تارىکەکانى ئاسمانى شەویان دەپشکنى.. لەدووى فرۆکە دەگەران..

دەنگى یەکیکى لە نزیکەو هاتە گوت:

- شەوێکى خوشە، بەتایبەتى بە لای یەکیکەو نۆرەى مۆلەتى چوونەو و لاتى هاتیبەتە سەر.

لە تارماییبەکەى لیبى نزیک دەبوو و دەبوو، (ئیمەرمان) بوو.. ئەگەرچى تیبەکهەیان کرابوو هیتزىکى یەدەگ و لە ریزەکانى دواو بوون، بەلام چەتەگەرە رووسەکان زوو زوو پەلاماریان دەدان، بۆیە ئەمانیش ناچار بوون بە درێژایى شەو تیشک بگرن پاسەوانى بکەن..

(ئیمەرمان) وتى:

- بۆچ وا زوو هاتیت، هیتشتا نۆرەکەم نیوسەعاتى ماو، بچۆ بخەو، کەى نۆرەکەم تەواو بوو، خەبەرت دەکەمەو، پیاو لە تەمەنى تۆدا هەر کاتیک ئارەزووى لیبى بێ، خرپ دەخەو.. تەمەنت چەندە.. بیست و سێ سأل؟

- بەلێ.

- باشم خەملا ند.. وا نبیە؟

- خەم زراو، بیدارم..

- چیبە؟ چاوەروانبى مۆلەتەکەیه؟.. (ئیمەرمان لە گرێبەر ورد دەبوو، وەکو بیهووت ناو دەروونى بخوینیتەو قوولتر تیبى روانى).. شانسەت هەیه، هەلێکى باشت بۆ رەخسار، لەکاتى خۆدایەتى.

- بەتەمای نیم، ئەمجارەش هەلگەو دەشیتەو، هەتا ئیستا ئەمە سێ جار بەتەمايم و هیچ..

- بلێم چى؟.. کەى مافى خۆتە بچیتەو؟

- دەبوايه شەش مانگ لەمەوبەر بوايه، دواچار کە بەتەما بووم بریندار کرام، زامەکەمیان کردە

بەهانەى رێ نەدانم، گوتیان بەرگەى هەلگەک هەلگەکى ئەورپوبانە ناگرئ!

- بەهەر حال، ئومیدیکت هەر هەیه.. بەلام من ئە! بگره هەر بەتەمانیم روژئى لە روژان چاوم بە ولات بکەو پیتەو.

- بۆچى؟

- کۆنە سۆشالیست، ئیمە و مانان هەمیشە گومان لیکراوین، بۆمان هەیه خۆمان بەکوشت بدەین، بچینه ریزى دلیرانەو، لەو زباتر، ئە..! قەلغانى نازى و روژمین، نیچیرى بەر لوولەى تۆپەکانین، کاتیکیش تەواو دەبین دەبینه کوودى گەشەپیدانى رایخى هەزار سألە^(۳).

(گرێبەر) چاویکى بەترسەو بە دەرووبەریا گپرا، (ئیمەرمان) دایە قاقای پیکەن:

- چیه دەترسیت؟.. ترسە ئەلمانىبە حەیاتەکەیه.. مەترسە کەس گوتى لیمان نبیە، گشتى داخ لە دل و بێزارە، (شتابى بێرنەر) بىش لەم خەمانە بێ بەش نبیە..

(گرێبەر) پەست بوو:

- من ناترسم.. (راستى نەدەکرد.. دەترسا!)

(ئیمەرمان) هەر پیتەکەنى:

- ترس و گومان بوونە خوویکى بنەرەتى ژیاغان، تیکەلاوى خوین و مەغزمان بوو، سیخورانى ئەم سەردەمەى سەردەمى نەبەردانمان ناوناو، لە هەموو جیبەکدا هەن، وەکو قارچک لە ناکاودا هەلگەتۆقین.. گوزەرانیکی سەرنج راکیشەرە، تیروانىنیتىکى وردى پیتوبستە.. ئەى وا نبیە؟

(گرێبەر) بەدوو دلێبەکەو وەلامى دایەو:

- کە هەموو ئەمانە دەزانیت، بۆ خۆت لە (شتابى بێرنەر) نا پارێزیت؟

- سەرى داى لە بەرد، ناتوانى هیچم لیبکات، من وەکو ئیو نیم، پیاویکى هەلەوهرم، چى بە دەمدا بێ دەیلیم، پیاوى زۆر بلێ قەسەى ناخوات، ئەوان گومان لە سەگیک دەکەن کلک بلەقین، من دەدەرم.. حەپەم زۆر دیت.

(گرێبەر) فویەکى بە مشتیا کرد:

- ساردى کرد.

خۆى لە ناخواتنەکە ئەدزیبەو، نەیدەویست لەو بوارانە بدات، تەنھا مەراقى مۆلەتەکەى بوو لە دەستى نەچن، (ئیمەرمان) بىش راستى دەگوت.. گومان چاندن لەنبو کۆمەلدا بەکارترین چەکى رایخى سیتەم بوو، بۆیه مرۆ لەهەر کوئى و هەر لایەک بوايه، هەستى بە ئارام و ئاسایش نەدەکرد، مرۆقیش کاتیک لە ئاسایشدا نەبوو.. سلل دەکاتەرە و دەترسێ.. کە ترساش دەم بەستە و لال دەبێ..!

(ئیمەرمان) پرسبارى لێ کردو:

- لەکەیهو نیشتمانت نەدیو؟

- دوو سأل دەبێ.

- دەمیکە..! (بیری کردو).. کاتى دەچیتەو، لەوێ دەبیبینى سەرت دەستورمى (گرێبەر) هیچى نەگوت، ئیمەرمان لەسەرى روئى.. گوزانکارىبەکى گەرە بەو چاوانەى خۆت دەبیینى.

- چی گۆراوه و چی نه گۆراوه؟

- هه موو شتییک، با بچیتهوه ئهوسا دهزانی..

سامییکی گهوره کهوته دلئی (گریهه) هوه، بوو بهژانیتیک گهدهی دهستمی، ماوهیه که گیزیدهی خه میتیک بووه، زوو زوو بهرۆکی دهرگئی، شتییکه هه میسه ئامادهیه ئامبازی دل و دهروونی بیت!.. وادهیه که ترس و گومان بوونه ته ئاکاری ئه م جیهانهی ده میتیکه ئاسایشی لیبیرهوه..

- چۆن ئه زانی که هیچ له جینی خۆیدا نه ماوه، له وئ بویت؟

- له وئ نه بووم، بهلام ده زانم.

(گریهه) بییری ده کردهوه.. (بۆ هاته لای ئیمه رمان؟ ئاره زووی دواندی که سی نه بوو، ده بوست ته نها بیت.. خۆزگه مۆله ته که یان پێ نه دا، ئهوسا ماوهی دوو ههفتهی ته وای به ته نها ده برده سهر، دوو ههفتهی ره بهق به ئاره زووی خۆی بییری ده کردهوه، نه خبیر هه موو ماوهی مۆله ته که ی ههر به بیر کردنه وه ده برده سهر، گه لیتکن ئه و شتانهی پیوسته بیریان لێ بکاته وه.. له و شتانهی که لیتره نین، له نیشتمان.. دهر له م جهنگ و ویرانکاری و کوشتارهن..)

به (ئیمه رمان) ی وت:

- ئیتر نۆره پاسی منه.. دهچم (ساور) یش خه بهر ده که مه وه..

تۆپه کان به پانتایی سنوره کانی ئه و شه وه زرمه یان ده هات، ورشه ی ته قینه وه کان و ئاسۆ شیبواوه که هۆش و سهرنجی (گریهه) یان به خۆ یانه وه گیزی ده کردبوو.. (رووسه کان! پیتشه و له پاییزی ۱۹۴۱ دا وتی به زین.. له وه دهچوو وای، له پاییزی ۱۹۴۲ ئه مه ی دوویات کرده وه، ههر له وه دهچوو راست بکات.. کاتیکیش مۆسکۆ و ستالینگرادیان گه مارۆ دا، باوه ریان به خۆ نه بوو!، به لام له پرتیکدا، وهک که وتبته داویتی ته لیسماو بییه وه، توانای به ره و پیتشه وهچوونیان لێ برا، رووسه کان به جارێک پر چهک و تفاقی جهنگی بوون، زرمه ی تۆپه کان یان هیتله ری به درۆ خسته وه، ئیتر نشوستی بووه هاوه لئی به رده وامی ئه لمانیا، دژه هیرشی بچ وچانی رووسه کان هه لیته کاندن، ههر له و رۆژگاره دژوارانه دا پروپاگه نده یه کی زۆر بلا و بۆوه، وهکو ئاگر ته شه نه ی کرد، له گویتی هه موو سه ربازیکی ئه لمانی ئه دا، (له شکره کان یان گه مارۆ دراون، ههر له سه ربازه وه هه تا سه رله شکران به هه زارانیان لێ به دیل گیراوه.. وهکو ئه فریقیا یان به سه ر هات، کاتیک گه یشتنه بهر ده روازه کانی قاهیره و له ناکاودا پاشه کشه یان کرد..)

هه ناسه ی شه و سروشتی پتر لیل کرد، بریسکه ی له شه خته و سه هۆلبه ندانه که بری، خانه و کوخته ویرانه کانی گونده که، دوورتیان ده نواند، بپشه و دارستانه کانیش نزیکتر.. ههسته کانی ترس و نامۆ بوون تیکه لا و بیوون، به یه که بۆ، وهکو بۆ کوزی ئاگریکی نادیار له هه موو لایه که وه ده هات و به هه موو لایه کدا بلا و ده بۆوه..

.. (هاوینی ۱۹۴۰ - فه ره نسا، پتی پارسیان گرتبووه بهر، شریخه ی (یۆنکه رزی ۸۷) (۴) ئارامی له و ولاته شیبواوه هه لگرتبوو، پتیوانه کان ئالۆز بوون، مبلله ته په روازه خانه به کۆله که و سه ربازه هه لاتوووه کانی سوپای به زبوی فه ره نسا له هه موو لایه که وه ده هاتن و دهچوون، نه یان ده زانی روو بکه نه کوئ؟.. ئاکامیان چیهه؟.. له هه ره تی حوزه ویراندا، ئه لمانه کان بیباک و بیخه م به بییشه و کیتلگه ی گونده

ویران نه کراوه کاندان رهت ده بوون، ئاکامه که شی شاره به ناویانگه که ی هونه ر و رۆشنییری به هه موو شه قام و رپستوران و رووناکایییه زیوینییه کانیه وه به ین ته قه داگیرکرا.. هه موو ئه وانیه به لاوه ره وا بوو، ئه لمانیا به رگری له مافه کانی ده کرد! ده بوایه به زه بر و هیزی رۆله کانی له گه رووی دوژمنه شه رخوازه کانی ده ریئیتیه وه..!)

ئه و ده مه وا بییری ده کرده وه!.. ئه مجا له بهر چه ره ئه ستیره ی شه وگاری بیگه ردی بیابانه بچ سنوره کانی ئه فریقیا دا، تانک و زریپۆشه کان یان به بچ وه ستان به ره و پیتشه وه گو ریان دا بووه خۆ، هه موو کۆسپو ته گه ره یه کیان ده شتیلا، باکووری ئه فریقیا یان به جارێک رامالی، کاتیکیش شه پۆلی هیرشه که یان راگیرا و پاشه و پاش گه رانه وه.. خه می نه بوو، هیچ مه ترسییه ک له سه ر سنووری نیشتمان نه بوو.. بیابانیتیکی به رین و ده ربایه کی فراوان، ئه مجا فه ره نسا، له نیوان دوژمنان و ئه لمانیا دا بوو، تیشکانه که ی ئه فریقیا ی ئه و نه ده به لاوه ستم نه بوو، گرینگ ئه وه بوو خاکی ئه لمانیا له چنگو چه مۆله ی جهنگ به دوور بچ.. به لام رووسییا هاته کایه وه، رووسیای هه لاتن و غار دان، لیتره سنوور به سنووره وه یه، ده رگا به ده رگا وه یه، پاشه کشه که یه کسه ر بۆ ناو ماله، ری و بانه کان راسته و خۆ به ره و نیشتمان، هیرشه که ی رووسییا یان له گرد کردنه وه ی چه ند تیبیکی ئیره و ئه وئ پتیک نه هاتبوو، له شکره شکسته که یان کاکله ی هه موو هیز و توانا جهنگا وه رییه که ی ئه لمانیا بوو!

هه تا ده ستبالاش بوون هه موو کرده وه یه کیان به لاوه ره وا بوو! کرده وه کان یان له ژوور ره خنه و توانجه وه بوون، هه گبه که ی (گۆبلز) (۵) پری له به هانه و پاسا و بوو، دانه ده مان.. ئه وه ی به رووسییا یان ده کرد له پیتنای هیتانه دیی ئامانجی مه زنی ئه لمانیا بوو..! ئامانجی مه زن؟.. کام ئامانج، ئامانجه دوو رووه که ی که رووه شار دراوه که یان وینه ی گشت کرده وه نا ره وا کانی دژ به مرۆف و مرۆقا یه تی تیدا مۆل بپۆه؟.. هه تا رووسیای نه دی، هه سته پت نه کرد، بۆیه ئه م گومان و پارایی و بیز کردنه وه یه ئیستای له هزردا نه بوو.. جارن هه سته پت نه ده کردن، ههر به بییریا نه ده هاتن.. نه خبیر، هه سته پت نه کردن، به لام خۆی لێ گیتل ده کردن.. ئه و ده مه توانای خۆ گیتل کردنی هه بوو..!

کۆکه ی یه کیتی هاته گوئ، (ساور) بوو له نیوان هه ندئ خانووی سووتا وه وه ده رکه وت، لای خۆیه وه ده سته ی بۆ دوور درێژ کرد، ئاگریکی گه وه به ربپۆه، گرمه ی چه ند ته قینه وه یه کیان هاته گوئ، ورشه ی بلایسه و کلپه ی ئاگره که یان لێ دیار بوو.. پرسیا ری لێ کرد:

- رووسه کان.

- نه، تیبه کانی پیتشه وه مانن، گونده کان ده ستووتین.

- مانای وایه دیسان قۆناغیکی دیکه پاشه کشه مان له به ردا یه..

خۆیان مت کرد، گو تیان ده گرت، پاشان (ساور) وتی:

- نایه ته وه بیرم که ی خانوویه کی ساغم دیوه..

(گریهه) په نجی بۆ نووسینگه که ی سه ر تیبه که یان را کیتشا:

- ئه وه یه کیتکه.

- کامه؟!.. ئه ی ئه و هه موو کونو ده لاقه و بانه ته پیوه چییه.. (هه ناسه یه کی هه لکیتشا)..

دهمیکیشه شه قامیتیکی پوخت و خاویتم نه دیوه.

- منیش.

- بهم زووانه ئەو شتانه به چاوی خۆت ده بینی.

- بئ گومان وایه .. ده بی سوپاسی یهزدان بکه که هه لئیکی ئاوه های بۆ ره خساندوم.

(ساور) دهینواریه ئاگره دووره کان:

- ئەم ویرانکارییه موچرک به گیانما دینیت، گه لئ جار بیرری لئده که مه وه، ناخۆ تۆله ی ئەم کرده وانمان

چۆن چۆنی لئ بسیننه وه؟ .. قهت بیرت لئ نه کردۆته وه؟

- نه.

- من زۆر بیرری لئده که مه وه، کئیلگه یه کم له بروسیا هه یه .. سالی ۱۹۱۴م زۆرباش له یاده، پروسه کان

هاتن، ئیمه ییش به سه لئتی هه لاتین، هه موو شتیکمان جیهیلا، ئەو دهمه ده سالان بووم.

- هیشتا له نیشتمان وه دوورن.

- دووری و نزیکه به گه لئ شته وه به ندن، خۆمانت نایه ته وه یاد، چۆن له ماوه یه کی که مدا ئەو بواره

دوور و درێژانه مان له قوولایی پروسیادا بری؟

- ئەو کاته من له ئەفریقیا بووم.

(ساور) نوارییه وه دوور، هیلئیکی ئاگرین سنووری ئاسۆی کیشابوو، زرموهۆری زنجیره یه ک ته قینه وه ی

گه وریان هاته گوئ ..

- ئی خۆ ئاگاداریت چی ده که یین؟ .. ئەگه ر ئەوانیش به گویره ی ئەم کرده وانیه ی ئیمه تۆله مان لئ

بسیننه وه .. پیم نالئیت چی به سه ر چیه وه ده میتنی؟

- ئەوه ی لئره ده میتنی، لای ئیمه ش ده میتنی.

- راسته وایه، بۆیه لئیم بووه ته خه میتکی گه وره و له که لله مدا په نگ ده خواته وه .. نارامم لئ پراوه، تۆ

نازانیت ئەمه مانای چیه، مانای ئەوه یه هیه چ نامیتنی.

- جارئ له سنوورمانه وه دوورن، له کۆره که ی دوینئ نامانجی ئەم زنجیره پاشه کشه یه یه هیزه کامان بیان

روونکرده وه .. هیله به رگریه کامان له یه ک نزیک ده که ینه وه، بۆ ئەوه ی له هه لئوستئیکی گونجاوتردا چه که

نهینیه کامان به کار بهینین، پلانئیکی ورد دارئژراوه، سه رکه وتنی یه کجاره کیی پئ به دی دینین.

- ترحیو، کئ باوه ری بهم قسه هه له قومه له قانه ماوه، ئەگه ر وایه بۆ له سه ره تاوه ئەم پلان و چه که

نازانم چیه انمان به کار نه هیناوه؟ .. نه، وانیه، به پئوستئیشی ده زانم له شتیکت حالی بکه م، ئەویش

ئوه یه که هه ر ئەوه دی گه یشتینه وه سه ر سنوور ده بی ده ستبه جئ په یمانئیکی ئاشتیو نه وه یان له گه لدا مۆر

بکه یین، له مه زیاتر هیه چاره یه کی دیکه مان نه ماوه ..

- بۆ؟

- ئەمه پرسباره کابرا؟! .. بۆ ئەوه ی مائو گوزه رانمان وه کو ئەمانه ی ئیره ی به سه ر نه ییت.

- تئده گه م .. به لام ئەی ئەگه ر هاتوو به و په یمانه ی باسی لئده که ییت قاییل نه بوون، چی بکه یین باشه؟

- کئ قاییل نابئ؟

- رووسه کان.

(ساور) مۆره یه کی لئ کرد و وتی:

- ده بی قاییل بن، ئیمه پرۆژه ی ریکه وتنامه یه کیان ئاراسته ده که یین، ئەوانیش ده بی پئی قاییل بن ..

ئاشتی ئاشتییه، کۆتایی به جهنگ دینئ، نیشتمانیش له ویرانی ده پارئزی ..

- کاتئیک قاییل ده بن که ئیمه هیه چ مه رجیکمان نه یین، کورته ی ئەم باسه ئەوه یه که ده بی خۆمان

به ده ستته وه به یین، ئەو کاته یه ش ده ست به سه ر هه موو ئەلمانیا دا به کئیلگه ی تۆشه وه ده گرن ..

تئگه یشتیت؟!

(ساور) شله ژا:

- بیرم له وه ییش کردۆته وه، هه رچی چۆنئیک بئ وه کو ئیره مان به سه ر ناییت (هه ردوو چاوی ته سک

کرده وه، وه کو هه موو جو تبارئیکی دیکه سه باره ت به به رژه وه ندییه کانی زۆرزان بوو ..) به لئ هه موو

شتئیک له جئ خیدا ده میتئته وه، پرۆئیکیش هه ر دئ به رۆکمان به رده ن ..

(گریه ر) هیه چی نه گوت، بیرری ده کرده وه .. (.. نازانم بۆچی زمانی خۆم پئ ناگیرئ؟ ده مه وئیت خۆم

له م جۆره ئاخواتنه ان به پارئیم، که چی کاتئیک به خۆم ده زانم جله وه ی زمانم به رداوه! .. نه خیر بئ سووده،

به درئزایی ئەم سالانه ی دوایی چی نه گوتراوه؟ .. گشتی بئ سووده، ئاکامی زۆر گو تئیش ترسناکه ..)

به لام هه لئوسته که، ئەم کشانه وه به رده وامه ی به ر ته وژمی خیرا خیرای رووسه کانیش شتئیکی

ترسناکه .. سامئیکی زه به للاحه، به دزه هاته دلئیه وه، زه برئیکی بئ قه واره و بئ شئیه یه، روودا وئیکی ئاکام

په شه، باسئیکه وه ک هیه چ باسئیکی دیکه نییه! کتوپر هات و هه موو باسئیکی دیکه ی رامالی.

(گریه ر) گه راپه وه نئو خانوو ویرانه کانی گونده که، ده فه ی ته خته کان که بۆ هاتوچۆ له راره وه کاندای

درئژ کرابوون، له ژئیر پایدا ده خزان، به فره که له ژئیریا ندا ده به ببوو .. چه ند جارئیک هه لئخلیسکا، هئنده ی

نه ما بوو بکه وئته چلپاوه ته زیوه که وه ..

گه یشته به ر کلئسه که، بۆمب گه لئ لای ته پانده بوو، ده رگا که کرابۆوه، ته رمه که ی (راییکه) له ژووره وه

بوو، بئ له (راییکه) دوو سه ربازی دیکه ی خۆیان دیبۆوه، یه کئیکیان چاوه شئیک بوو که لله ی نه ما بوو،

پئناسه شی له باخه لدا نه بوو، به به رگه که ی به ریا زانیسیان له خۆبانه .. (راهی) فه رمانی دابوو که

هه رسئیکیان پئکه وه بنئژئین ..

خۆی به کلئسه که دا کرد، بۆ و بۆساری مه رگی به سه ردا هات! .. چرا ده ستئیه که ی هه لکرد، بازنه

روونا که که ی به تارئیکاییه که دا گئیرا، دوو په یکه ری به دی کرد، روونا کئیه که ی له سه ر چه سپ کردن ..

(عیسا) و (مه ریهم) بوون، (عیسا) به خاچدا کرابوو.

هه ندئ تووره که و سا که شری دانه وئله عه مبار کردن بیان له ته که وه هه لدا رابۆوه .. گه نجینه ی کلئسه که

بوو، پایسکه شکا وئیکی ژه نگاوی، به بئ پئچکه و زنجیری ئاژووتن به دیوارئیکه وه هه لپه سئیردا بوو،

گئئری با و زربانیش، به فری له ده لاقه و په نجهره ی هه لته کاوه کانه وه هئینا بووه ژووره وه، له چه ند لایه کی

عه مباره که گرد ببۆوه ..

تەرمەكان، لە چەقى عەمبارەكەدا لەسەر پارچە چادرتىكى كوندا درىژكرابوون، سارد و مەيبوو، بەخاموشى دوور لە هەموو بوون و رووداوەكانى گيتى بەبەى باكى راکشايوون..!

پشتى تىكردن، گەرايهوه دەرەوه، دەرگاەى بەهيمنى قايم كرد، رووى كردهوه دەرەوهى گوندىكە، تارمايى كەلاوەكان لەنيو رووناكايييه فيتلەزەكاندا، دەلەرزىن..! بە تەپۆلكەكەدا هەلگەرا، گۆرەكەى (رايەكە) فراوانتر كرابوو، جىگەيان بۆ دووانى دىكە خۆش كردهوو، بەفرەكە دەتوايهوه، تەك تەك دەپرايه چالەكەوه، برىسكەيهكى كز لە گلە هەلدراوەكەوه دەهات، خاچىكى دارىن لە تەنيشتيهوه دانرابوو.. شتىكى زياته بوو، بۆ ماوهيهكى كەم، چەند رۆژتىك بەپيتوه دەميتى.. ئەوپەرەكەى تا ئەو كاتەى گوندىكە جارتيكى دىكە دەبیتتەوه گۆرەپانى مەرگ و تەقینەوه..

لەو بەرزايييهوه نوارييه گوندىكە، ويرانهيهكى خاكەسار و رووتەنييهكى بە پىچوپەنا بوو، شەو سروسى پىچابوووه، هېچ ديمەنيكى ئاسايى نەبوو، سارد و تاريك، بى شىوه و نامۆ، هېچ شتىكى تيدا بەدى نەدەكرد، نەئارام، نە ئاسايش، نە پەنايهكى گەرم، نمونەيهكى گچكە و زەقى ئەو ولانە بەرىن و فراوانە بوو، هەموو پەنايهكى جىي گومان و سلكرندنەوه بوو.. پتر ورد بۆوه، هەستى دەكرد دەروانيته ناو دەروونی خۆى..!

كلۆپەك لە گلە هەلدراوەكە تەلبۆوه، كەوتە ناو چالەكەوه، تەپەيهكى كپ لە قولايييهكەوه هات.. هەر بېرى دەكردەوه.. (.. ئاخۆ مېترو و جروجانەوه رەكانى نيو خاك لە تواناياندا بى لەو خاكە سەهۆلەنداندا بژىن..؟ مەگەر لە قولايييهكاندا.. ئەى لەوئى بەجى دەژىن..؟ لە سبەيهوه ئازوو قەيهكى چاكيان بۆ عەمبار دەكرىت، بەشى ماوهيهكى دوورو درىژيان دەكات، لەم چەند سالەى دواييدا زيا لە پىتويست خۆراكيان هەبووه، لەگشت لايەك.. ئەوروپا، ئاسيا، ئەفريقيا.. چاخى زىرينى مېترووانە، بە لەشكر لاشە لەسەر خوانەكانياندا ريز كراوه.. بووينە ئەفسانە! نەوه كانيان وەك خوداوەندىتىكى خۆشگوزەرانى بەستايشتىكى زۆرەوه يادمان دەكەنەوه..)، سەرى بۆلند كردهوه، نوارييه دوور.. (.. ئيتيرەيش سبخاخە، زيا لە پىتويستى لىيه، لە پىشان ئەوان وەك گەلاى درەختەكانى پايز بەردەبوونەوه، ئەمجا زىبانى مەرگ بارى گۆرى، وەكو وەيشوومەيهكى شىت هات و رايالين، ئەوەتا ئىستاكەش هەر فرىاى ئەوه دەكەوين جىگەى كوژراوەكانمان پىنە بكەينهوه..).

هاورپى زۆر هەبوو، بەرە بەرە نەمان، كەوتن و هەلنەستانەوه، زۆرىشيان لەنيو هيز و تىپەكانى دىكە پەرەوازه بوون، گەلتيكيش بوون ئەوانەى بە كلۆهوارى گەرانەوه نىشتمان، لەوئى سەقەت و كەم ئەندامەكان بە پەلپاي دەستكردەوه ژيانتيكى كەلو ناتەواو دەبەنە سەر.. نەيدەزانى لە بەختانيانە يان نە..؟! لەو هەموو هاورپىيهى هەيبوو، تەنھا يەك دووانيكيان مابوون.. هاورپى..؟! بگرە بەماناى تەواوى هاورپى تەنھا يەكيتى هەبوو، تەنھا (فريزنبۆرگ).. ئەوانى دىكە نەمان، بەهەر شىبهيهكى نەمان بوو.. نەمان.

تەپەى پىيى بەكيتى هاتە گوئى.. (ساور) بوو، بۆ لای ئەم دەهات، پرسبارى لىكرد:

- ها، چ باسە؟

- لە تەويلەكە بووم، خشەخشىكم هاتە گوئى، مشك بوو.. تەرمى ديلە گوللە بارانكراوەكان لەوئىن.. (نوارييه ناو چالەكە) بەس نىيه جىيهكيان بۆ نامادەكراوه تبادا بيانشارتتەوه.

- بەخۆيان نامادەيان كرد.

(ساور) تفتىكى رۆ كرد:

- هەرگىز لەو درندانە تىناگەم، بۆ وا دەكەن (هەر زوو وەلامى خۆى دايهوه) مالى خۆيانە و ئىيمە هەلمانكوتاوئە سەريان..!

(گرىبەر) حەپەسا، زەق تەماشای كرد.. پىياو بەشەو بە پىچەوانەى رۆژ بىر دەكاتتەوه، (ساور) سەربازتيكى ئەزموون ديدەيه، مەزەيهكى پەرگر (٦) نىيه..

- چى ئەمەى بە بىرتا هيتا..؟ پاشەكشەى هيتەكانمانە؟

- ئا.. ئەى ئىيمە لەجىي ئەوان بوونايە، چىمان دەكرد؟

(گرىبەر) هىچى نەگوت، بىرى كردهوه.. (.. لەم چاكتەر نىم، منيش ياخي، بىزارم و دلەم كرمى بووه، بەلام بەتەنيا چىمان پىيدەكرى؟).. بەدەنگى بەرز وتى:

- سەيرە، مەزۆف تا نەكەويتە تەنگانە و گرفتى گەورەوه، كەسى دىكەى بەبىردا ناييت، هەرگىز هەست بەويست و خواستى كەسانى دىكە ناكات..

- نەخىر وانىيه، چونكە هەموو ئەمە دەزانين..

- دروستە، بەلام پىياو هۆيهكى هەر دەبى هەبىن هەستى بەرامبەر كەسانى دىكە بىزوتىن.

- هۆ..؟! كاتىك كىتەشەكە پەيوەندىي بەژيانەوه دەبى پىتويستى بەهۆ نىيه (تورپە بوو).. ئىئودى رۆشنىبىر مېشكەتەن بەشتى پووچەوه ماندوو دەكەن.. من و تۆ ئەم جەنگەمان هەلنەگىرساندوو، لە رووداو و كارەساتەكانى بەرپرسىيار نين، ئىيمە تەنھا فەرمانەكان ئەنجام ئەدەين.. فەرمان فەرمانە، جا نازانم ئەگەر لای تۆ مانايەكى دىكەى هەبى.. ئەى وا نىيه؟

(گرىبەر) حەپەسابوو، بەلام لەم دژايەتتەيه كتوپرەى (ساور) يش حالى بوو، بۆيه گورج وەلامى دايهوه:

- بەلئى وايه.

١- فيشهكه پرسنگدارهكان: طلاقات التنوير.

٢- تيشكه پشكنه رەكان: انوار كاشفة- اضواء كاشفة.

٣- رايخى هزار ساله: هيتلەر له يەكتى له وتارەكانيا ئەم ناوەى له رۆيمەكەى نا، بەو مانايەى هزار سال دەخايىتىن، پاش ئەو وتارە ئەم نازناوه لەلايەن دەزگاكانى (گولتەز) هە بەكار دەهيتنرا..

٤- يۆنكەرزى ٨٧: جۆرە فرۆكەيهكى جەنگاوەرى ئەلمانى بوو.

٥- گولتەز: جۆزىف گولتەز ١٨٩٧-١٩٤٥ز: يەكتى بوو لە سەركردهكانى نازى، سالى ١٩٣٣ كرايه وەزىرى پرۆپاگەندەى حوكمرانىيهكەى هيتلەر، سالى ١٩٤٥ پاش داگىرکردنى شارى بەرلىنى پايتەختى ئەلمانيا لەلايەن هاوپەيمانەكانەوه خۆى نەدا بەدەستتەوه، هەر له پەناگە قايەكەى كە هيتلەر خۆى تىدا حەشاردا بوو پاش خۆ كوشتنى هيتلەر ئەميش خۆى و ژن و مندالەكانى بەژەهر كوشت.

٦- پەرگر: (متطرف)- توندپەر.

تەرمەكانيان بەگۆرەى رۆ و رەسمە سەربازىبەكان بەخاك سپارد، پاش ئەودى خراڭە چالەوه دەستپىزىيان بەسەردا كرد، گوللە سوورەكان لە ھەورى ناسمانىكى مەنگ و ماتدا كوژانەوه!!

قەلەرەشى سەر تەيمانەكان ھەلنەفرىن!! رھا تەبون، بە قىرەى ناسازيان وەلامى تەقەكانيان داىبەوه. بەفرەكە دەتواىبەوه، دلۆپ دلۆپ لە چالەكەدا كۆ دەبۆوه، تەرمەكان ھىندەيان نەسابوو بە ژىر بەفراوگەوه كەون، بچ سەرەكەيان باش پىتچا بۆوه، (رايكە) لەناوئەندا بوو، پا ھەلۆھشاوگەى ترازو بوو، راستيان نەكردبۆوه، لە مەزىك دەچوو گورى داىتتە خۆى، تا پتر بە ناخى زەمىندا بچى!!

چالەكەيان پىر كەدەوه، ھەندى لە گلەكە ماىبەوه، (مىكە) پرسىارى لە (مىلەر) كرد:

- بىكو تىنەوه..؟

- چى؟

- گەورەم مەبەستم گلى گۆرەكە بە بنىشى و ئەمەى ماوئەتەوه بەخەىنە سەرى.. ھەندى بەردىشى لەسەر دانىين باش، ئەم دەشتو دەرە پرى جۆرەھا جانەوەرە.. چەقەل، گورگ. (مىلەر) خىرا وەلامى داىبەوه:

- قوولە.. (بىرى كەدەوه - ئەوئەندە بەدەرەوه ھەن، چەقەل و گورگ نەيان پەرزەتتە سەر ئەوانەى لە ژىر خاكەدان- بەمىكەى گوت). .. چى ئەم بىرە تورەھاتانە بە مىشكتا دىتت؟

- شتى وا زۆر رووى داوہ گەورەم..

(مىكە) شلەژا بوو، بە نىگايەكى وىلەوه دەىنوارىبە (مىلەر)، لە دللى خۆشبا دەىگوت: (.. ئەمىش گۆتدەتتەكى دىكەى، ھەر ھىچ لەبارا نەبووگان دەبنە ئەفسەر، ئەوانەىش كە شايەنى رۆز و پلەى بەرز، دەبى وەكو (رايكە) زوو بچنە ژىر خاكەوه!).

(مىلەر) سەرى بادا:

- ئەم قورەش بەخەنە سەر گۆرەكەى، ئەمجا خاچەكەى لەسەر بچەقەن.

- بەلئى گەورەم.

سىانيان لەوئى مانەوه، ئەوانى دىكە چوونە رىزەوه، (مىلەر) فەرمانى دا بەكوئە رۆ، فەرمانەكە پىوستى بەو نەرىبە نەدەكرد كە كردى.. ھەستى دەكرد پىرە سەربازەكان رۆزى لى ناگرن.. گومانەكەشى لەجى خۆيدا بوو..

چى قور لە پاشماوئەى خۆلى چالەكە ماىبۆوه، (ساوور) و (ئىمەرمان) نايانە سەر گۆرەكە، (ساوور) وتى:

- ئەم خاچە خۆى ناگرتت، خاكەكە شى بۆتەوه.

- راست ئەكەيت.

- تا سى رۆزى دىكە بر ناكات!

- رايكە خزمەت بوو؟

- زۆر دەلئىت..! نە، پىاوئىكى باش بوو.

(گرىبەر) پەست بوو:

- چى بوو ئىتر، نەبراىبەوه؟

(ئىمەرمان) ئاوى لىداىبەوه:

- چىبە بۆ وا پەلەتە.. (رووى كەدە ساور) پەلەى تى، پەلەى چوونەوئەى تى، ئارامى لىبىراو، دەترسى رى نەدەن بچتتەوه.

- ئەى تۆ لەجى ئەو بووئىتە پەرىشانتر نەدەبووئىت؟

- مۆلەت بەمن نادەن، ھەموو ئەو دەزانن، بەتايبەتى قالدۆنچەبەكى وەكو تۆ.

- بۆبە پىت نادەن چونكە ناگەرىتتەوه.

- مەرچ نىبە، لەوانەىبە بىمەوه.

(ساوور) تفىكى كرد، (ئىمەرمان) تەشخەلەى پى دەكرد:

- بگرە زىاترىش، لەوانەىبە ھەر بەبەكجارى خۆم تەرخان بەكم و بىمە سەربازىكى پىشەوەر(١).

- ھەموو شتىكت لى دەوئەشیتتەوه، كەس لىت حالى نايىت، كەمى لە نەىتىبەكانت ئاشكرا بوون، مەگەر ھەر خودا خۆى بزانىت چى دىكەت لە ژىر سەرداىبە..

(ساوور) خاچەكەى ھەلبرى، نووكە تىرەكەى لە قورەكەدا چەقاند، بەخاكە نازەكەى داىكوتا، بە (گرىبەر) و ت:

- بەچاوى خۆتان دەبىين چۆن تا سى رۆزى دىكە بە پىتو نامىنى..

(ئىمەرمان) وتى:

- سى رۆز زۆرە، سبەى تا دوو سبەى بەفرى ناو گۆرستانى گوندەكە دەتاوئىتەوه، ئەوسا دەتوانىت خاچىكى بەردىن لەوئى پەيداكەيت و لە راھى خوا بۆيان داكوئى، چاكەبەكە دەروون و وىژدانى پى قاىيل دەكەيت.

- بەخاچىكى رووسىابى؟

- ئەى بۆ؟ چى تىداىبە، بەزدان جىھانىبە.. يان وانىبە؟

(ساوور) بەدەم بۆلەوه دووركەوتەوه.

- تۆ قەشمەرىت، قەشمەرىكى رەسەنى جىھانىت.

- ئەمجا بووم بەقەشمەر..! تا نەختىك لەمەوبەر شتىكى دىكە بووم، ھەر وا زوو رات گۆرى؟ ئەى دوئى بەخۆت ئەم تەگبىرەت نەكرد.. خاچىكىيان لە خاچەكانى گۆرستانەكە بۆ بىنن؟

- دوئى..؟ دوئى و امان دەزانى رايكە لە رووسەكانە، تۆ قەسە ھەلدەگىرەتەوه.

(گرىبەر) خاكە نازەكەى نابووه سەرشانى.

- من دەروم، كارەكەى تىرە تەواو، وا نىبە؟

- واىبە.

- پشتى تىكردن، لە گردەكە بەرەوخوار بۆوه..

کاتی حسانه و هوانان له ژیرزه مینیتی بهریندا دبرده سهر، کلاور ژرزه یه کی گه وره پروناکی ده کرده وه، تا قمتیکیان له ژیر کلاور ژرزه که دا له دوری سندووقیکی به تالی نارنجوکدا دانشتون، پوکهریان ده کرد، هندیکی شیبان له په ناو قوژینه کاندایا درپژ بیون، (ساور) نامه ی دنووسی.. له وه دچو و نه و ژیرزه مینه بهر له جنگ له لایه یه کی له ده زگا سوژییه تیه کانه وه به کار هاتی، بایه خیتی ته و او به دروستکردنی درابو، دژ به ته و توشی به کونکریتی ناسنرپژ داپژ ترا بوو..

له پرپکدا (شتاین بیرنهر) خوی کرد به ژورا، بی یه ک و دوو، دهنگی بهر ز کرده وه:

- هه واله نوکانتان بیستوه؟

- نه، رادیوکمان تیک چوه!

- تیکچوه؟.. چو، کهم ته رخه مییه، ده بویه تیک نه چوبویه..

(نیمه رمان) هلی دای:

- ده چاکی بکه وه بابه لی.. نه وهی سهری له کارانه درنه کرد، چوار روزه که لله ی په ریوه.

- چیه تی؟

- پاتری نییه..

- پاتری؟

- نییه.. (راپیده بوارد).. ده لیم، یوچ ته له کانی ناخنیته کونه که پوتوه، له وانه یه بکه و پتوه کار..

که لله یه کی پر له کتر ژنت هیه.. ناده ی با تاقی بکه یه وه!

- جوړه که سانیک هه و ا دیاره تا نه کرینه ره ژوو ناقل نابن.

(نیمه رمان) به هیمنی وه لای دایه وه:

- هینده گومرا مبه روله، کهم راپورتی رهش رهشت له سهر نه نووسیوه ته وه، ناهقت ناگرم، روله به کی بلیسمت و دلسوژی پارتیت، هم جوړه نا کارانه ییش پر به پیستتن، به لام به داخه وه، منیش چه خماخ سازتکی شاره زا و توپچییه کی کهم وینهم، جا لیره ییش زیاتر پیوستیان به من هیه، بویه به تو نا کریمه ره ژوو.. (چاوی به به ژن و بالای شتاین بیرنهر دا ده گپرا).. به راست ته مه نت چنده؟

- دهمت داخه.

- نوزده سال، نه و په ره که ی بیست.. ژبانیکی شاد ده به یته سهر، نه مه پینج شش ساله، جوو و خوروشان راو ده که ی، پیروزیایی سهر که و ته کانت لیده کهم.. من که له ته مه نی تو دا بووم راوی کچانم ده کرد.

- شتی وه کو تو له جوړه کارانه زیاتر هیچی دیکه ی لی ناوه شیتته وه.

(میکه) له ناو درگی ژیر زه مینه که وه نه راندی:

- نه وه چیه؟.. شه ره دنووی چیتانه؟ (کهس گوئی نه دای).. نه لیم نه وه چیتانه؟!

(بیرنگ) نریک بوو لیه وه، وه لای دایه وه:

- هیچ نییه گه وره م، له ناو خوماندا خهریکی قسه و یاسن.

(میکه) پرسپاری له (شتاین بیرنهر) کرد:

- چ باسه؟

(شتاین بیرنهر) قه پوزی هه لپری، چاوی به سهر بازه کاندایا گپرا، له ناوا دهنگی بهر ز کرده وه:

- بهر له ده ققه یه که بهر نامه ی سهر ده می نه ته وه (۲) هم هه و لایه ی راگه یاند.

ته نها (گرپیه) بایه خی پیدابوو، پوکهرچییه کان خهریکی قومار که یان بوون، (ساور) ییش هر

خهریکی نامه که ی بوو، خه و تو وه کانیش پر خه یان ده هات، (میکه) نه راندییه وه:

- وریابن.. گویتان لیه؟.. ده لیم وریابن.. گوئی گرن، هه واله کان گرینگن.

- به لی گه وره م.. (نیمه رمان وه لای دایه وه).

(میکه) چاویکی تپیری، روخساری (نیمه رمان) ییش بی له هوشمه ندی و بایه خ پیدان هیچی دیکه ی

نه نه نواند، پوکهرچییه کان کاغه زه کانیان ده مه و نخوون دانا، به و نیازه ی هر نه وه ندی (شتاین بیرنهر) له

راگه یاندنی هه واله کان بووه، خیرا ده ست پیبکه نه وه، (ساور) ییش به نیمچه سهر بلند کرده وه یه ک سهری

هه لپری.. (شتاین بیرنهر) سینگی در په ران و دهنگی لی بهر ز کرده وه:

- بهر نامه ی سهر ده می نه ته وه نه ختیک له مه و بهر له هه واله گرینگه په له کانی راگه یاند که (چاوی

به سهر بازه کاندایا گپرا).. که کر تیکارانی نه مریکا مانیان گرتوه، هم مانگرته ش گشت کان و کار که کانی

ناسن و پولای له سهر تاسه ی نه مریکا شه پر کرده وه، هه روه له نه نجامی چنده چالاکییه کی تیکدرانه

فابریقه کانی چه کساز و ته قه مهنی له کار وه ستاون، به هه مان شیوه بهر هم هینانی فرکه ی جگه گوهری

سپ بووه، هه روه ها جوړه ها بلا و کراوه ی نه یینی له دژی رژی می نه مریکا له هه مسو لایه کی نه و لاته

بلا و ده کریتته وه، تیدا داوای راگرتنی جهنگ ده کری.. نه گه ری کودتا و قلی بوونه وه ی رژیته که ی نه مریکا

له ثانوسا تدایه (پری بی دهنگ بوو، کهس توانجی نه دا، خه و تو وه کان به خه بهر هاتبوون خو یان هه لده کران،

به فری تواوه به دلوی زله زله له کلاور ژرزه که وه بهر ده بووه و شلپه ی له سه تله که ی ژیره وه هه لده ستان،

(میکه) هه ناسه یه کی قولی هه لمری، (شتاین بیرنهر) له سهری رژیشت):

.. ژیر در باییه کانی شمان (۳) که نار هکانی نه مریکا یان نابلو قه داوه، دوو پاپوری سهر باز گواستنه وه و

سیانی باره لگریشمان خسته پال زبانه در باییه کانی دوژمنه وه، نغروی در بامان کردن، به مه ییش زبانه

در باییه کانیان خوی له سی و چوار هه زار تن نه دات.. له لایه کی دیکه وه قاتوقری و ویرانکاری

نینگلیزه کانی به جارتیک هه راسان کرده وه، ژیر در باییه کانیان جوړه یان له هیزی در باییه نینگلته را

پریوه.. سه بارت به هه لوستی خو شمان، مژده تان ده دهنی که چه که نه یینی نو تکامان، وه کو فرکه ی

بو مپا هاویژی دور بر، ناماده.. هم بو مپا هاویژانه بواری نیوان نه لمانیا و نه مریکا به چوون و گه رانه وه

به یه ک فرین دهر بن.. شایانی گو تیش که سهر تاسه ی که نار هکانی در بایلووشی نه تلاتیکیشمان کرد ته

قه لایه کی پولایین، جا نه گه ر دوژمنان گه ره کیانه بابین خو یان له و قول هه وه تاقی بکه نه وه.. نه و جا

خومان ده زانین در بایلووشی نه تلاتیکیان چوون لی ده که یه گورستانی دوا هیز و توانایان..

قومارچییه کان ده ستیان دایه وه کارت هکانیان، کلویه ک سه هول له کلاور ژرزه که وه بهر بووه، که و ته ناو

سه‌تله‌که‌وه، پرژدی ئاو هەر چوار لای سه‌تله‌که‌ی گرت‌وهه.. (شنایده‌ر) که‌وته بۆله بۆل، پیاویکی که‌ته‌ی
ردین کورتی سورفل بوو:

– له‌وته‌ی سه‌ریازین په‌نایه‌کی شیاومان به‌خۆمانه‌وه نه‌دیوه.

(ئیمه‌رمان) پرسپاری له‌ (شتاین بئیرنه‌ر) کرد:

– ئه‌ی هه‌والی ئیتره‌..؟ ده‌رباره‌ی ئه‌م به‌ریه‌ی رووسیا چی نوێ هه‌یه‌؟
– بۆ؟

– له‌به‌ر ئه‌وه‌ی لئیره‌ین، هه‌واله‌کانی ئیتره‌مان به‌لاوه‌ گرینگتره‌ (ناوڕێکی له‌ گرتیبه‌ر دایه‌وه) .. گرتیبه‌ری
هاوه‌ڵمان مه‌راقی هه‌یه، ئارامی لئیره‌پاوه، چاوه‌روانی ده‌رچوونی فه‌رمانی موێله‌ته‌که‌یه‌تی، ئه‌مه‌یش
په‌یوه‌ندی به‌ره‌وشه‌که‌ی ئیتره‌ هه‌یه ..

(شتاین بئیرنه‌ر) موێره‌یه‌کی لئیکرد، باوه‌ری پیتی نه‌بوو، دوو‌دل بوو، نه‌یده‌زانی وه‌لامی بداته‌وه‌ یان
نه‌هه‌..؟

دلسۆزییه‌ په‌رگه‌که‌ی بۆ نازی و پیتشه‌وای، هانیان دا:

– هه‌لوێسته‌که‌ی ئیتره‌یش ئه‌وه‌ ده‌سته‌لمێتی که‌ ته‌نگ کردنه‌وه‌ی هه‌تله‌ به‌رگریه‌کانمان به‌گوێره‌ی ئه‌و
نه‌خشه‌یه‌ی سه‌رکردایه‌ تیمان دا‌پرشتوه‌، هاتۆته‌ ئاکام .. له‌شکره‌کانی رووسیا له‌ژێر زه‌بری دلیرانی
نه‌ته‌وه‌ماندا ته‌پیون، زبانی قه‌به‌یه‌یان لئیکه‌وتوه‌، شپه‌رژه‌ و ماندوون، ها‌کا هه‌ره‌سی ته‌واویان هه‌ینا .. هه‌تیه‌
یه‌ده‌که‌کانیشمان ته‌یار و ئاماده‌ن، چه‌که‌ نوێکانیشمان به‌پێوه‌ن .. و له‌ سه‌رکه‌وتنی یه‌که‌جاره‌کیه‌وه
نزیکن .. (ده‌ستتی که‌میک بلتد کرده‌وه، هه‌ر زوو به‌ریدایه‌وه، له‌وه‌ پتری له‌ توانادا نه‌بوو!).

شاردنه‌وه‌ی راستی کارێکی ئاسان نییه، هه‌موو هۆشیار و زربنگ بوون، له‌ چه‌قی رووداوه‌کاندا
ده‌ژیان، بزیه‌ راستییان له‌ درۆ بۆ جودا ده‌کرایه‌وه .. (شتاین بئیرنه‌ر) له‌ قوتاییه‌که‌ ده‌چوو، رووبه‌رووی
تاقیکردنه‌وه‌یه‌کی کتوپر بوو‌پیتشه‌وه، مه‌به‌ستی بوو به‌هه‌ر شپه‌یه‌که‌ بۆ وه‌لام بداته‌وه، وتی:

– ئه‌وانه‌ی روونم‌کردنه‌وه، هه‌موو شتێک نییه، ئه‌وه‌ی گرینگه‌ نه‌هینییه، له‌ یادیه‌وه‌ بلاونا‌کریته‌وه!
به‌لام ئه‌وه‌ی رامگه‌یاند هه‌مووی دروسته، به‌لێ ئه‌مه‌سال دوژمنانمان قه‌لاچۆ ده‌که‌ین .. (ماندوو ببوو،
پشتی تئیکردن، ده‌بوو چه‌ند لایه‌کی دیکه‌ بۆ هه‌مان مه‌به‌ست به‌سه‌ر بکاته‌وه ..).

(میکه‌) دوا‌ی که‌وت .. یه‌کێ له‌وانه‌ی له‌خه‌و کرابوون، وتی:

– ته‌ماشای ئه‌و کاسه‌لئیسه‌ بکه‌ن، چۆن خۆی کردۆته‌ کلکی .. (هه‌ر زوو هه‌ردوو لاقی درێژ کرد و
که‌وته‌وه‌ پرخه‌پرخ ..).

(شنایده‌ر) یش له‌ژێر لئیه‌وه‌ بۆله‌ی ده‌هات:

– قه‌لاچۆ ..! سالی دوو جار دوژمنانمان قه‌لاچۆ ده‌که‌ین که‌چی هه‌شتا له‌جیبی خۆیاندا ماون ..
(ده‌ستتێکی به‌ردیتنیا هه‌ینا و به‌هاوه‌له‌ پۆکه‌رچیبه‌کانی گوت) .. دوو با‌خام پیتیه.

(ئیمه‌رمان) وتی:

– رووسه‌کان زۆرزانن، ته‌له‌که‌بازی له‌ خۆتیناندا، له‌ شه‌ره‌که‌ی پۆله‌ندا ده‌ستیان برین! .. هه‌تیه‌ و

توانای راسته‌قیه‌یه‌یان لێ شار‌دینه‌وه، ته‌له‌یه‌کی گومرای بۆلشه‌فیکانه‌ بوو ..

(ساور) سه‌ری هه‌لپه‌ری:

– باشه‌ توو بۆ زمانت بۆ ناگیرێ، دیاره‌ زۆر ده‌رباره‌ی کۆمه‌نیسته‌کان ده‌زانیت .. وانیه‌ی؟

– وایه، ئه‌ی تا چه‌ند سالتیک له‌مه‌وه‌به‌ر ها‌وپه‌یمانمان نه‌بوون؟ .. تا ئه‌و کاته‌ی په‌لاماری پۆله‌ندامان
دا، ته‌با بووین (بیری کرده‌وه ..) ئه‌و هه‌یرشه‌ش که‌ کردمان به‌هاندانی (گۆرینگ) (٤) بوو .. بلتی وا نییه‌؟
ده‌نگێک له‌ قوژنیته‌کی په‌ناگه‌که‌وه‌ به‌رز بۆوه:

– چی بوو؟ .. نه‌برایه‌وه‌ ئیتر .. به‌سه، کۆتایی پیتی بیتن.

هه‌موو بێده‌نگ بوون، ته‌نها ده‌نگی تکه‌تکی دلۆپه‌ی کلاو‌پۆژنه‌که‌ و ته‌قه‌ ته‌قی کارتی پۆکه‌رچیبه‌کان
ده‌هات، (گرتیبه‌ر) بیری ده‌کرده‌وه، ده‌یزانی هۆی ئه‌م هه‌موو مشتومره‌ ناکۆکه‌ چییه .. هه‌موو جارێک پاش
ئه‌وه‌ی تا‌قمێک دیلپان گولله‌باران ده‌کرد و له‌ ناشتینان ده‌بوونه‌وه، گشت هه‌لسۆکه‌وت و ئاخاوتنه‌کانیان،
ئهو دۆخه‌ گرژ و ناته‌بایه‌ی ده‌گرته‌ خۆ ..

پاش نیسه‌رپۆیه‌کی دره‌نگ، ده‌ستته‌ ده‌ستته، برینداران ده‌رکه‌وتن، شپه‌رزه‌و شپه‌و ده‌گه‌یشتن،
هه‌ندیکیان گل ئه‌درانه‌وه، زۆریشیان په‌وانی لاکانی دی ده‌کران، له‌ دۆلێکی تاریک و دێزه‌وه‌ ده‌هاتن،
هه‌ر زوو رووه‌و ناسۆیه‌کی تارومات به‌پێ ده‌کران، ئاتومید ده‌هاتن، خه‌سته‌خانه‌یه‌که‌ نه‌بوو په‌نای بۆ به‌رن،
که‌سێک نه‌بوو دل‌خۆشییان بداته‌وه، بێ ناز ده‌پۆشتن، ترس و ماندوویی له‌و رێ و بانه‌ بێ ئاکامانه‌دا
هه‌ره‌سی به‌زۆریه‌یان ده‌هه‌ینا، بێ سه‌ر و بێ شوین، بێ کۆمه‌ک و یاریده‌دان .. بێ نه‌وا جێده‌مان ..
هه‌موو برسپیان بوو ..

ده‌ستتێکی په‌له‌یان به‌کلئیسه‌ وئیرانه‌که‌دا هه‌ینا، کردیانه‌ بنکه‌یه‌کی سه‌ره‌تایی برینپیتچی، ته‌نها ئه‌وانه
گل ئه‌درانه‌وه‌ که‌ زامه‌کانیان سه‌خت و کوشنده‌ بوون، که‌لکی گواستنه‌وه‌یان به‌ماشین نه‌ما‌بوو.

بانه‌ رما‌وه‌که‌یان به‌ده‌وارێکی گه‌وره‌ دا‌پۆشی، پزیشکیک و دوو برینپیتچ گه‌یشته‌ن، ئه‌گه‌ر چی
شه‌که‌ت و ماندوو بوون، به‌لام هه‌ر زوو که‌وته‌ نه‌شسته‌رگه‌ری، تا سه‌روش رووناک بوو، ده‌رگا‌کان
کرابوونه‌وه، ده‌سته‌به‌ره‌ خۆتینا‌وییه‌کان به‌بێ وچان ده‌هاتن و ده‌چوون! برینداره‌کانیان بێ ده‌گواستنه‌وه،
رووناکاییه‌ ده‌ستکرده‌که‌ی ئاراسته‌ی میزی نۆژه‌داریه‌که‌ کرابوو له‌ناست رووناکاییه‌ زێرپه‌نه‌کانی
ئا‌وابووندا، وه‌ک ده‌وارێکی گچکه‌ی گه‌ش ئه‌دره‌وشایه‌وه.

په‌یکه‌ره‌کانیان خزانده‌بووه‌ سووچیکه‌وه، (مه‌ریه‌م) ده‌ستتی درێژ کردبوو، له‌ ئانبه‌شکه‌وه‌ شکابوون،
په‌یکه‌ره‌که‌ی (عیسا)ش لاقێکی نه‌ما‌بوو .. له‌ که‌م ئه‌ندامێکی له‌خا‌چدراو ده‌چوو ..!

برینداره‌کان به‌ده‌م چه‌قۆکاریه‌وه‌ ها‌واریان زۆر نه‌ده‌کرد، پزیشکه‌که‌ بیه‌هۆشکه‌ری ما‌بوو، به‌کاری
ده‌هه‌ینا، ئاویان له‌ ده‌فر و قازانی جۆرا‌وجۆردا ده‌کولان .. ده‌ست و لاقه‌ پرا‌وه‌کانیشیان ده‌ها‌وتشته‌ نیتو
بانێکۆنێکی حه‌مامه‌وه .. سوور هه‌لگه‌ رابوو ..!

سه‌گێک له‌ لایه‌که‌وه‌ هات، به‌ده‌م کلکه‌ له‌قیتوه‌ له‌به‌رده‌م قاپی کلئیسه‌که‌دا وه‌ستا، چه‌ند جارێک ده‌ریان

کرد.. هەر دهگهراپهوه. (گرتههر) پرسپاری کرد:

- ئەمه له کویتوه هاتوو؟ (لهگهڵ فریزنبۆرگی هاوڕێیدا بوو، پێکهوه له بهردهم مالتی کۆنه قهشهی گوندهکهدا وهستا بوون..) (فریزنبۆرگ) له سهگهکه ورد دهپۆوه، ملی درێژ کردبوو و ههڵدهلهزێ:

- دهبی لهو بېشه و دارستانهوه هاتیب؟

- بۆچی هاتوو، ئاخۆ لهوئ هیچی لێ نهبی بیخوات؟

- پره، نهتهنها ئهوی، له ههموو لایهک خواردنی دهست ئهکهوی..!

له سهگهکه نزیک بوونهوه، سهلهمییهوه، ئاوڕیکی لێدانوه، ئامادهبوو ههلبیت، بهدیاریهوه وهستان، سهگیکی باریکهلهی لمۆز درێژ بوو، لیسته و قوراو تیسکه سووره درێژهکانی بهیهکدا لکاندبوو.. (فریزنبۆرگ) وتی:

- سهگی پاسه.. ههرچهنده رهسه نیش نییه بهلام خوتیری نییه.

- درندهیه، مرۆف خۆره.

(فریزنبۆرگ) نیگایهکی خیرای به دهوورو بهریاندا گێرا.. بهچهه وتی:

- ههموومان واین!

- چۆن؟

- وهکو ئهوه سهگهین، گیانله بهرێکی به سوودین، له دووی ئاگر و رووناکیدا دهگهڕین، شهیدای کۆر و کۆمهڵین (خهندهیهک کهوته سههر رووی.. نیو خهنده بوو! زامیکی قول دهواره ههستیارهکانی لایهکی دهسوچاویان وشک کردبوو.. خهندهیهکی خنکاو بوو، له ئاست بهر بهرستیکی شاراوهدا قه تیس دهوستا.. ئهوه زامی له کارساتیکی ئاسایی پێ نهگهییبوو..).

- ئیمهیش وهکو ههموو مرۆیهکی دیکهین، جهنگه.. ئیتر ئەمه مهسهلهکهیه.

- نه ئه ئه نهست (5).. نه، له مرۆف ناچین، ئیمه به جارێک لامان داوه، ههموو نه ریتیکی مرۆفانه مان شیتاوه، ده سالی ره بهقه خۆمان له ههموو میلیله تانی ئهم جیهانه به فیز و بهخۆ زلزانینیکی نامرۆیانوه جودا کردۆتهوه، ناوی نه تهوهی سه ره وهرمان له خۆمان ناوه، ئهوانی دیکهش ده بی کۆیله و ژێردهسته مان بن.. (به تهو سیککی غه مناکه وه پێکه نی).. نه تهوهی سه ره ور..؟ من و تو، هه موو ئهم سه ربازانهی دهو ریشمان لهو نه تهوهیه یین، له نه تهوهیه کین ملکچهی دهسته یهک مرۆی گه مرۆ و گه لۆزه.. چۆن سه ره وره ییه که؟ وه لامه که لێ ره دایه، به داخه وه به ریکه پتر زیان له بیتاوانه کان ده دات نه وه کو له تاوانباران.

- که هه موو ئه مانه ت ده زانی، بۆچی خۆت وهک سه ربازیکی پېشه وه ر ناو نووس کرد؟!

- له ترسانا.. له ترسی ئه وهی هه تا هه تابه له ئۆردو گایه کی سوخره گیریدا قایم نه که ن.. یان به تاوانی یاخیبوون گولله بارانم نه که ن..

- ئەمانه ده زانم، به لام مه به ستم ئه وه یه ئایا له سالی 1939 د ئهم بیرو بو چوونه ی ئیستات نه بوو، له م دۆزه خه ی ئیستا خۆتی پێ بپارێزیت؟ خۆ به ته مه نیش بوایه سه ربازی نه یده گرته ته وه..!

- به لێ ئه وسا ته مه نم له ته مه نی سه ربازی ره ت ببوو، به لام کوا، که ی سه ربازی ئیستا که به ته مه نه؟ له من پیرتر ده گرن.. (هه ر زوو وه لامی خۆی دایه وه).. نه ئه مه پاسا و نییه، به لام پیم بلێ لێ ره بم یان له وئ، چی له باره که ده گزێ؟ ئه و کاته ی ده ستتمان دایه چهک، له و باوه رده ا بووین که نیشتمان له ته نگانه دایه، ده بی به هه موومان به رگری لیبکه یین، به رمان له وه نه ده کرده وه کێ ناگری ئهم جهنگه ی هه لگی رساند، هۆکاره کانی چی بوون، کێ له ئه نجامی به رپر سیاره و کتیش ده ستتپیش خه ره.. ده مان گوت: ئه گه ر به دکاریش بێ، به شداریی تیدا ده که یین بۆ ئه وه ی خراپتری به دوادا نه ییت، پاسا ویک بوو خۆمان پێ گیل ده کرد، (داره که ی ده ستتی توند وه شانند، سه گه که سه له مییه وه و فرته ی کرد، له په نا دیواری کلێسه که دا خۆی حه شار دا..). درۆزن بووین، درۆمان له ته ک یه زدانیشدا کرد.. گوتت لیمه؟ لیم تیده گه یه ت ئه ر نه ست.. وانیهه؟

- نه..

نه یده ویست تیبگا، (فریزنبۆرگ) بۆ ماوه یه ک مات بوو، پاشان وتی:

- له توانادا نییه تیبگه یه ت، هیشتا ماوته، له م ئاپۆرا فییاوییه ی ئاگر و مه رگ نه بی له هیچی دیکه حالی نابیت، به ش به حالی خۆم بێ له م جهنگه یه کیکه دیکه م دیوه، له ماوه ی نیتوان هه ر دوو کیاندا ژیاوم (دیسانه وه به لایه کی ده سوچا و پیده که نی! خه نده که ی وه ک شه پۆلێکی لاواز و ماندوو له به رده م به ریه ستیکی شاراوهدا ده گیسایه وه..). خۆزگه گۆران بییژیکی حه پۆلی دهنگ خۆش، یان مندالێکی ساویلکه ی بێ خه م بوومایه.. یان پیره پیاوکی په که وته و بیده سه لات.. نا.. نامه وئ مندالێک بم دوا رۆژیکی شووم و دژوار چاوه روانم بیت.. ئه ر نه ست، ئهم جهنگه شمان دۆراند، خۆ له مه یان حالی ده ییت؟

- نه..

- هه ر فه رمانده یه ک خاوه نی نه ختی فام بێ، ده بی خۆی به ده ستته وه بدات، نازانم ئیتر له پیناوی چیه ده جهنگین؟.. هیچ، ته نه نه ت ده سه لاتێ ئه وه یشمان نه ماوه په یمانیکی ناشتی، به چه ند مه رجیکی لاوازی شه وه بێ مۆرکه یین.. (په نجه ی بۆ ئاسۆ تاریکه که راکیتشا).. کس ئاماده نییه دانوستانمان له ته ک بکات.. له (جهنگیزخان) و (ئه تیلا) (6) درنده ترین، گشت په یمان و به لئینی کمان شکاند، دژ به هه موو یاسا و مافیکی مرۆفانه ره فتارمان کرد، ئیمه..

(گرتههر) جوولا..

- ئەمانه ی باسیان ده که یه ت، له نازییه کان وه شاونه ته وه.. (خۆی له شتاین بێر نه ر و ساور دزیبۆوه تا به ته نها چاوی به فریزنبۆرگ بکه ویت، هاوشاری یه ک بوون، ده یو بست پێکه وه یادیکی شاره که یان بکه نه وه، باسی چه م و رووباری بکه ن، یادیکی سه يرانگه و باغ و بېشه کانی بکه نه وه، پیاسه و گه رانی کوچه و شه قامه کانی به یئنه وه پیتش چاویان..).

ده بی ئیستا هیچی وه کو خۆی نه ما بێ، هه مووی رووه خراپتر چوو، واده یه کی ره ش و تاریکه، گشتی تیکچوه.. پشتی به که س قایم نییه.. ده می بوو یه کترینا نه دیسو، له کشانه وه شپرز که ی

ستالینگرادهوه له یهک داپرابوون، نهوهدتا ئیستاکیه پش لهو بوارانه نهدهن که ههمیشه خوئی لئ لاداون، پیریاری دابوو، بهر له چوونهوهی بههیچ جوړتیک بیربان لئ نهکاتهوه، دهیویست به تهنیا، دوور له بهرکانی شهر و کوشتار، دوور له ههموو مهرگ و ناگره، لهوئ له نیشتمان بهنارهزووی نازادی خوئی بیر له ههموو رووداوهکان بکاتهوه، وهلامی پرسیارهکان بداتهوه.. کهچی نهوهدتا نهوه (فریزنبورگه) دهیهرورژتین، هانی ددهات، گرتیکانی زمانی دهکاتهوه.. گوئی لئی بوو بهکیسه و بیژکردنهوهیهکهوه دهلی: - نازییهکان.. ئیمه له پیناوی نازی و گستاویه (۷) خومان بهکوشت نهدهین، له پیناوی نهو خوینرپیژه دز و دروزنانهیه، له پیناوی نهو توندپروه کهلله پوتانهیه دهمرین.. بو نهوهی نهختیکدی دی تمه نیان درپژ بی.. بهلئ نه رنهست ده میکه هم جهنگه شمان دژراندوووه..

سروش تاریکتر بوو، قاپی و په نجهره و کون و که له بهری کلنیه که بیان به پتوو گرت، (فریزنبورگ) دهینوارییه کلنیه که:

- وهکو کرمان لپهاتوو! بگره دهروونی تاریک و بیر شتواومان له بیر و دهروونی کرم تاریکتره.. (گریهر) قوتوی جگه ره که ی له باخهلی دههینا، ناراسته ی (فریزنبورگ) ی کرد، دهستتی بو نه برد:

- بو خوئی گل بدهروه، من زورم ههیه.

- دانه یه کی لئ هه لگره.

بهدهم خه ندهیه که وه جگه ره یه کی هه لگرت.

- که ی ده چپته وه؟

- نازانم، هینشتا وهلامیان نه داومه تهوه (مژتیک له جگه ره که ی دا، دوو که له که ی به بادا کرد).. بهس نییه جگه ره پش ههیه، له گهلی هاورئ چاتره! مرؤف لیان دوو دل نییه، سه ری لئ ناشیوتین.. (بیری کرده وه).. داواکه میان زور ده میکه بهرز کردو تهوه، هه تا ئیستا وهلامیان نه داوه تهوه، جار ان هم کارانه بیان زوو راده په راند، ئیستا ههموو شتیک شتواوه، خوژگه خهوتیک و ام لئنده که وت، وهختیک چاوم بگردایه تهوه خووم له واده و چاخیکدی دیکه بدیبایه تهوه.. داخی گرانم درهنگ فامم کرده وه، درهنگ تیگه بستم، بوئه و له خووم زویر و پهستم..

(فریزنبورگ) شوینه واری زامه که ی روخساری به پشستی دهستتی خوراند:

- نه له خووت په ست به و نه زویر بیه، ماوه ی ده ساله نهوهدنه پرویاگه نده بیان به گویماندا کرده وه جیبیان بو هیچی دیکه له کهلله ماندا نه هیشته تهوه، بوار نادهن.. نه بیرو لیکدانه وه، نه گومان، نه ههست، نه ویژدان.. بوار به هیچ کام له وانه نادهن له کهلله ی ناده میزاد دا بیت.. (بولمان) ت دیتسه وه یاد؟

- ماموستا که ی نایین و میژوو.

- نه گهر چوویتسه وه، سه ردانیکدی بکه، له وانه یه مابن، سلای منیشی پین بگه یه نه.

- وا ده که م.

- ئیتر کاتی نهوه هاتوو جیت بیتلم، ناگات له خووت بچ، له وانه یه جاریکدی دی چاومان به یه که نه که ویتسه وه.

- بو ماوه یه کی که م.. نه گهر بچمه وه له سین ههفته زیاترم پین ناچیت.

- به لئ سین ههفته.. ناگات له خووت بچ.

- تویش ناگات له خووت بچ.

(فریزنبورگ) بههنگاه بههیزه کانی دوور که وتهوه، بو گوندیکدی دیکه دهچوو، باره گای تپیه که بیان لهوئ بوو، تا له تاریکاییه که دا بزر نه بوو، چاوی لئ نه تروکاند، نه مجا نه میش که وته ری، تارما بییه کی له بهردهم کلنیه که دا بهدی کرد، سه گه که بوو..! ده رگا که کرایه وه، شه پوژتیک رووناکایی هروژمی هینایه دهروه، په توویه کیان له دیوی ناوه به ده رگا که دا گرتبوو، رووناکاییه که بوو نیشتمانی هینایه وه یاد.. له سه گه که نزیک بووه، ههلقونیه وه و به غار دوور که وتهوه.. چاوی به په یکه ره کان که وتهوه، پایسکله شکاوه که شیان له ته کیانه وه دانابوو.. پیوستیان به گشت په نا و بستیکدی ژووروه وه هه بوو.

مردوو دهکان له تنیشت کلنیه که له سه ر زه مینه سارد و سره که درپژ کرابوون، سیانیا ن ده می بوو مردبوون، پاش چوونه وه ی به فره که دوزرابوونه وه، هه لته کابوون، جهسته یان شی بیژوه، له تهک نه مانیشه وه نه وانه ی نهو ئیواره یه له ژیر نه شته رگه ریدا ده رنه چوون، ریز کرابوون.. روخساریان هینده کال بیژوه، له به فره که سپی تر بوو، ده موچاوی مه بیویان له بیژاری و یاخیبوونیکدی سامناک پتر هیچی دیکه ی نه نه نواند..

۱- سه رازی پیشه وه: جندی متطوع أو محترف.

۲- بهرنامه ی سه رده می نه ته وه: بهرنامه یه کی روژانه ی رادیوی بهرلینی نه وده مه بوو.

۳- ژیردربایی: غواصه.

۴- گوزینگ: (هیرمان گوزینگ ۱۸۹۳-۱۹۴۶): یه کی بوو له سه رکرده کانی نازی، فه رمانده ی هیزی ناسمانی نه لمانیا بوو، نازناوی مارشالی رایخی له لایه ن هینته ره وه پیدرا، سالی ۱۹۴۶ له لایه ن هاوپه یانه کانه وه به دیلی گیرا، وه کو تاوانباریکدی جهنگ له نوزمبیرگ دادگایی کرا و برپاری له ناوبردن دی، درا، به لام بهر له جینه جی کردنی برپاره که به دهستی خوئی، خوئی له زیندانه که یدا کوشت.

۵- نه رنه ست: ناوی یه که می پالنه وانی هم روژمانیه (نه رنه ست گرتبه ر).

۶- نه تیتلا: (۴۰۶-۴۵۳) ز: له سالی ۴۳۴ ی زاینیه وه، شای (هونه کان) بوو که به درنده ترین تیره ی بهر بهریه کانی نه وروپا ناسرابوون، (نه تیتلا) زوره ی زوری ناوچه کانی ژیر دهسته لاتی ئیمپراتوریه تی بیزه نسیای داگیر کرد، خوئی و جهنگاوه رده کانی دهسته تیان له هیچ نه ده پاراست به ههر گیانله بهر تیک بگه شتنامه ی درندانه ده یانکوشت، ههر گوندو شاریکشیان داگیر بگردایه پاش تالان کردنی خاپوور و ویرانیا ن ده کرد.

۷- گستا بو: پولیسی رامباری نهیته ی نه لمانیای نازی له سالی ۱۹۳۶ دا دامه زرا، ده زگایه کی سه رکوتکه ری درنده و بچ به زه یی بوو، گشت بهرپرسیانی وه کو تاوانبارانی جهنگ دادگایی کران و سزاداران.

زهری ته قسینه و هیک ژیرزه مینه که ی هه ژاند، هه راهه رایه کی زور و له رینه و هیکه به هیسز له خسه و رایه پانندن، دیواره کان هاتبونه له رزه، ناو گوتیان دهرنگایه وه، چی خوژ و گهردی بنمیچ و قورینه کان هه بوو به سه ریاندا داباری، دژه ئاسمانییه کانی ئه و دیو گونده که هه رایان دههات، به گژ ئاسماندا دهچوون، هاوار له سه ریازیکی یه ده که وه به رز بژه وه:

- تا زوه خوژان قورتارکه ن، ئیره چوژ که ن.

- کهس نه شله ژئی.. رووناکي هه لمه که ن.

- خوژان لهم ته له زگی میسکه دهریاز که ن.

- بۆ کوئی گه لۆز..؟ هیتن به.. ئه وه چیتانه ده لیتی هه هه موتان سه ریازی یه ده که ن!؟

زهریه کی کییان هاته گوئی، ژیر زه مینه که ی هیتنا برد، شتیکی له تاریکییه که دا به ریژه وه، ته قسینه وه، بنمیچه که ی هیتنا یه شه قه شق، ته له زمی داروبه رده هه لته کاوه که له هه موو لایه که وه به سه ریاندا داباری، زنجیره بریسکه بریسکیکی خیرا، یه که به دووی یه که دا له کلاورژنه که وه هات و له پرتیکدا نه ما..

- کاوول بو.. هه ندی بوون به ژیره وه.

- دان به خوژاندا بگرن، هیچ نه رووخواه، دیواره ته پیوه که یه به شتیکی دیکه ی لی رووخوا.

- لیره دهرچن تا نه بوون به ژیره وه.

تارمایی چهند که سیتک له ناو دهرکی په ناگه که دا دهرکه وت، یه کتیک هاواری لیکردن.

- بگه رینه وه گه مژانه، بۆ کوئی دهچن، ساچمه و ته له زمی ته قسینه وه کان ناوه وه ناگریته وه.

به گوتیان نه کرد، له ژیرزه مینه که دلنیا نه بوون، رهوشه که یه پیوه ندیی به شانسه وه هه بوو، له وانه یه بۆمبیک راسته وخۆ په ناگه که بیکی، هه موو بین به ژیره وه.. بیان له دهره وه به هۆی ساچمه و ته له زمی بۆمبه ته قسینه کان له ناو بچن..

بۆ ماوه یه کی کورت خاموشی گشت لایه کی گرتوه، هه موو چاوه روان بوون، قۆزهی سکیان دههات! هه ناسه بیان له خوژان پریبوو، چاوه روانی لیدانیتیکی دیکه بوون.. ئه مجاره زور نزیکی ده بی..! نه خیر هیچ رووی نه دا، یه کتیک که وته جنیودان:

- کوان.. له کویتن؟ فرۆکه خوا گرتوه کانی خوژان له کویتن؟

- به ئاسمانی ئینگلته راوه ن.

(میکه) تووره بوو:

- دهمت داخه.

(ئیمه رمان) وتی:

- به ئاسمانی ستالینگراده وه وه ن.

- دهمت داخه.. به تاییه ته تو، نابج ورته له ده می تووه بی.

به دهم دهستپرتی دژه ئاسمانییه کانه وه، ویزه ویزتیکیان هاته گوئی.

(شتاین بیره نر) هاواری کرد:

- ئه وه تان، گوتیان لیبانه؟ ئه وانه فرۆکه کانی خوژان، گه یشتن.

گوتیان هه لختست، توپه کان هاریبونه وه، به چری که وته ناگر وه شانندن، له پرتیکا.. زهره ی سی ته قسینه وه، یه که به دووی یه که دا له باشووری گونده که وه دهنگیان دایه وه، زهره ی له ژیر پیباندا کوور بژه وه.. ده می کرده وه، گه رده لوولتیک ناگر و بلتسه له تاریکییه که دا هه لقا..!

تا ئه و کاته ی هاوار و ژاوه ژاوه که بیان به گوتیدا هات، ورته له ده می که سه وه نه هات، مچوپکه و له رزی دیواره هه لته کاوه کان روچی له جهسته یاندا کرده وه.. (گریبه ر) له جه رگه ی ئه و وه بشوومه پری دوکه ل و دارووخانده نا په لی ده کوتا، له دووی کونیکدا ده گه را لیسوی دهرچی.. هه سستی ده کرد پووت بووه، قه واره یه کی پووچه له..

ترووسکه یه که له ناو دهرکی په ناگه که وه هات، تاریک و ته لخ ورشه ی دههات، دهرگا که نه رووخوا بوو، ده سستی به جهسته یدا هیتنا، بریندار نه بوو، گوئی له (ساور) بوو..

- خودا بیانگری، ئه مه بیان زور نزیکی بوو، وامزانی ئاسمانان به سه ردا رووخواه.

پتیکه وه به سکه خشکه رووه دهرگا که کشان، هه را هه را که دیسانه وه گهرم بژه وه، گوئی له یه کتیک بوو هاواری ده کرد.. (میکه) بوو، فه رمانی ئه دا:

- هه موو لیره گرد بینه وه، ژماره یه که سه ریاز بوون به ژیره وه ده بی فریایان که وین..! (نیتوچه وانی شکا بوو، خوین به روخساری چه پهل و رهش داگه راویا دههاته خواره وه.. له پرتیکا پرسیاریکی به ده مدا هات).. کهس بزرنه بووه..؟

پرسیاریکی بی مانا بوو، کهس وه لایه نه دایه وه. (گریبه ر) و (ساور) گه یشتنه شوینه داروخواه که، که وته دار و به رد لادان، کاریکی قورس و دژوار بوو ده ستو بردی لی نه ده کرا، ستوونه ئاسنینه تیکترنجاره کان و تاویروگاشه به رده داته پیوه کان ده سستی ده ستو برد کردنی به سستبونه وه.. بی له ئاسمانیتیکی رهش و تار و ورشه ی ناگره هه لگیرساوه کان هیچی دیکه یان نه ئه دی..

هه ناسه ی له خوژی پریبوو، هه موو توانا هه سستیاره کانی له گویتیدا گرد بسونه وه..! گوئی بۆ کزترین نوزه، نه ویتترین چه، لاوازترین هه ناسه هه لختستبوو، کوپرانه په لی ده گپرا، به شکم ده سستی له په لیک، له لاقیتیک گیر بیست.. له جینگه یه که دا به ن نه ده بوو، جیتی ده گزوری! نه یه و بستی ته نها به شوتنه که وه خه ربیک بیت.. کات له م جۆره هه لوتستانه دا هیتجگار به نرخه، هه موو چرکه یه که به های گرانی خوژی هه یه..

له پرتیکا، ده سستی له ده ست و مه چه کتیکه وه نالا، هاواری کرد:

- وهرن به ده نگمه وه.. ئه مه یه کتیکه!

چاوه روانی نه کردن، که وته چنگه کری، له دووی جهسته ی خاوه ن ده سسته که ده گه را، بۆی نه دۆزرایه وه، ده سستی دایه وه ده سسته که، توند گووشی، هاواری کرده وه:

- کوایت، له کویتیت، شتیکی بلتی.

کاتیکی له و کاتانهی زرمه زرمی ته قینه و هکان کپ ده بۆوه، نووز به کی هاته گوئ:

- لیترهه.. رام...ه کیته... شه، ز...م به سهه...وهیه (دهستته که له ناو دهستتیا ده له رزی).
که و ته وه هه لکۆلین و چنگه کپ، خوئلی لانه دا، به ردی گلۆر ده کرده وه، ستوونه ئاسنی راده کیشا،
ئاگامه که ی توانیی ده موچاوی سه ربازه نیژرا وه که ئاشکرا بکات.. خیرا دم و که پوری سپی، به ده نگی
به رز هاواری کرده وه:

- کوان، له کوئین.. بین یارمه تیم بدهن!

شوئنه که تنگ بو، جییان نه ده بۆوه، گوئیی له (شتاین بیترهه) بو:

- ده مولووتی خاوین بکه وه، رایکیشه، ئه وایمه ییش لیتره وه دیین.

خۆی ترنجانه قوژبێک وه، جیتی ده کرده وه، به هه مو ئاره وو و توانایه کیانه وه خه ریک بوون.. (ساور)
پرسیاری کرد:

- ئاخۆ کئیی؟

- نازانم.. کئیی ده ناسته وه؟

(گریهه) سه ری له نیژرا وه که نزیک کرده وه.

- کئیت.. تو کئیت؟!

وه لایمێکی هاته گوئ، تینه گه یشت، هاوه له کانی هه ر خه ریک بوون، دارو به رده دارو وا وه که کوئایی
هه ر نه هات، له یادیان چوو له که یه وه خه ریک، (شتاین بیترهه) پرسیری له (گریهه) کرد:
- ئاخۆ مایی..؟

(گریهه) به ری دهستتیی به به ر ده مولووتی نیژرا وه که دا هینا و برد، ههستی به هه یچ نه کرد:

- نازانم، تا نه ختیک له مه و پینشیش ما بو.

دیسانه وه ژاوه ژاوه که ی ده ره وه به رز بۆوه، (گریهه) به سه ر ده موچا وه که دا نوشتا بۆوه:

- هه ر ئیستا رزگارت ده که ی، گوئت لیمه؟ رزگارت ئه که ی..

شتیکی گه رم به ته ویلایی دا، هه ناسه بو، چی بو؟..

نه یزانی..! هه ر هه موویان هه ناسه یان گه رم و سوار بو، سه ریان له یه که وه نزیک بو..!

- ته واو، هه یچمان له دهسته لاتا نه ما.. (ساور خا که نازه که ی به ته نیکی ره ق دا دا، ده رزنگایه وه)..

ئاسنه، گشتی ئاسنه، هه یچمان یی نا کرئ، له تواناماندا نبیه، چاویشمان له هه یچ نبیه..

گوئییان له (میکه) بوو ده یگوت:

- که سه رووناکه هه لته کات، ترووسکه یه که له هه ر لایه که وه ببینم گولله بارانی ده کم.

(شنایدهه) که وه ته جتێوان.

- گه مژه ی گوئدرتێژ، پتووستیمان به م ئامۆژگاریه سوا وه نبیه.

- به م تاریکیه هه یچمان پینا کرئ، ده بی چاوه پروان بین.

- چۆن؟!

(گریهه) سه ری هه لپری، نواریه ناسمان، تاریک و ره ش، هه یچی به دی نه کرد، ناله و نه عه رته ی
مه رگیکی چه واشه و یاخی نه ی، گوئیی له هه یچی دیکه نه بوو، ره وشه که ی به لاره نامۆ نه بوو، گه لیکه
له و جوژه تا قی کرده بۆوه، بگه سه ختیریش.. له ئاستیاندا دهسته پاچه ده بوو، جگه له چاوه پروانی هه یچی
دیکه ی له دهست نه ده هات.

دهستتیی نه رمی به ده موچاوی سه ربازه نیژرا وه که دا هینا یه وه، خاوین بوو، په نجه ی به ده مو لیبیا هینا،
له یه ک ترازا بوون، سه ری په نجه ی نایه نیو ددانه کانیه وه، ههستی به گه ستنیکه لاواز کرد:

- هه یشتا زیندوووه.

- تیی بگه یه نه که هه ر ئیستا که لویه لی پتووست دینین و رزگاری ده که ی..

دهستتیی به روخساری سه ربازه که دا هینا یه وه.. سپبو.. له دووی دهستتیا گه را، دیبه وه، توند گرتی،
گوشیی، سارد بۆوه.. به ری نه دا، له وه پتر هه یچی دیکه ی بۆ نه کرا.. هه تا تاوه ئاسمانیبه که (۱) کوئایی
هات دهستتیی سه ربازه که ی هه ر له دهستتیا بو..

لاشه که یان ده ره ینا، (لامیترز) بوو، پیاویکی بالا به رزی چاویلکه له چاو بوو، چاویلکه که شیان له
نزیک خۆیه وه دیبه وه.. نه شکا بوو! به لام (لامیترز) خۆی مرد بوو..

نۆزه ئیشکی (گریهه) و (شنایدهه) بوو، بۆنی بارووت و دوکه لیکه خهست به ده م که زه با یه که وه
ده هات و پر که پوویان ده بوو، لایه کی کلێسه که روخا بوو، نووسینگه ی سه رتیبه که شیان به رکه وتبوو، و
به بییری (گریهه) دا هات (راهی) ییش پتیه بووی، وانه بوو، (راهی) به قه ده باریکه که ی و هه لسوکه وتیا
ناسیبه وه، له به ر رۆشایی ناگه هه لگیه ساوه کاندایا بوو.. له ناو سه ربازه کاندایا ده هات و ده چوو،
سه ره رشتی پاکژ کردنه وه ی دارو به رده دارو وا وه کانی ده کرد، کلێسه که توند لیدرا بوو، برینداریکی زۆر
بسوون به ژیره وه، ئه وانه ش که ده چوو بوون، له گوڤه پانه که دا درتێژ کرابوون، زه ق ده یان نواریه ناسمان،
بریسکه له چاویانه وه نه ده هات، نه نزا بوو نه تکا، سامیک بوو پر به نیگیان! له ئاسمان ده ترسان..

له ته نیشت ریزیک چالی نوپه رهت بوون، شوئنه واری بۆمی فرۆکه رووسیاییه کان بوون، بۆنیکی
تیریان لێ ده هات، وه که گه روویه کی برسی و جلیس.. زل و ره ش له به فره که دا کرابونه وه.. هه لاویکی
خه ستیان هیدی هیدی تیا کوڤه بۆوه، به گرده که دا هه لگه ران، بۆمیکی بچووک له نزیک گوڤه کانه وه
به ربیوه، چالیکه قوول و خری هه لکه ندبوو..

(شنایدهه) وتی:

- گوڤیکی چاکه، جیتی کوڤه لیک ته رمی تیدا ده بیته وه.

- ئه ی به چییان داده پۆشی؟

- رۆخی چاله که یان به سه ردا نه ده یه وه.

- ناشی، چال ده بی، هه ر گوڤیکی ئاسایی هه لکه نه ی چاتره.

(شنایدهه) رډینه سووره که ی خوراند:

- مهرجه گۆر له زه‌مینه‌که‌ی ده‌وری بلن‌دتر بی؟

- نازانم وا پراهاتووین.

له‌ ته‌نیش‌ت گۆر‌ه‌که‌ی (پا‌بکه‌) وه‌ ر‌ه‌ت بوون، ته‌قینه‌وه‌یه‌ک خا‌چه‌ دارینه‌که‌ی هه‌ل‌که‌ندبوو، له‌ په‌نا‌به‌کی تاریکی شه‌ودا بزربوو.

(شنایده‌ر) هه‌لو‌تسته‌یه‌کی کرد، ملی قووت کرده‌وه، گو‌تی ده‌گرت، سه‌ریکی با‌دا، ئه‌م‌جا به‌ده‌م گو‌ی هه‌ل‌خستنه‌وه‌ وتی:

- گه‌رم بۆوه، له‌ پ‌ر‌پ‌کا گه‌رمیان کرد..!! (نو‌اپیبه‌ گر‌یبه‌ر).. وا بز‌انم مۆ‌له‌ته‌که‌شت فت..

خۆیان مت کرد، گو‌تیان ده‌گرت، فیشه‌که‌ روونا‌ک‌که‌ره‌وه‌کان و جو‌ره‌ها ته‌قه‌مه‌نی دیکه‌ به‌سینگی شه‌ودا ده‌چ‌زان، ئاگری دژه‌ ئاسمانیبه‌کان له‌ ته‌قه‌لی ئام‌ب‌ریکی دروومانی دۆزه‌خ‌ین ده‌چوون، به‌رگی سیاهی شه‌وی به‌ئاگر ده‌چنی، زرمه‌ و ئاله‌ی تو‌په‌کان تا ده‌هات چ‌رت‌ر ده‌بوون.

- جی خو‌ش ده‌که‌ن، بۆردومانی به‌ر له‌ ه‌یرش ه‌اوردنه‌.. کاتی ئه‌وه‌ هات‌وه‌ ره‌وانه‌ی پ‌ر‌یه‌کانی پ‌یشه‌وه‌مان بکه‌نه‌وه، به‌ل‌ی مۆ‌له‌ته‌که‌ی ئه‌م‌جاره‌شت فت.

- له‌وه‌ ده‌چی.

هه‌ر گو‌تیان ده‌گرت (شنایده‌ر) راستی ده‌کرد، ئه‌وه‌ هه‌رایه‌ی گه‌رم ببوو جم‌وجۆ‌لی به‌ر له‌ شه‌ریکی لابه‌لایی نه‌بوو، سه‌ره‌تای ه‌یرش‌یکی به‌رفراوانه‌، له‌وانه‌یه‌ له‌گه‌ل‌ سپی‌ده‌ی به‌یانا ده‌ست پ‌ین بکات.

ته‌میکی خه‌ست کۆ ده‌بۆوه، له‌ س‌ج چوار هه‌نگاو‌یکی پ‌یش خۆیان زیات‌ر ه‌یچی دیکه‌یان نه‌ئ‌ه‌دی، رووسه‌کان به‌ر له‌ دوو هه‌فته‌ په‌نایان ه‌ینایه‌ به‌ر ته‌موم‌ش‌یکی وا، به‌د‌زه‌ هاتن و (٤٢) سه‌ربازیان ل‌یک‌وشتن..

ئوم‌یدی چوونه‌وه‌ی نه‌ما، هه‌ر له‌سه‌ره‌تاوه‌ دل‌نیا نه‌بوو که‌ ئه‌وه‌ مۆ‌له‌ته‌ی پ‌ی ئه‌ده‌ن، بۆیه‌ ه‌یچی ده‌رباره‌ی بۆ دایک و باوکی نه‌نوو‌سیبوو، نه‌یده‌ویست به‌ته‌مایان بکات، له‌وه‌ته‌ی سه‌ربازه‌ ته‌نها دوو‌جار مۆ‌له‌ت دراوه‌، دو‌اجاری وه‌کو خه‌ویکی ب‌ین ره‌نگ و ش‌یوه‌ د‌یت‌ه‌وه‌ یاد، دوو ساله‌ به‌ته‌مایه‌.. دوو سال ب‌ین یان بیست، یه‌ک ش‌تن به‌لایه‌وه‌، هه‌ستی به‌نا‌ئوم‌یدی نه‌ده‌کرد.. ئه‌گه‌ر چ‌یش که‌وتبووه‌ بۆشه‌رۆ‌گیبه‌کی ب‌ین بنه‌وه‌!

گه‌یشتنه‌ دوو‌ریانی‌ک، پرس‌یاری له‌ (شنایده‌ر) کرد:

- کام پ‌ریان هه‌ل‌ده‌بۆ‌تری؟

- هه‌ر کام‌یکیان ب‌ین گر‌ینگ نبیبه‌، ئه‌وه‌ی لای راستیان..

- باشه‌.

ته‌مه‌که‌ تا ده‌هات خه‌ست‌تر ده‌بۆوه‌، چاوی له‌ هاوه‌له‌که‌ی بوو، وه‌ک له‌ ن‌یو شۆ‌ریا‌یه‌کی س‌پی خه‌ست‌دا هه‌نگاو ب‌نی دوور‌که‌وته‌وه‌.. شۆ‌ریا‌یه‌ک بوو به‌ساردی قول‌پی ئه‌دا، ده‌کولا و هه‌ل‌ده‌جوو، (شنایده‌ر) هه‌تا ش‌ان و ملی ت‌ینابوو، ته‌نها که‌لله‌ی له‌ ژوور ته‌مه‌که‌وه‌ دیار بوو.. خو‌لیکی به‌ده‌وری گون‌ده‌ کاوله‌که‌دا

خوارد، ملی قووت کرد‌بۆوه‌، ده‌ینو‌اپیبه‌ دوور، جار‌جاری‌ک له‌ ته‌مه‌که‌دا بزربوو چاوی له‌ ئاسۆ ش‌یواوه‌که‌ی ئاگر و ته‌قینه‌وه‌ ئارامیان ل‌ین هه‌ل‌گر‌تبوو، نه‌ئه‌تروو‌کاند..

له‌ نا‌کاودا ه‌اره‌ی ده‌ست‌تر‌پ‌ش‌یکی نزیک‌ی هات‌ه‌گو‌ی، یه‌ک‌سه‌ر (شنایده‌ر) ی به‌ ب‌یردا هات..! ته‌زوویه‌کی سارد له‌رزى به‌گیانیا ه‌ینا، ده‌ست‌تر‌پ‌ش‌یکی دیکه‌ کرا، هاوار هاوار‌یکی به‌دوادا هات، دانه‌ویبه‌وه‌، خۆی له‌ ته‌مه‌که‌دا شارده‌وه‌، گو‌تی له‌ غه‌لبه‌غه‌لب‌یک بوو، تا‌قم‌یک نزیک ده‌بوونه‌وه‌، ناویان ه‌ینا، یه‌ک‌یکیان بانگی کرد، هاواری ل‌ین کرده‌وه:

- ک‌ییت؟.. له‌کو‌ییت.

- ل‌ی‌رم.

سه‌ری به‌سل‌یکه‌وه‌ هه‌ل‌س‌ری، با‌ز‌یکی لابه‌لایی دا، که‌س ته‌قه‌ی نه‌کرد، غه‌لبه‌غه‌لبه‌که‌ی هات‌وه‌ گو‌ی، نزیک بوو، نه‌خ‌یر، له‌م هه‌لو‌تسته‌نه‌دا دووری و نزیک‌ی هه‌ر‌گ‌یز مه‌زنده‌ ناک‌ر‌ین. له‌پ‌ر‌پ‌کا (شتاین ب‌یرنه‌ر) ی ل‌ین ده‌ر‌که‌وت:

- ئه‌وه‌ به‌رازانه‌ شنایده‌ریان راو‌کرد!.. چه‌ته‌ رووسه‌کان بوون، به‌نبیازی ش‌ت‌یکی گه‌وره‌تر هات‌بوون، له‌ ش‌یرینه‌ خه‌ودا ب‌ده‌ن به‌سه‌رماندا، ئه‌وه‌ هه‌له‌یان بۆ نه‌ر‌ه‌خ‌سا، به‌هۆی بۆم‌بارانه‌که‌وه‌ هه‌م‌وو به‌خه‌به‌ر بووین، به‌لام (شنایده‌ر) یان کوشت.. که‌لله‌یان سمیبه‌وه‌.

- ئه‌وه‌ پ‌ی‌او کوژانه‌؟! چی بکه‌ین، به‌م ته‌موم‌ژه‌ ناتوانین دوایان که‌وین..

ش‌یبه‌ ته‌مه‌که‌ ده‌مو‌چاوی (شتاین ب‌یرنه‌ر) ی ته‌ر‌کرد‌بوو، چاوه‌کانی ده‌بر‌یس‌کانه‌وه‌، وتی:

- ده‌ب‌ی گردو‌کۆ ب‌ین، که‌س دوور نه‌که‌و‌یت‌ه‌وه‌، فه‌رمانی (پ‌اهی) به‌.

- به‌ل‌ی باشه‌.

به‌یه‌ک ر‌یز، شان‌یان نابوو به‌شانی یه‌که‌وه‌، سینگیان دا‌بووه‌ پ‌یش، (شتاین ب‌یرنه‌ر) به‌سل و گومانی سه‌رباز‌یکی قاله‌وه‌ بوو هه‌نگاوی د‌نا، به‌هه‌ناسه‌یه‌کی سوار و چ‌په‌یه‌کی توور‌ه‌وه‌ ده‌ی‌گوت:

- خۆزگه‌ یه‌ک‌یکیانم به‌رده‌ستت ده‌که‌وت، خۆم ده‌مزانی چی ل‌یده‌که‌م، گه‌رووی پ‌ر‌ په‌رۆ ده‌که‌م و نووز‌ه‌ی ل‌یده‌پ‌رم، هه‌ر چوار په‌لی په‌ت ده‌که‌م، ئه‌م‌جا به‌ئاره‌زووی خۆم به‌رده‌مه‌ گیانی.. ئ‌یوه‌ نازانن ر‌ه‌گ و ده‌ماره‌کانی چاو هه‌تا ده‌پ‌س‌ین، چه‌ند ده‌کش‌ین؟ (به‌په‌نجه‌ ت‌یژه‌ باریکه‌له‌کانی ش‌یوازی چاو هه‌ل‌کۆ‌ل‌ینه‌که‌ی ن‌یشان ئه‌دان..)

(گر‌یبه‌ر) وتی:

- ئه‌زانم، له‌به‌ر‌چاومه‌ (هۆشی لای شنایده‌ر بوو، به‌ر‌یکه‌وت پ‌یوه‌ بوو..! زۆر نه‌شله‌ژابوو، له‌م جو‌زه‌ ر‌یکه‌وتانه‌ی زۆر د‌یبوو.. سه‌ربازان له‌ جه‌نگدا به‌ر‌یکه‌وت ده‌ژ‌ین).

راوانانی چه‌ته‌گه‌ره‌ رووسه‌کانیان به‌پ‌ش‌کن‌ینی که‌لاوه‌کانی ده‌رووبه‌ری گون‌ده‌که‌ برده‌ سه‌ر.. که‌سیان نه‌د‌یبیبه‌وه‌..

تۆپه‌کان ه‌یتور بوونه‌وه‌، به‌لام زرمه‌یان هه‌ر ده‌هات، ئاسمان تاریک و روون بۆوه‌.. ه‌یرشه‌که‌ له‌گه‌ل‌ سپی‌ده‌ی به‌یاندا هات!

(شتاین بئرنه) وتی:

- خۆزگه له پیشهوه بووماه، لهم جۆره کوشتاره گهوانه دا هه میشه پتووستیان به سه رازی دیکه دهین جینگه کوژراوه کان بگرهوه، پیاو له گوزهرانی وادا هه لی چاکي بۆ پێده که وهی پێش که وهی و هه ر زوو پله ی نه فسه ری وه رگری.

- یان ده بیته تۆپه لیک گوشتی جنراوی ژیر زنجیری تانکینکی قورس.

- ناخ له دهستان پیره بزنه کان.. بۆ دهین هه روا چهوت بیه بکه نه وه، به م شپوهیه قهت نابن به هیج، له چی ده ترسن، خۆ هه ر هه مووی نا کوژری..

- راسته وایه، هه مووی بکوژرایه، ده مینک بوو ئه م جهنگه کۆتایی هاتبوو..

له په ناگه که بوون، (گریه ر) پالی لیدابۆه، هه ردوو لاقی درێژ کرد، ده بیوست چاویک گه رم بکات، نه یه تونی، هه را هه راکه ی هیله کانی پیشه وه ی به ره له که له لیدا ژاوه ی ده هات..

پۆژ بۆه، به یانینکی دیز و ناساز بوو، هیللی پیشه وه ی به ره ده کولا، تانک و زرتیلیه کانی هه ردوولا به ربیوه نه یه ک، کوپ نه وه بوو زوو تر بیته ده ست.. هیله کانی پیشه وه یان چۆل کرد، زریکه و شریخه ی فرۆکه کان به به رده وای ناسمانی هه راسان ده کرد، ماشینه سه رباز گۆزه ره وه کان پرشویلاو به ته پۆلکه و ده شتاییه کاند گلۆر ده بوونه.. به رای بی بربنداران ده رکه وت..

تیبه که یان چه وه باری ئاماده باشییه وه، چاوه روان بوون فه رمانیان پێ بدری به ره وه پیشه وه بجمین..

کات ده وره به ری ده ده بوو کاتیک (گریه ر) یان ناگادار کرده وه که سه رتیبه که یان داوای ده کات.

(راهی) پاش بۆردومانه که، نووسینگه که ی گواسته بۆه ژوو ریک له نهۆمی خواره وه ی خانویه کی گه وره دا بوو، ژوو ره که جینگه ی خه وتینیشی بوو. میزینکی گچکه و کورسییه کی سن کوچکه له چه قی ژوو ره که دا دانه بوون، ده لاقه به کی گه وره شیان له دیوارینکی ژوو ره که به سه پیا به کی زله ی بی که لک گرتبوو، ژماره به ک په توو و چه رپا به کی سه رباز بیان نابوو سه ری، په نجهره شکاوه کانیشیان به مقه بای نه ستوو ر پینه کردبوو، قوتیله به کی گچکه ی ئیسپر تو و جه زده به کی قاوه ئاماده کردن له سه ر میزه که دانه بوون.. ژوو رینکی تاریک و سارد بوو، (راهی) وتی:

- فه رمانی مۆله ته که ت ده رچه وه.. (نه ختیک قاوه ی کرده کوو پینکی گولداره وه)، سه رت سوپماوه، وا نییه؟

- به لێ گه وره م.

- منیش سه رم سوپماوه، به هه ر حال فه رمانه که ت هاتوو، له نووسینگه ی تیبه، بچۆ وه ری گره و نازا خۆت گرد بکه وه.. ئیتر حالیت ده لیم چی؟

- به لێ گه وره م.

سه ری قال بوو، به ده وری میزه که دا سو را و ده ستی (گریه ر) ی گو شی:

- ئومیده وارم کاتینکی شاد بیه یته سه ر، هه ول بده زوو له م ده وره به ره دوو ر بکه وینه وه.. ده مینکه چاوه روانیت، برۆ مافی خۆته..

(راهی) چه وه به ر په نجهره نه ویه که ی ده ی نواریه سه ر کۆلانه که، ده بوا به دانه ویا به ته وه بۆ نه وه ی ده ره وه ی لێ ده رکه وه ی، (گریه ر) چه وه ده ره وه، وه ختی به به ر په نجهره که دا ره ت بوو، ته نها نیشانه کانی سه ر شانو سینگی (راهی) لیه دیار بوو.

نووسه ره که فه رمانه مۆرکرا وه که ی له نیو کۆمه لیک کاغه زدا راکیتشا، به مۆنییه که وه وتی:

- شانست هه به.. ژنیشته نییه، وانیه؟

- نه، بۆیه پاش دوو سال ئه مجا نۆره م هاته وه سه ر.

- شانسه شانس، ئه گه ر شانس نه بی مۆله ت پیدان و ئه م رۆژه یان گو توه!

- بلیم چی.. من رۆژه که م هه لئه بژاردوو..

گه رپا به ره په ناگه که، به ته مای چوونه وه نه بوو، بۆیه خۆی ئاماده نه کردبوو، که له یه لیک وای نه بوو، خبیرا گردی کرده وه، تابلویه کی گچکه ی به با به خپیدانه وه پتچا به وه، (نایکۆن) یکی (۲) رووسیایی بوو، له یه کت له گونده کان دیبوویه وه، به و نیازه گلی دابۆه به دیاری بۆ دایکی ببا ته وه..

ماشینینکی فریا که وتن هه لخلیسکا، له رینگا که لایدا و له به فره که دا چه قی، پری له سه ربازی بریندار بوو، یاریده ده ری شو فیره که به ربیوه و قۆلینکی شکا.. گلیان دابه وه (گریه ر) چه وه جیی، به و ریکه وته جیه کی له ماشینینکی فریا که وتندا ده ستکه وت..

ماشینه که یان هینا به وه سه رباز، که وته وه ری، به به رده م گۆزه پانی گونده که دا ره ت بوون.. تیبه که یان گرد کرابۆه.. شو فیره که وتی:

- بۆ پیشه وه یان ره وانه ده که ن، گه ره لا وژه به کی بی وینه به، تیناگه م نه وه هه موو تۆیه یان له کوئ بوو؟

- به لێ!!

- تانکو زرتیلیه کی بی شو ماریان هه به؟.. له کوئیان بوو؟

- ئه مریکا.. یان له سیبیریا دروستیان ده که ن.. پیتی ده چی گه لێ کارخانه ی دروستکردنی ئه م جۆره چه کانه یان له وئ هه بی..

به لای ماشینینکی سه رباز گواسته وه ره ت بوون.. چه قیبوو.

- رووسیا فراوانه، ولاتینکی هینده به ربینه جیی تیدا به بزه..!

(گریه ر) سه رینکی با دا، گیتره کانی له ژوو ر پۆستاله کانیه وه توند کرده وه، هه ستی ده کرد هه لانه وه، خۆی دزیه ته وه..!

هاورپیکانی به روویه کی گرژ و ماته وه له گۆزه پانی گونده که ریز بوون، چاوه روانی چاره نووسینکی سته م بوون، ئه میش به ته نها رتی نیشتمانی گرتوته به ر.. ئه وان راسته وخۆ ده چنه گۆزه پانی مه رگه وه، ئه میش بۆ ماله وه.. مافی خۆیه تی.. (راهی) فه رمانده شیان وای گو ت.. به لام ئه م بیره چیه وای له نا کاودا که وته که له لیه وه؟! ئه م دردۆنگیه چیه تیدا هه لایسا وه دللی کرمی کرده وه؟ ناخۆ ئیستا که یه کیتک به هه له داوان دوا یان نه که وئ و له ماشینه که دایگریته وه خوارئ..؟

خیرایی شهمه نده فەرکه بهر له ویستگه که خاوی بۆوه، به هاژه هاژ و فیشکه فیشکیکی زۆره له تهک شۆسته به کهوه راههستا، ههلاویکی خهست و گهرمی لیج بهرز بۆوه.. ده بوايه شهمه نده فەرکه یان بگۆزن.. ویستگه بهکی گچکه بوو، خۆز له هه موو لایه کهوه ده بگرتوه، خانه و بهنگه له کانی دهوری ویران ببوون، چهند چه تروقولغیکی په له یان له سه ر شۆسته کان دامه زرانده بوو، له ترسی فرۆکه، به له ک رهنگ کرابوون..

ژماره یهک له دیله رووسه کان شهمه نده فەرکه یان بار ده کرد..

برینداره کانیان دابه زاند، په وانه ی مه له ب نه دیکی پزیشکی کران، ئه وانه ی زامه کانیان سووک بوو له سه ر سه کو و هه زاله درێژکۆله کانی سه ر شۆسته کان دانیشته بوون، ژماره یهک له سه ر یازه مو له ت دراوه کانیشیان تیکه لا و ببوون.. ده ترسان بیانگێر نه وه..

پۆلێکی سارد بوو، بریسکه ی به فەرکه چاوی دهستمی.. ویزه ی فرۆکه هات! دوور بوو، له ئاسمانه وه نه ده هات، ده بی له فرگه یهکی (١) نه یینییه وه بی! زۆری نه خایاند، پۆلێک فرۆکه یان به سه ردا فری، له پۆلێک مه ل ده چوون.. بلند بوونه وه و له ئاسماندا بزیروون، هۆشی (گریبه ر) یان رده ووه وت.. بیری کرده وه (.. مه ل و ناشتی، جهنگ و فرۆکه).. جووتیک پۆلیسی سوپایان له به رده مدا قووت بوونه وه، مه ت بوون، پۆلیسیکیان تیی خورین.

- ده ی به له گه نامه کانتان ئاشکرانه.

جووتیک تیروته سه ل، گورج و تیکسمپراو، له شساغ و زیت بوون، دهنگی دلیریان، دهنگی یه کتیک بوو هیشتا به ره کانی جهنگ و کوشتاری تاقی نه کرد بۆوه.. به رگه کانی به ریان، خاویتن و ته میز، قه شهنگ و بی له که، ده قیاب نه شکابوو، چه که کانشیان هینده نو ئی بوون له وه نه ده چوو ته قه یان بی کرابیت.. به لایه نی که مه وه کیشی هه ر یه کتیکان بیست پاوه ندیك له کیشی هه ر یه کت له مان قورستر بوو..

له کاغه زه کانیان ورد بوونه وه، ئه مجا داوای پیناسه یان لیکردن، یه کتیکان ئاگاداری کردنه وه:

- خواردن له قاوشی ژماره سی نه دریت، بهر له خواردنیش خۆتان بشۆن، ناشی به ته مابن به م حال و گوزهرانه وه بچنه وه نیشتمان؟

له به رده م قاوشی ژماره سی کۆبوونه وه، سه ربازیکی ڤدین ره ش تووره ببوو، بۆله ی ده هات:

- ئه م سه گه سیخوړانه چهند له ئاگره که دوور بن ئه وه نده زمانیان درێژه، وه کو تاوانباران مامه له مان ده کهن.

یه کتیک دیکه یان وتی:

- هه ر ئه مانه بوون له شه ره شوومه که ی ستالینگراد دا به سه دانیان له سه ربازه کانی خۆمان گولله باران کرد.

- تۆبش له و ئی بوویت؟

- له و ئی بووما یه ئیستا لیتره نه ده بووم.. کت له و دۆزه خه ده رچوو؟

چهند کیلۆمه تریک دوور که وتنه وه، به ماشینیکی دیکه ی فریا که وتن گه یشتن، په کی که وتبوو، راهه ستان.. چاویکیان به برینداره کانی خۆیاندا خشانده وه، دوانیان مردبوون، دایان گرتن و سی برینداریان له وانه ی ماشینه په که وتوه که هه لگرت.. (گریبه ر) یارمه تی دان، دوانیان په لیان په ری بوو، سیپه میش گولله یه ک له ده موچاوی دابوو، له توانایدا بوو دابنیشی، ئه وانه ی به جیمان که وتنه بۆله بۆل و جنیودان، له به فەرکه دا که وتبوون، سامیتکی گه وره له چاویاندا گردببۆوه، بریسکه ی ده هات، رهگی له هه ست و بیریاندا دا کو تابوو.. ده ترسان، تا مردن له و مه رگه ده ترسان له ده ستی هه لاتبوون.. ده ترسان له دوا هه نگاوی قورتار بوونیا ندا بیانگریته وه و حولیان بدات..

ماشینه که که وتوه ری، شو فیره که به ده م ئاژووتنه وه جیی خۆی خوشکرد، وتی:

- جاریکان ئامیری گۆرینی خیرایی ماشینه که م تیکچوو! زۆر خاوی ده رۆبشتم به رتوه، ئه و بریندارانه ی بارم کرد بوون له سه رمانا ره ق بوونه وه، کاتیک گه یشتمه جی، ته نها شه شبان نو زه یان تیدا مابوو، ئه مانیش په لوپۆیان به ستبووی، پیاو به ئاسانی له م ولاته ده رباز نابیت، جا وه ره له زستاندا حالی چۆن ده بی..

(پارچه یه ک تووتنی جوینی ده ره ئینا، نه خستیک لئ قرتاند و که وته جوینی).. ئه وانه ی توانای جو له یان مابوو، هه ر به و شه وه به ست له که دوامان که وتن، ده یانویست بیته ناو ماشینه که وه، له هه موو لایه که وه خۆیان به ئۆتۆمبیله که دا هه لئاسی، له پۆره هه نگیتی گه وره ده چوین.. هه تا له لایه که وه ده رم ئه کردن، خۆیان به لاکه ی تردا هه لده واسی..

هۆشی (گریبه ر) لای شو فیره که نه بوو به لام سه ریشی بۆ ده له قاند، ئاو ریکی له دوا وه دایه وه، گونده که دیار نه مابوو..

ده ورو به ری نیوه رۆ، خۆره سسته که، جار جار یک له و دیو ته مه که ی به ری ئاسمانی گرتبوو ده رده که وت، بریسکه یه کی نه رمی به به فەرکه ده هینا..

له ناکاوا، شتیک له ده روونیا هروژا، له ناخیه وه هه لقاولا، هه لچوو گه رم به ده مه ره کانیانیا گه را، هه ستی کرد دووره، ئازاده.. نوارییه ریگا که ی به رده می، به دۆلینکدا رووه و پۆژئاوا درێژ ده بۆوه، چاوی بریبه جی پیچکه ی ماشینه کانی پیشیان.. مه تر، مه تر به ژیر ماشینه که یانه وه ده بوون، مه تر، مه تر له پۆژئاوا نزیک ده بوونه وه، له نیشتمان نزیک ده بوونه وه، به ره ژبانیک دیکه ده چوون، ژبانیکه له و دیو سنووری قورتار بوونه وه باوه شی بۆ کردۆته وه.. ته زوویه که به گیانیا هات..!

شو فیره که خیرایی ماشینه که ی گۆری، ئۆتۆمبیله که ته کانیکی دا.. خۆی کوور کرده وه، ناو گیرفانی گه را، پاکه ته جگه ره که ی ده ره ئینا، به کراوه بی ئاراسته ی شو فیره که ی کرد:

- فه رموو جگه ره یه ک.

شو فیره که به بی ئه وه ی چاوی له سه ر ریگا که لایدات، وه لامی دایه وه:

- سوپاست ده که م، دوو که ل هه لئامژم، ته نها تووتنی جووین به کار دینم..

١- تاروی ئاسمانی- غارة جویه

٢- ئایکۆن- آیقۆنه- تمثال- معبود- ICON

سەردەستتە یەك لیئی تۆرە بوو:

- گوئی بگرە قسە زل، هەتا لە هیلەکانی پێشەوێت بیت بۆت هەیه بەئارەزووی خۆت بلیت، بەلام ئێرە ئەوئ نەیبە، جا دەمت داخە و بی دەنگ بە..

هەریەکەیان تەشپییەکی بەدەستتەوێت گرت و چوونە ریزەو، ریزەکە هەر نەجوللا، سەعاتییکی تەواو چاوەروان بوون، کزە بایهکی سارد هەلی کردبوو، خۆپنی لە جەستەدا دەمیاند، هەلەلەرزین.. ئەو گۆزەرانیەشیان گەلی جار تاقی کردبوو.. ناکامەکی سەر و ئەسکۆتییەک شۆریان پێدان، ئاویکی روون و بێتام بوو، چەند پارچە پەتاتە یەکی تێدا بەدی دەکرا، بەختەوێش ئەو کەسە بوو پرۆژتلیک گۆشتی بەر بکەوتایە.. سەربازەکی لە ستالینگراد نەبوو، چاویکی بە دەورووبەری خۆی گێرا و وتی:

- ئاخۆ ئەو پۆلیسانەیش لەمە بخۆن؟

- تۆ لە بەزم دەگەریت (سەردەستتەکە لێی تۆر بۆو).

(گریبەر) شۆریاکە ی هەلقوراند، لە دلی خۆیا دەیگوت:

.. (هیچ نەبێت گەر مە)، بییری کردووە.. (ئێستا لە مەلەوێ بوایە، شتیکی دیکە ی دەخوارد، دایکی خواردنی بۆ ئامادە دەکرد، سۆسیجی بە بیاز و پەتاتە لە کەرەدا بۆ سوور دەکردهو، پاشانیش بەحەلوی گیتلاس دەمی شیرین دەکرد، ئەمجا یەك دوو قومیکیش خواردنەوێ فانیلیای بەسەردا دەکرد..).

دەبوا یە تا دەرنگانێک لەو وێستگە یە بێننەو.

پۆلیسەکانی سوپا هەلیان کوتا یەو سەریان.. بریندارانی شەستە دەستتە دەگەشتن، بەگە بشتنی هەر کۆمەلە بریندارێکی نوێ مۆلە تەدراوێکان دڵگرا نتر دەبوون، مەترسیی گلدانەوێیان زیاتر دەبوو..

شەو داها، کات تێپەری، شەمەندەفەرێک ئامادە کرا، کەشیش تا دەهات ساردتر دەبوو، ئەستێرەکان گەورە و گەش لە ئاسماندا ئەدەوشانەو! قەشەنگ نەبوون، رێ نیشانەدەری فرۆکە جەنگاوەرییەکانی دوژمن بوون!.. سەروشت ماناکانی جارانی ئەما بوو، جوانی و ناشرینی بەگۆتەری پەيوەندیان بەدۆخەکانی جەنگەوێ لێک ئەدرایەو.. بۆیە دیمەنی ئەستێرەکانی ئەو شەوێیان بەلاوێ ترسناک بوو!..

بریندارەکان گۆتێزانەوێ ناو شەمەندەفەرەکە، هەر زوو سیانیان لێ داگرتنەو، مردبوون، هەر بەدەستەبەرەکانی ژێریانەوێ لەسەر شۆستەکە دانران!.. دانەپۆشرا بوون..

لە ئەستێرەکان نەبێ، روونای لە هەموو شتیکی دیکە برابوو.

نۆرە ها تە سەر ئەوانە ی زامەکانیان سووک بوو، بەخاوی بەرێ دەکران، (گریبەر) بییری کردووە.. (بەم خا و خلیچکییە نۆرەمان قەت نایەتە سەر.. زۆر بوون.. شەمەندەفەرەکە سیخناخ بوو، بەدلیکی غەمگینەوێ دەینوارییە شەو، وێزە و بزی چەند فرۆکە یەکی هاتەوێ گۆت، دیار نەبوون، ئەوانیش رەت بوون، هەرچەندە دلتیا بوو لەوانە ی خۆیان بەلام هەر دەترسا.. لەو ترسە ی بەرەکانی شەر پر دلی دەبوو، زیاتر دەترسا..

دەرنگ نۆرەیان ها تە سەر، گورج بوونەو، هەر ئەوێندە ی فەرمانی سواربوونیان پێ درا، یاسا تێکچوو، بوو گەرەلاوێ! ئەم تەکانی ئەدا، ئەو ئەمی رادەکیشا، ئەم بەردەبۆو، چی ناشرین بوو

بەزاریاندا دەهات، کەس بەتەنگ کەسەوێ نەدەهات!..

نەریەکی زەلی رەق و تەق سەری کردن! فەرمانیان پێ درا بگرە پێنەوێ پاش، لەسەر شۆستەکە چوونە ریزەو، زۆر بەتوندی سەرکۆنەکران، پاش ریسواکردنێکی چاک ئەمجا رێیان پێ درا یەك بەدوای یەكدا سواری شەمەندەفەرەکە بن، ئەو عەرەبانە یە یۆیان تەرخان کرابوو ژمارە یەك برینداری تێدا بوو.. (گریبەر) لە تەنیشت پەنجەرەکەوێ دانەنیشت.. خۆی لە ئەگەری بۆردومان و تەقینەوێکانی دەرەوێ دەپاراست.

شەمەندەفەرەکە نەجوللا..

چاویان بریبوو دەرەو، پۆلیسەکان دەستتە یەك سەربازیان دا بوو پێش خۆیان، ژمارە یەك لە دیلە رووسەکان بەبەر پەنجەرەکەدا رەت بوون، کۆمەلێک لە پیاوانی هێزەکانی شلیتوێ پەیدا بوون، مشتومری شتیکیان بوو..

شەمەندەفەرەکە هەر نەجوللا..

خوتە و بۆلە ی بێزاری لە بریندارەکانەوێ دەستتە یەك کرد، ئەمەیان لەدەست دەهات، لە سزادان و سەرکۆنە کردن نەدەترسان.. (گریبەر) ملی لار کردووە، هەولێ دا چاویک گەرم بکات، نەیتوانی.. ترس و پشیتی گلدانەوێ خەویان لە چاوی تەرە کردبوو، گوئی لە هەموو شتیکی بوو، چاوی بەهاوێلەکانیا گێرا، تاریک بوو، بریسکە ی چاویان دەهات..

شەمەندەفەرەکە تەکانێکی دا، بۆ دوایە بوو، هیچی تری؟! نەری نەریک لە دەرەوێ بەرز بۆو، چەند دەستەبەرێکی دیکەیان داگرتە خوارەو، دوو برینداری دیکە مردبوون، جیتی زیندووەکان فراوانتر بوو!..

هەموو ترسیکیان لە کەللەدا بوو، برینداری دیکە پەیدا بن، جینگەیان پێ لێز بکەن.

شەمەندەفەرەکە تەکانێکی دیکە ی دا..

شۆستەکە هیدی هیدی بەپۆلیس و پیاوانی شلیتوێ و باروبنە و دیلە رووسەکانەوێ جوللا!.. دوورکەوتنەو و دۆلەکە نزیک دەبۆو..

کوورپبوونەو، باوهریان بەو جوولە یە نەبوو، شەمەندەفەرەکە لەوانە یە بوەستتەو، نەخیر تەقەتەق و شەقەشەقی نیتوان پێچکە پۆلایینەکان و ئاسنەرێکە ریتەم و دەقی خۆی گرت، بۆ پێشەوێ دەکشان، چاویان بەماشین و تۆپێکی زۆر کەوت لە تەک ئاسنەرێکەوێ گرد کرابوونەو، پیاوێکی زۆریان لە دەور بوو، بە ئێرەبییەوێ دەیانوارپییە ناو پەنجەرەکانی شەمەندەفەرەکە..

(گریبەر) هەستی کرد ماندووە، پالی دایەو، ئەوێتا، ئیتر کەوتە سەر ریتی مەلەو، لەدلی خۆیدا دەیگوت.. (خودای گەرە، ناوێرم بییری لێ بکەمەو..).

رۆژ بۆو، بەفرێکی زۆر باریبوو، شەمەندەفەرەکە بۆ حەسانەوێ لە وێستگە یەکی گچکە لە دامیینی شارۆچکە یەکی چۆل و وێراندا وەستا، ژمارە یەکی دیکە لە بریندارەکان مردبوون، ئەوانیش داگیرانە خوارەو.

کاتی بهرچایی خواردن بوو، (گریبه) نازا پرداخیتک قاوهی پهیدا کرد، گه راپهوه شوینه کهی خوی، نانی بهرنه کهوت.. بهقاوه پرووته که قاییل بوو..

پولیسه کانی سویا له ویش پهیدا بوون، کهوتنه پشکنینی شه منده فهره که، توندو تیژ بوون، له دووی نه وانه دهگه ران که زامه کانیان سووکه بۆ نهوهی له خسته خانه کهی نهوی گلپان بده نهوه.

ناژاوه کهوته ناو برینداره کانه وه، کهوتنه خوشاردنه وه، زوریان خویان له ناوده ستته کاندایا قایم کرد.. ههر که سهو خمی خوی بوو، به تهنگ به کتربیه وه نه دههاتن، نازا نهوه بوو زوو خوی بشارتته وه.. به کیتک له دهره وه ناگاداری کردن، دهرگی عهره پانه که به شپرزهی کرایه وه، سی بریندار به هله داوان خویان کرد به ژوروا، راسته وخو پروویان کرده ناوده ستته که، دواییان فریا کهوتن، دهرگا که یان له سه رخویان قایم کرد، سپته میان له به دردم قاپیبه که دا کهوت، به که ساسیبه وه دینواریبه سارخیبه کهی زامه کهی شانیان پی پیچا بۆوه، شل ببۆوه.

بریندارتیکی دیکه دهرگای سهر هینله ناسینه کانی کرده وه، وه کو جالجالوکه خوی به دیوی دهره وهی عهره پانه که له بهر به فر و کرپوه که دا هه لواسی! کهس له جیتی خوی نه جوولا.. به کیتکیان وتی:

- دهرگا که داخن با درکی پی نه کهن.

(گریبه) بهر له وهی دهرگا که دا بخت ملی برده دهره وه، سهر بازه که گرمۆله بیسو، به فره که سواخی دابو!

سهر بازه کهی له بهر دهرگای ناوده ستته که کهوتبوو، زامه کهی هروژا بوو، سارخیبه که خوی دادا بوو، به دردم خۆیه وه دهیگوت:

- بۆچ گلم نه ده نه وه، منیش دمه ویت بچمه وه، نه وه چند جار بمگپرنه وه.. دمه ویت نیشتمان بیبمه وه.. (به قهوه دینواریبه سهر بازه مۆله تدراره کان، ورته له دمه که سه وه نه هات..)

ده ستتهی پشکنینه که گه بشته لایان، برینپیتکیان له گه ل بوو، به ک یه ک چاویکی خیرای به کارتی برینداره کاندایا ده گپرا و به پی تاقه تیبه که وه دهیگوت:

- دابهزه.. دهی تۆیش.

به کیتکیان دانه به زی! کورته بالا به کی سهر سپی بوو، به کی له پولیسه کان تپی خوری.

- له گه ل تۆیه تی با پیره، دهی دابهزه.. (خوی تووره کرد) چیه گوتت نیبه؟

ههر نه جوولا، نه میش شانی بریندار بوو.

- دابهزه دهی، بۆ دهره وه.

ههر نه جوولا، لیتی ده کرۆشت، خوی گیل کردبوو، چاوی بریبوه هیچ! پولیسه که له بهر دهمیا قووت ببۆوه، ههر دوو ده ستتی نابوو که مهری، لنگی کرده وه و نه راندی:

- دیاره به ته مای داوه تنامه به کی تابه تیت؟ یان چی.. دهی بجوولتی.. ههسته سهر پی (وه کو ههر

له گه ل نه ویشیان نه پی، له جیتی خوی نه جوولا، پولیسه که به جارتیک په ست بوو، هاواری لی کرده وه)

ههسته سهر پی، نهوا گوتت نیبه، خو چاوت ههیه و دهینی فرماندهی که به دیاره وه وه ستاوه و له گه ل

تۆیه تی.. یان ههزت لئیبه ره وانهی دادگایه کی سهر بازیت بکه یین..؟

برینپیتکه کهوته بهینه وه:

- به هیمنی.. به هیمنی، هه موو شتیک له سه رخو..

چرو چاویکی بی برژانگ و برۆ و روخساریکی به مهیی پیست به له کی هه بوو، ناواریکی له سهر بازه کهی بهر ناوده ستته که دابه وه:

- زامه کهت خوی لی دیت، ده پی بی پیچیتته وه، فهرمو دابهزه.

- کی؟ من؟ (چاویکی بریبوه پولیسه کهی تر، بۆ باریدهی هاوه له کهی ده هات)..

ههر دوو پولیسه که ده ستتیان دابه که مهربه ندی سهر بازه پیره که، بلندیان کرده وه، نه میش ههر خوی گیل کردبوو، به دردم نووزه به که وه کیشیان کرده دهره وه، له وی له ناو سهر بازه گلداره کاندایا خرایه ریزه وه.. برینپیتکه وتی:

- چا که..

شان زاماره که پرسیری لیکرد:

- پاش تیمارکردنم ریم نه دهن سوار بیمه وه؟

- با بزانین چۆن ده پی؟ له وانه یه، تا چاوم به برینه کهت نه که وی ناتوانم بریار بدهم..

ههر چند وه کو نه فسه رتیکی گه وره ریزی له برینپیتکه گرت، به لام بی سوود بوو، ههر دایانیه زاند.

پولیسکیان رووی کرده ناوده ستته که، به زور زانیبه کی تووره وه وتی:

- بیگومان نه م جۆره جیگایانه شیان به بیردا دیت.. نه وه دهرگایه بکه نه وه.

دهرگی ناوده ستته که کرایه وه، سهر بازیتی لی هاته دهره وه، پولیسه که سهری کرده سهر:

- زرنگ و زور زانیت.. ها؟ چیه چاوشارکیمان له گه ل نه که پت؟ بۆ خوت شارده وه؟

- سکم ده چی، ناوده ستتیش بۆ نه و شتانه یه.

- ناوه ها..؟ سکت ده چی؟ جوانه.. به ته ماشیت باوهرت پی بکه م؟

سهر بازه کهی یه خهی پالتو کهی له سهر سینگی لادا، میدالیایه کی به سینگه وه بوو، به چاویکی سووکه وه

دینواریبه پولیسه که، هیچی به سینگه وه نه بوو، نه مجا به زمانیتی ساردوسره وه پتی گوت:

- ده پی باوهر بکه ییت.. (په نجهی نایه سهر میدالیایه کی).. باوهر به مه بکه ییت..

پولیسه که شله ژا، برینپیتکه فریای کهوت.. به پی نه وهی بنواریته سهر بازه که، وتی:

- فهرمو دابهزه.

- برینه کهم ته ماشا بکه، نه مجا بریار بده!

- به شتیوازی پیچانه وه یا ده زانم چۆنه، تکایه دابهزه.

سهر بازه که قه شمهری پیکرد:

- نای که گرینگ و لیزانه، ههر گیز نه مده زانی که برینپیتکه کلمان نه مننده بلیمه تن.

برینپیتکه شپزه بوو، به په ستیبه که وه پرسیری له پولیسه کان کرد:

- وا بزائم کاری ئیره مان ته واو؟
 پۆلیسه که چاوی به مؤله تدراره کاندای گتیراپه وه، فرمانه کانیان به دهستته وه بوو، سه ریکی له قاند.
 - به لئی ئیره بش ته واو.. (دوای برینییچه که کهوت و دابه زینه وه سه ر شۆسته که).
 جیره یه که له ده رگه ی ئاوده سته که وه هات، درزکی تیکه وت، به ره به ره کرایه وه، چاوه شیک
 سه ره تاتکیی کرد، ئاره قیکی زۆری ده ردا بوو، تا ماوه یه که هیچی بۆ نه گوترا، پاشان به چیه پرسیری لئ
 کردن:
 - رۆیشتن..؟
 دهنگ گریک وه لامی دایه وه:
 - له وه ده چی.
 چاوه شه که ماوه یه که بۆ دهنگ بوو، ئاره ق به هه موو گیانیا ده هاته خوارئ.. پاشان له ژیر لیه وه وتی:
 - نوێژ و نزای بۆ نه که م.
 هه موو چاویان تیبیری، یه کتیکیان به سه رسورماند نیکه وه پرسیری کرد:
 - نزا! بۆ کی..؟ ئه و به رازانه؟
 - نه، بۆ ئه و سه ربازه ی ده که م که له گه لما بوو (چاوی گتیرا) کوا، له کو تیه؟
 - بر دیان خۆی له پیناوتدا دا به ده سته وه، ئه و به رازانه ی وا چه واشه کرد نه یان په رژیته سه ر که سیکی
 دیکه.
 - نزای خیری بۆ ده که م.
 - ئه ی بۆ نایکه ت.. بۆی بکه.
 - هه موو ده بیکه بن.
 - به لئی.. به لئ، ئیه وه ده بی نوێژ و نزایه کی باشی بۆ بکه ن، هه تا ماوم هه ر دو عای خیری بۆ ده که م.
 - باشه.. بیه ره وه ئیتر، ده مت داخه، له سبه یه وه ده ست به نوێژ و نزاکانت بکه.. با شه مه نده ره که
 بکه و پته ری، ئه وسا چی ده که یه ت بیکه..
 - نوێژ نه که م.. به هه ر شیه وه یه که بۆ ده بی بگه مه وه ماله وه، چاوم به که سوکارم بکه و پته وه، ده بی
 بگه مه وه ئه لمانیا، هاوسه ره که م تووشی ده رتکی کوشنده بوو، ته مه نی ۳۶ ساله، چوار مانگه له جن
 که وتوه.. (چاوی پیا ده گتیران، له دووی نیگایه کی به سۆزدا ده گه را.. که س هیچی نه گوت).
 شه مه نده ره که کهوت وه ری، سه ربازه که خۆی به دیوی هیله ئاسینه کاندای هه لواسی بوو، نه گه رایه وه، وا
 به بیری (گریه ر) دا هات ئه ویش گیرای..
 ده رو به ری نیوه رۆ سه رده سته یه که خۆی به عه ره بانه که یاندا کرد، خۆی پێ ناساندن.
 - کی ته راش ده کات؟
 - چی؟
 - سه رتاشم، سابوونیکه فرانسایی نایاب و تیغیکه تیژ و نویم پیه به.

- به م هه لته که هه لته که تراش کراوه؟
 - ئه ی بۆ؟ به ر له وه ی بیه مه ئیره لای ئه فسه ره کان بووم، زۆریه یان ریشیان تراشی.
 - چه ند ده ستینی؟
 - په نجا فیک.. نیو مارک.. هه رزانه، گه نجتان ده که مه وه، نایب ئه وه شتان له بییر به چی که ر دینی
 هه ره یه کتیکتان بستیک درێژه.
 یه کتیکیان پاره ی ده ره ئینا.
 - باشه.. وه ره، به لام بریندارم بکه یه ت هیچت پێ نادهم.
 سه ربازه سه رتاشه که که ره سته کانی ئاماده کرد، کیسه یه کی پێ بوو مووه براوه کانی تیدا گرد ده کرده وه،
 له به ر شووشه ی په نجه ره که دا کهوته ریش تراشینان، که فی سابوونه که له به فره که ی ده ره وه ده چوو، ده ستی
 سووک بوو، ئازا ریشی سیانی تراشی، برینداره کان تراشین نه کرد.
 (گریه ر) به دهم تراشینی ریشیه وه له ریشتر اشراوه کانی دیکه ورد ده بۆوه، سه یر ده هاتنه پێش چاوی،
 سه ور هه لگه را بوون، چه ناگه یان له تووری پاککراو ده چوو، خرچه خرچی تیغه که ی به لاهه خۆش بوو،
 بایه ختیکی ته واوی پیدرا بوو، خاوتین ده کرایه وه.. هۆشی ته ره بوو، رۆیشت، گه یشته نیشتمان، به رگه
 سه ربازیه که ی فری داوه، قاتییک چاکه ت و پانتۆلی سووکه له ی پۆشیوه و..
 شه مه نده ره که وچانی دایه وه..!
 یه کی له چیشته خانه کانی سوپای لئ بوو، بۆ ناخواردن دابه زین، چوونه ریزه وه.. (لوتشیز) سه رنجی
 (گریه ر) ی پاکیشا، دهم و لینی خیرا خیرا به یه کدا ددها، ده سته ساغه که ی درێژ کردبوو و پرووی کردبووه
 ئاسمان!.. نزای ده کرد!
 خواردنه که شۆربایه کی سارد و سه ری که له رم بوو..

 له گه ل ئاوبوونی خۆردا گه یشتنه سه ر سنور، شه مه نده ره که چۆلکرا، ئه وانه ی مؤله ت درابوون به جیا
 گردکرانه وه، ره وانه ی بنکه یه کی خاوتین کردنه وه کران، جلویه رگه کانیان پێ داکندن، به هه لاهه یکی پاکۆکه ر
 له ئه سپیان خاوتین ده کرده وه.. به رووتی کردیانن به گه رماوتیکدا، که وتنه خۆ دۆزین!..
 گه رماوتیکی ریکو پیک بوو، ئاوی سارد و گه رم به ئاره زووی دل، له به ر ده ستدا بوو، سابوونه کان بۆنی
 (ترشی فینیک) یان لیده هات!..
 ئاکامه که ی به شو پینکی گه رم شاد بوون.. له وئ، له به ره، جار جاریک به ریکه وت له به ر ئاگردانیکدا
 داده نیشتان، ته نها ئه و لایه ی جه سته یان نه بی که پرووی له ئاگره که بوو، هه موو گیانیا له سه رماندا سه
 ده بوو.. گه رماکه ی ئیره له هه موو لایه که وه ده هات، ئیسک و ناوسکیانی گه رم ده کرده وه..
 (گریه ر) سه ری خاوتین بوو، ئه سپیی تیدا نه بوو، ئه سپیی نوین و والا له نیه مووی سه ردا ناژین،
 یاسایه کی کۆنی ئه سپیانه یه، پاراستو یانه و له سه ری ده رۆن، ریز له سنوری یه کتری ده گرن، هه لئاکو تنه
 سه ر یه ک.. بۆیه له ئاسایشدا ده ژین..

گه رمیی حه مامه که جهستهی خا و کردنه وه، چاویان قورس ببوو، (گریبه ر) دهینوارییه ها و له کانی، له جهستهی رووتیان ورد دهبۆه، زهرد و زیپکاوی.. جی زامه کانیان ئاشکرا ببوون، کۆن و نوێ گشتی ده رکه وت..

باس و ناخواتنه کانیان چوه دۆختیکی دیکه وه، له جهنگ و مهرگ دوورکه و تنه وه، هاتنه سه ر باسی خانمان و خواردن و خواردنه وه..

(برینهارد) وتی:

- سا وایه کی شیره خۆره ی هه یه .. (له ته نیشته گرتیه ره وه دانیشته بوو، ئاوینه یه کی گچکه ی به ده سه تنه وه بوو، بۆ دیتنه وه ی ئه سه پیته کانی ناو برۆی به کاری دهه ینا ..) منداله که چوار مانگه .. دوو سالی شه نه مدیون ..، که چی پیتم ده لێ منداله که چواره مانگه!.. خه سووم بۆی نوو سیوم گوایه ئه م منداله ی له یه کتی له دیله رووسه کانه، تا ده مانگ له مه به ریش به هیچ جۆرێک باسی ئه م منداله ی بۆ نه نوو سیوم!.. ئیوه چۆن بۆی ده چن؟

سه ر رووتاه یه که به یبیاکییه که وه وه لامی دایه وه:

- له م به زمه زۆر رووی داوه، ئه و دیلانه نه وه یه کی نووتیان لێ خسته وینه ته وه ..

- ئاوه ها ..؟!.. باشه پیتم بلتین چی بکه م؟

یه کتیکیان خه ریکی پیچانه وه ی لاقی بوو .. وتی:

- ده ربان که .. ئه مه ئابروو چونه .

- ئابروو چوون؟ چۆن..؟ ئه م روودا وانه له جهنگدا شتتیکي دیکه ن، جودایه، ده بی له م جیا وازییه حالی

ببین .. به لام پیتم بلتی، کوره یان کچ ..؟

- کوره .. ده لێ گوایه له خۆم ده چت.

- ئه گه ر کوره له ناوی مه به، پیاو هه موو کاتێ پیوستی به یه کتیک هه یه له کتیلگه که یدا یارمه تی بدات.

- ئاخه نیمچه رووسه ؟.

- چی تێدایه ؟ ئه وانیشه ئارین، نیشتمان پیوستی به نیرینه هه یه .

(برینهارد) ئاوینه که ی لادا:

- تۆ وکو منت به سه ر بهاتایه قهت ئه م باسانهت نه ده کرد.

- ئه ی به لاته وه وا چاکتر بوو ئه و منداله ی له زرته بۆزتیکي خۆمانه وه ببوایه ؟

- نه ..

- چاوت لیبیه ؟

- به لام ئه و مانگا به زه کاره ده ی توانی دان به خۆیدا بگری (ئه مه ی به ده نگتیکي کز و که سه سه وه گوته ..)!

سه ر رووتاه وه که لچتیکي به ده م شان هه لته کاندنه وه هه لقورتاند و ئه مجا وتی:

- خانمان یه ک جۆر نین، هه ندتیکیان به سه ر ئاره زووه کانیاندا زال ده بین، هه ندتیکیشیان نه ..، ئیمه ی به سال له مال دووریش ناتوانین هه موو شتتیکیان به یه ک جار لێ داوا بکه یین ..

- تۆیش ژنت هه یه ؟

- به خته وه رم که نیمه ..

یه کتیکي دیکه یان، ده موله و سی هه ر له لمۆزی مشک ده چوو، هاته باسه که وه ..

- رووسه کان ئاری نین.

- هه له یته، ئه وانیشه ئارین .. ئه ی ها و په یمانان نه بوون؟

- نه خیر ئه وان له نژادتیکي سووک و نه وین، بۆلشه ویکن .. ئاری نین.

- تۆ هه له یته، ته نه ها پۆلۆتی و چیک و فرانساییه کان له نژادتیکي نه وین .. رووسه کان

کۆمونیسته کانیان نه به ن ئیتر هه ر هه موویان ئارین، راسته وه کو ئیمه پوخت و به ن گه ردین، به لام ئارین ..

ئارییه کی کرتیکار و ساویلکه ن .. به لێ ئه م راستیه مان پێ ناشاردریتته وه ..

ئه وه ی له مشک ده چوو له سه ری رۆیشت.

- به لێ له پله یه کی نه وین، ئه مه چاک ده زانم، له مرۆف که مترن.

- ئیسته وانین، هه روه کو ژاپۆنییه کان، ئه وانیشه له و رۆژه وه که بوونه ها و په یمانان، بوونه ئاری ..

ئارییه کی پیست زه ردن ..

تیسکنتیکي ده نگ گر ده نگي هه لیری، هه موو ئاوریان لیدایه وه:

- هه ردوولاتان هه لهن، ئه و ده مه ی په یمانان له گه ل رووسه کان به ست له ره گه زتیکي نه وی نه بوون ..

ئیستا که باره که گۆراوه .. ئه مه مه سه له که یه ..

یه کتیکي تریان به په رۆشه وه پرسباری کرد:

- ئی باشه ئیستا که پیمان نا لێن چی له و منداله بکات؟

مشکه که به زۆر زانییه که وه وتی:

- با ییدا ته ده ست میری .. مه رگتیکي به ن بازار، چاره له مه زیاتر نییه .

- ئه ی ژنه که ی؟

- ئه ویش، جا ئیتر نازانم، ده یسووتین؟ سه ری ئه تراشن؟ یان ره وانه ی تۆردو گایه کی چه و ساندنه وه ی

ده که ن یا هه لیده واسن، ئیتر خۆیان ده زانن چی لیده که ن ..

(برینهارد) وتی:

- تا ئیستا هیچیان لێ نه کردوه ..

- له وانه یه پییان نه زانییی.

- به خۆم ئاگادارم کردونه ته وه ..

- که واته ئه وانیشه هیچ و پووچن، بۆگه نن، ده بی ئه وانیشه ره وانه ی تۆردو گاکان بکرتین، یان

هه لئاسرتین.

(برینهارد) تووره بوو:

- چیه کابرا، ده لئی راده بویری (پشتی تیکرد).

سهر روو تاوه که وتی:

- له وانه به فرانساییه کان له م هه لوتیستانه دا له ئیمه به غیره تر بن، ههر چه نده نه وانیش به گویره ی لیکولینه وهی پسپوره کاغمان نیمچه مرؤفن.

- به لئی دو اکه وتوون به لام شتی وا قبول ناکهن (دهنگ گره که نوارییه «گریبه»، خه نده به کی ته وسای به لیه وه بوو..).

یه کی له سهر بازه کان به روو توقوتی له گه رماوه که دا دهات و دهچو، له پرتیکا هه لوتیسته به کی کرد و وتی:

- نهی له نیوان ئیمه و نه ویه کاندای هیچ توخمیکی مام ناوه ندی نییه...؟ توخمیکی ناسایی..؟

سهر روو تاوه که ته وقی سهری خوراند:

- سویراییه کان، یان سویدییه کان؟

دهنگ گره که هه لئی دایی:

- بلئی درنده کان، نه وانه نه وهی به ربه ره خوینخوره کانن.

مشکه که وه لامی دایه وه:

- نژادی سپی له درنده به تی خاوتین بوته وه.

دهنگ گره که سهریکی بادا، به ده م خویه وه دهیگوت:

- نژادی سپی پاکژ بوته وه...؟ درنده مان تیدا نه ماوه...!!

(گریبه) خه وه دبیره وه، گوئی لیبو باسی خانمانیان ده کرد. زوری دهر باره ی نژاد و په سه نایه تی نه ده زانی، نه و تیوره ره گه زا به تیسه ی نه لمانیای نازی به یداخی هه لکردبو، له گه ل نه و بوچونه یدا نه ده گونجا که به رامبه ره به خو شه ویستی هه یبو، هه مو شتیکی به هه لباردنی خو رسک و خاوتینی ره گه ز و په سه نایه تی خیزان و توانای زا و زتوه نه ده به سته وه، نه میش وه که هه مو سهر بازه لا وه کانی دیکه، جهنگ بواری نه وهی نه دابوو خانمان بناسی، لیبیان تیبگات.. له ولاته داگیر کراوه کاندای چند سوزانییه کی ناسی، نه مانه ییشی وه که نه دمانی ریکخراوی به کگرتوی کچانی نه لمانیای دهاته نه پیش چاو.. نه گه ره چیش مه سه له که به لای سوزانییه کانه وه نان په یدا کردن بوو..

جلویه رگه کانیان وهر گرتوه، بوونه وه به سهر باز:

(برینهارد) و دهنگ گره که هاوه ل نه فسه ر (۲) بوون، مشکه که ش، سهر بازیکی په یامبه ری بوو (۳)، پله ی له هه موویان نه ویتر بوو، هیتنه ی تر بچووک ببووه.. (گریبه) توره که ی پشکنی، گه رم داگه رابوو، هه لاویکی تر شه لۆکی لیده هات، له دیوی ناوه وهی که مه ری پانتۆله که یدا ریزیک نه سه پتی خنکاوی دییه وه، به په له پسته که یه که له پانتۆله که ی کردنه وه.. خو یان پۆشته کرده وه..

هه مو مۆله تدراره کانیان له هۆلێکدا کۆکرده وه، نه فسه ریکی رامیار بیان لئ په یدا بوو، له ژیر وینه یه کی گه وری هیتله ردا به رامبه ریان وه ستا، به که شوفشینکه وه چاوی پیا ده گێران، ورته له ده م که سیانه وه نه هات، گوئیان بۆ شل کردبوو..

هه ره شه ی ده کرد..! ده یگوت.. (نه لمانیا پری له پیاوانی گسته بو به، زمان گرتن له گیروگرت و لیکولینه وه تان ده پاریزی، هه له وه ری و زۆربلایی ناکامیان باش نییه، ره خه، تواج، سکالا و گله یی کردن، پرویا گه نده.. نه مانه گشتیان تاوانی گه ورن، سزای تاوانی گه وره ش ناشکرا به چیه.. پیشه وا به خۆی کاروباری جهنگ هه لده ستوورینی، ده زانیت چی ده کات، هه لوتیستیشمان له به ره کانی شه ردا زۆر باشه.. پرزه مان له هیژ و توانای رووسه کان بریوه، زیانیکی هیتجگار زۆرمان پینگه یاندوون.

- نه فسه ره رامیاریه که درێزه ی به نامۆژگارییه کانی دا:

.. نه خشه و پلانی دژه هیرشی به رفراوانان له کاکله بووندا به، جهنگا وه رانیشمان له هیتچیان که م نییه، جلویه رگی گه رموگور، خواردنی چاک، جی و پتی باش، گشتی ته واوه، وره مان به رزه.. (چاوی پیاگیترا نه وه).. دوویاتی ده که مه وه که ناشکرا کردنی جیگه و بنکه کانی ئیستای هیتزه کاغمان تاوانیکی گه وریه، به کاریکی تیکده ری دژ به پارت و نه ته وه ده ژمیردریت، ئیتر پتیوست به وه ناکات باسی جوړ و شتیوهی سزای نه م جوړه تاوانانه تان له لا بکه م.. -هه ناسه یه کی هه لمزی، چاوی پیاگیترا نه وه- سهره رای نه وه هه موو نه رکه ی که به سهر شانی هیتله ری پیشه واما نه وه یه، چاوی لیتانه و خه متان ده خوات، فه رمانی داوه که ههر به کیکتان پشکیکی تیروته سه ل خواردمه نیی جوړاو جوړتان به سهر دا به ش بکریت، دیارییه که ده بی به بی که موکوری، وه کو خۆی بگاته ده ست که سوکارتان.. نه مه ییش به خۆی به لگه یه کی دیکه ی خو شگوزه رانی و تیروته سه لیتانه، که له تواناندا به له م جوړه دیارییه به نه وه.. بو تان نییه لیبی بخۆن، له گشت زالگه کانی سهر ریتگاتان له م دیارییه ده پرسیتته وه.. -ماوه یه که بی دهنگ بوو، نه مجا له ناکاودا گیف بووه و گوری دایه خۆی و هاواری کرد:

- بژی هیتله ر!

هه موو داچله کین، هه ستانه سهر پی، (گریبه) به ته ما بوو سروودی (نه لمانیا له سهر وی هه مووانه)، یان سروودی (هۆرست فیزل) ی بیه گوی (۴).. رایخی سپه م ده ستیکی بالای له سروود ریکخستندا هه بوو.. هیچ نه گوترا..!

فه رمانیان پیترا:

- نه وانه ی بۆ هه ریمی راین ده چنه وه، با سی هه نگاو بینه پیشه وه..

ژماره یه که چوونه پیشه وه.

- پتی نه وی نییه (چاوه شیک نه مه ی راگه یاند.. رووی کرده یه کی که له وانه ی چوویونه پیشه وه)..

بی له هه ریمی راین.. بۆ کوئی دیکه ت ره وانه بکه یین؟

- کۆلۆنیا..

- گو تمان پتی نه وی نییه، کوئی تر ده چیت با ره وانه ت بکه یین.

- کۆلۆنیا.. (وہکو ورتینہ بکات، بہدہم خزبہوہ وتی).. دانیشستوری ٹہوتیم.

- بۆ تیناگہیت؟ ریتی ٹہوئی نیبہ.

- بۆچی ریتی ٹہوئی نیبہ؟

- کابرا تۆ تینکچوویت؟.. بۆت نیبہ پرسبیاری وا بکہیت.

ٹہفسہر پتیک لہ چاوشہ کہ نزیک بۆوہ، شتتیک بے گویتیدا چپاند، چاوشہ کہ خیرا فرمانتیک دیکہی
پاگہ یاند:

- مۆلہ تدر اوہکانی هامپۆرگ و ٹہلزاس با بیئہ پیشہوہ.

کہس نہ چوہ پیشہوہ.

- ٹہوانہی رابین با لیرہ بیئہوہ، ٹہوانی دیکہ (پرووی تیکردن).. بہلای چہ پدا وەرچہرختین، وریابن..
پشوویدہن.. تا دیار بیہکانی پیشہوا بہسہرتان دابہش دہکین، کہس لہ جیتی خۆی نہجووتی..

لہسہر شوستہی ویتستگہ کہ کۆبوونہوہ، زۆری نہخایاند ٹہوانہی ہہریمی رایش پەیدا بوون، دہنگ
گرہ کہ پرسبیاری لئ کردن؟

- ہا چیتان بہچی کرد؟

- (رۆتنبییرگ)، بۆ ٹہویم پھوانہ دہکەن، خوشکتیکم لہویتیہ؟.. نازانم لہوئی چی بکہم..؟ چی
پرویداوہ؟ بۆ ریتیم نادہن بجمہوہ کۆلۆنیا؟

- ئاگادارین.. دہمتان داخەن.. (بہکتیک بہپہلہ ئاگاداری کردنہوہ) دوو ٹہفسہر لہ ٹہفسہرانی
ہیتزہکانی شلتیوہ بۆ لای ٹہمان دہہاتن، پۆستالہکانیان زیاد لہ پتووست ٹہدا بہ ٹہرزا.

- چاویان دہرٹہہات.. من کیم لہ (پروتینبیرگ) ہہیہ، مندالہکانم لہ کۆلۆنیان.. چیان بہسہر ہاتوہ؟
(بہر لہ سہربازی، لہ کۆلۆنیا ئاسنگہری دہکرد) بہدہم و بہچاو پرسبیاری لیدہکردن، چاوہکانی پر
فرمیتسک ببوون، لیتوہ ٹہستورہکانیشی دہلہرزین).. بۆ چوونہوہی ناو مال و مندال بہتیتوہ پھوا بیت و
بہ من نہ؟ منیش دہمیتکہ چاوہروانی ٹہم ہہلہم.. چی پرویداوہ؟ ناخۆ چی بہسہر مندالہکانما ہاتبتی؟
دہنگ گرہ کہ وتی:

- گوئی بگرہ، ہبیچ دہستہلاتیک نیبہ، برووسکہبہک بۆژنہکەت لیدہ، ئاگاداری بکہوہ کہ لہ شاری
پروتینبیرگیت.. وا نہکەیت چاوت پتبان ناکہویتیہوہ..

- ٹہی چی بہہقی ہاترچۆدا بدہن؟.. لہوئی بچنہ کوئی؟

ٹہوہی لہ مشک دہچوہ ہہلی دایب و وتی:

- ریتی چوونہوہ بۆ ٹہوئی چۆن لہ تۆ گیاروہ، ناوہایش ریتی دہرچوون لہوان گیاروہ، ٹہمہ چاک بخہ
کہللہ تہوہ.

ئاسنگہرہ کہ دہمی کردہوہ شتیک بلتی.. بہلام پہشیمان بۆوہ، ماوہبہک بیبری کردہوہ، ٹہمجا وتی:

- لہوانہیہ.. دہبی وایب (چاوی پیا دہگتیران).. بہلام ناچیتہ کہللہ شہوہ کہ ہہموو شتیک لہوئی کاوٹ
بووبی.. نہ ہ باوہر ناکہم.

دہنگ گرہ کہ وتی:

- سوپاسی یہزدان بکہ کہ پھوانہی بہرہیان نہکردیتہوہ.

(گریہر) گوئی لہو باسانہ بوو، تہزوویہک بہگیانیا ہات، لہرزتیک بوو لہ ناخہوہ ہہلقولا، ہہموو
گیانی گرتہوہ، ہہستہ غہمگینہ نامۆکہ بوو کہ ہہمیشہ بہرۆکی دہگری و بہرچاوی لیتل دہکات..! لیتی
حالی نابن، شتتیکہ سہری دہکات، کپ دہیہہژتین، پھگی ترس و خہمیتیک بئ شیتوہ لہ کہللہیا
دانہکووتی.. خۆی لئ ٹہدزیتہوہ، کہچی بہبئ ٹہوہی بزانی چۆن و لہ کویتوہ دی، دیت و بہرۆکی دہگری..
نوارپیہہ ئاسنہرپتکہ، ٹہمہیہ کہ دہیگہ بیئیتہوہ نیشتمان، دہیخاتہ باوہشی گہرموگوری پر نارام و
ئاسایشی دۆست و یاران..

کۆلۆنیا بیبہ کہ بہ کہساسیہ کہوہ وتی:

- کہی ٹہمہ مۆلہ تہ، بہہبیچ دہچتی..

ہیچیان نہگوت، لیتی ورد دہبوونہوہ، بہسلٹہوہ تیتیان دہروانی، وہک نہخۆشیتیک خرابیان دہہاتہ
بہرچاو.. لیتی دہترسان، دہترسان تووشی دہردہکہی بئ..

بئ تاوانیتیک بئ دہستہلات بوو، بہلام وہکو نہفرہت لیکراویتیک یہک لہ دووی یہک خۆیان
لیدزیبہوہ.. نہہامہتی و بئ شانسی درمیتکن خیرا تہشہنہ دہکات..!

شہمہندہفہرہ پھشہ کہ سست کہوتہ ری، ہیتدی ہیتدی دوورکہوتہوہ.. دوا ی چرای ویتستگہ کہش لہ
تاریکی شہودا توایہوہ..

۱- فرگہ: مطار.

۲- ہاوہل ٹہفسہر: جیگری ٹہفسہر-نائب ضابط.

۳- سہربازی پھیامہری: جنڈی مراسلہ.

۴- دوو سروودی نازی بوون، لہ ہہموو بۆنہ و کۆرپتکدا دہگوتران.

دیمه‌نه‌کان چوونه دۆخیکدی دیکه‌وه...

سروشت له‌و دیو تارای تهنکی ته‌می به‌یانه‌وه خۆی نمایشت کرد، (گریبه‌ر) ده‌موچاوی نابوو به شووشه‌ی په‌نجهره‌که‌وه، به‌په‌رۆشه‌وه ده‌بنوارپیه‌هه‌روهه، به‌فری زستانیکدی به‌سه‌رجوو، له‌کیلگه‌ و شینه‌ وهرده‌کاندا په‌له‌ په‌له‌ جیما بوو، هیللی ره‌شی گاسنه‌کان، راستو چه‌پ ده‌شتایییه‌هه‌تخت و به‌رینه‌کانیان ته‌نیبوو...

جو چه‌که‌ره‌ی کردبوو، به‌و په‌نگه‌ سه‌وزه‌ کاله‌ی سه‌ره‌تایه‌کی زووی به‌هاری له‌ روخساری سروشتدا نه‌خشاندبوو... کیلگه‌گان فراوان و خاوپین کشابوون، نه‌سه‌نگه‌ریان تیدا لیدرابوو نه‌که‌نده‌ک و مه‌تارتیز... دیمه‌نه‌کان ویتنه‌یه‌کی دروستی سروشتیکدی ساکار و ئاسایی بوون...

شه‌مه‌نده‌فه‌ره‌که‌ به‌یه‌که‌مین گوندی ئەلمانیدا په‌ت بوو... چاچی سه‌ر تاوه‌ری کلێسه‌که‌ ده‌بریسکایه‌وه، که‌له‌شیره‌ ئاسنینه‌ که‌شناسه‌که‌ له‌ سه‌ربانی قوتابخانه‌ی گونده‌که‌وه‌ به‌ده‌م ته‌وژمی باوه‌ ده‌گه‌را... به‌به‌ر کۆگایه‌کی باده‌ فرۆشیدا په‌ت بوون، ژماره‌یه‌ک کریکار له‌به‌رده‌میا کۆبوسونه‌وه، مال و خانه‌ ئاوه‌دانه‌کان ده‌رکه‌وتن، خانمان خولبای کاری ئاسایی رۆژانه‌ بوون، به‌ر ده‌رگای ماله‌کانیان ده‌مالی... ئۆتۆمبیلێک له‌ کۆلانیکه‌وه‌ هاته‌ سه‌ر راسته‌ شه‌قامه‌که‌... نه‌ تانک دیار بوو نه‌ زریللی، تیشکی خۆری رۆژیکدی نوێ له‌سه‌ر شووشه‌ی په‌نجهره‌کاندا ده‌شکایه‌وه... شووشه‌کان ورشه‌یان ده‌هات، نه‌شکابوون... بان و گوتسه‌وانه‌ی به‌رز و خانووی چه‌سپ و قیتوقۆل له‌ ته‌ک به‌که‌وه‌ ریز ببوون، که‌لاوه‌ ویرانه‌یان له‌نیتودا نه‌بوو، ریزی ریکویپیکیان بشپۆتینی... مندالانیش پۆل پۆل ریتی قوتابخانه‌کانیان گرتیوه‌ به‌ر، ده‌می بوو مندالی نه‌دیبوو... ده‌میکیشسه‌ تامه‌زرۆ و عه‌ودالی ئەم دیمه‌نانه‌یه‌، به‌ده‌م ته‌ماشاکردنه‌وه‌ پرسپاری له‌ چاوه‌شه‌که‌ی ته‌کیه‌وه‌ کرد... ئەویش ده‌بنوارپیه‌هه‌روه‌ه:

- ئیره‌ وه‌کو به‌ره‌ نییه‌... وانیه‌؟

- جودان... دوو جیهانی جیاوازن...

ته‌مه‌که‌ بلند بۆه، بێشه‌ و دارستانه‌کان ده‌رکه‌وتن، (گریبه‌ر) هه‌ر ته‌ماشای ده‌ره‌وه‌ی ده‌کرد، دارته‌له‌کان به‌ته‌ریبی له‌گه‌ل ئاسنه‌رێکه‌دا ده‌هاتن، به‌ده‌م جمانی شه‌مه‌نده‌فه‌ره‌که‌وه‌ به‌رز و نزم ده‌بوونه‌وه‌، له‌ رسته‌ی ئاوازیکی خامۆشی بچ‌ پیاوان ده‌چوون... مه‌لی سه‌ر ته‌نافه‌کان هه‌لده‌فرین و ده‌بوونه‌ گۆرانایی ئەو ئاوازه‌، ئارامیکدی نه‌رم دل و ده‌روونی گرتنه‌ باوه‌ش، هه‌راهه‌راو ژاوه‌ژاوه‌که‌ی به‌ره‌کانی جه‌نگ له‌ گوتیدا کپ بوونه‌وه... فرۆکه‌ به‌تاسمانه‌وه‌ نه‌بوو، زرمه‌ی بۆمپ و تفه‌نگ نه‌ده‌هات، له‌شی خاویۆه‌، هه‌ستی ده‌کرد ده‌میکه‌ به‌رپۆیه‌، زۆر ده‌میکه‌ له‌ هاوڕیکانی دوورکه‌وتۆته‌وه‌، بوونه‌ یادگارێکی لیلی رابووردوویه‌کی دوور!... پرسپاری کرد:

- ئەم‌رۆ چه‌یه‌؟

- پینج شه‌مه‌یه‌.

- ئاوا... پینج شه‌مه‌؟!

- به‌لێ، دوینیش چوارشه‌مه‌ بوو، سبه‌بیش هه‌ینییه‌... ناخۆ قومیک قاوه‌مان له‌لایه‌ک بچ‌ نه‌ده‌ن؟
- په‌له‌ت نه‌بێ... ئەوه‌نده‌ی لێ ده‌خۆینه‌وه‌ لیلی بێزار ببین... هه‌موو شتیک لیره‌ وه‌کو خۆی ماوه‌، هه‌یج نه‌گۆراوه‌...

زۆربه‌یان نانیان بچ‌ بوو، که‌وتنه‌ نانی وشک خواردن، (گریبه‌ر) په‌له‌ی نه‌بوو، ده‌یویست نانه‌که‌ی به‌قاوه‌وه‌ بخوات، خوانی به‌رچاییسه‌کانی ماله‌وه‌ی هاته‌وه‌ یاد، دایکی به‌سه‌ر میتزیکدی ته‌خت شینی به‌چوار گۆشه‌ی وردی سپی نه‌خشاو، میتزه‌که‌ی داده‌پۆشی، به‌هه‌نگوینی ساغ و نانی سپی و شیر و قاوه‌ی خه‌ست و گه‌رم ده‌پرازانده‌وه‌... بولیوله‌ که‌نارییه‌که‌شیان به‌جریبه‌ی خۆش پیشسوازی رۆژیکدی نوێ ده‌کرد، تیشکی خۆریش باوه‌شی به‌بنجه‌ (گارۆنیا) که‌ی (١) نیتو مه‌رکانه‌که‌ی سه‌ر لیتواری په‌نجهره‌که‌دا ده‌کرد... ئەمیش کردبووی به‌خوو، هه‌موو به‌یانییه‌ک گه‌لایه‌کی له‌و رووده‌که‌ ده‌کرده‌وه‌، له‌نیتوان په‌نجه‌یدا ده‌په‌روواند، بۆنیکدی خۆشی لیده‌هات، هۆشی ده‌فراند، بۆ دوور ده‌ریشته‌، ده‌گه‌بشته‌ ئەو که‌نارانه‌ی ئەو رووه‌که‌یان لێ ده‌هینا... به‌هۆی جه‌نگه‌وه‌ گه‌لێ شوپین چوو، به‌لام هه‌یجیان به‌و ویتنه‌یه‌ نه‌بوون که‌ له‌ خه‌ونه‌کانیا ئەیدین...

ته‌ماشایه‌کی ده‌ره‌وه‌ی کرده‌وه‌، ئارامی له‌و دیمه‌نانه‌ ده‌نۆشی، جوتیاره‌کان له‌ کیلگه‌کانیانوه‌ ته‌ماشایان ده‌کردن، گه‌لێ خانمی له‌چک به‌سه‌ری له‌نیتوانیاندا دی، چاوه‌شیک په‌نجهره‌که‌ی کرده‌وه‌، ده‌ستتی بۆ راولشاندن، وه‌لامیان نه‌دایه‌وه‌، به‌په‌ستی ئاوری له‌ هاوڕیکانی دایه‌وه‌.

- بنوارنه‌ ئەو جوتیاره‌ ناله‌باره‌ چاوه‌شیکه‌کان؟ خۆ بیزیان نایه‌ت وه‌لامی سلاویش بده‌نه‌وه‌!؟

بواریکدی دیکه‌یان بری، چاوه‌شه‌که‌ هه‌تا که‌مه‌ری له‌ په‌نجهره‌که‌ برده‌وه‌ ده‌ره‌وه‌، که‌وته‌وه‌ سلاو کردن، سه‌رنجی ژماره‌یه‌ک له‌ جوتیاره‌کانی راکیشا، به‌لام وه‌لامیان هه‌ر نه‌دایه‌وه‌، که‌وته‌وه‌ بۆله‌ بۆل:

- بۆ ئەمانه‌یه‌ خۆمان به‌کوشت ئەده‌ین؟

- له‌وانه‌یه‌ له‌ دیله‌ به‌سوخره‌ گیراوه‌کان بن، یان له‌ کریکاره‌ بیانییه‌ به‌کریگیراوه‌کانن؟

- خانمیکدی زۆریان له‌نیتودایه‌... سلاوه‌ سلاو، هه‌یج نه‌بێ با ده‌ستتیک بلند بکه‌نه‌وه‌.

- له‌وانه‌یه‌ رووس یان له‌ پۆلۆنییه‌کان بن...

- قسه‌ی پووج، له‌وان ناچن.

سه‌ر رووتاهه‌که‌ وتی:

- ئەمه‌ شه‌مه‌نده‌فه‌ری بریندار گواستنه‌وه‌یه‌... که‌س سلاو له‌ برینداران ناکات!

ده‌نگیکدی تووره‌ کۆتایی به‌ ناخواتنه‌کیان هینا:

- ئەوانه‌ گوتیه‌کن، جوتیاری خۆپه‌رست و شوانی گایه‌لن... (په‌نجهره‌که‌ی به‌ ته‌کانیک داخسته‌وه‌).

- ئەمانه‌ و دانیشتوانی کۆلۆنیا مه‌گه‌ر هه‌ر خاویان به‌ک بچ‌.

دوو سه‌عاتی په‌به‌ق له‌ناو توونیلینکی تاریکدا قه‌تیس مان...! هه‌ر چه‌نیشه‌ به‌تاریکی راهاتبوون،

بەلام ھەر زوو خوتە و بۆلەى ناپەزايىيان بەرز بۆۋە.. كەوتنە جگەرەكيشان، سكتلى جگەرەكانيان ۋەك مېش ئەستىرە بەرز و نەوى لە تاريكايىيەكەدا دەبريسكايەۋە.

- دەبى شەمەندەفەرەكە پەكى كەوتىت، بۆيە ناجوولتېن؟

ۋەلاميان نەدايەۋە، ھەموو گوتتيان ھەلخستبو، گوتتيان دەگرت، دەنگى فۆكە نەدەھات، زرموھۆرى تەقىنەۋەش نەبوو..

كۆلۇنيايىيەكە پرسىياري لېكردن:

- كى رۆتتېيرگى دېۋە؟

(گرتيەر) ۋەلامى دايەۋە:

- شارتيكى دېرينە.

- دېۋتە؟

- نە، ھىچ كارتېكم بەۋى نەبوۋە؟

مشكەكە ھەلى دايى:

- دەبايە (بەرلېن) ھەلئاردايە، جارتىكى دى مۆلەتى ۋا بە خۆتەۋە نابىنى.. بەرلېن ھەموو شتېكى لىيە..

- خەرجى بەرلېنم نىيە، لەۋى بېچمە كۆى؟ مېوانخانەكان..؟ من بۆيە ھاتوومەتەۋە مال و مندالەكانم بېينەۋە.

شەمەندەفەرەكە تەكانىكى دا، كەوتەۋە جوۋلە، دەنگ گپەكە وتى:

- ئاخىريەكەى جوۋلاين، ۋامزاني لىرەمان دەنېژن؟

رووناكايىيەكى شىۋاۋ كەوتە ناۋ تونىلەكەۋە، بەرە بەرە رۆشنتىر بۆۋە، كىلگەكان دەرەكەوتنەۋە، قەشەنگىر بوون، گشتيان ھەلمەتيان برە بەر پەنجەرەكان، مليان درېژ كىرد، دەبانوارىيە دەرەۋە، سىروشتى ئەۋ ئىۋارە دەمە، كارى بادەيەكى ھۆش رېفېنى تىدەكردن، چاۋيان دەگېرا لەدوۋى شوپنەۋارى تەقىنەۋەى بۆمب دەگەران، ھىچيان نەدى..

بەچەند وىستگەيەكى دېكە رەت بوون، دەنگ گپەكە دابەزى، ئەمجا چاۋەشېك پاشان دوۋانى دېكە، پاش سەعاتە رېيەك، (گرتيەر) كەوتەۋە ناسىنەۋەى ئەۋ دېمەن و شوپنەۋى پىداد تىپەر دەبوون، خۆز گلۇر بۆۋە، ئاسۆ ئال ھەلگەر، تاراي مۆرى ئاۋبوون بەسەر سىروشتدا درا، جىگەيەكى تاييەتى نەبوۋە كە ئەۋ رېۋيانانەى بەنېنېتەۋە ياد، بەلكو گشت ئەۋ دېمەنە دلرېفېتەنەى لە بەرچاۋى بوون.. ھىمەن و ناسك مېشكىيان دەبزواند، بەخامۆشىيەكى نەرمەۋە يادگارەكانيان دەبوۋزاندەۋە، شتېكى ديار و تاييەتى نەبوون، چەند روۋداۋىكى ھىچگار دېرېنېش نەبوون.. خونچەى شادمانىيەك لە دەروونىا دەپشكوت.. وىستگەكانى ناسىيەۋە، رېگاكەى بەھەموو قوناخ و دېمەنېكەۋە ھاتەۋە ياد، بەگەلى جىگەدا رەت بوون سەيرانى تىدا كىردبوون..

لە ناكادا، بۆ و بەرامەى چىلەكە كىۋىلە و چەگەردى دارە رەش و پانتايى ئەۋ دەشتە بەشەۋنم

شۆراۋەى بەر تىشكى خۆرتىكى خەۋالو، ھۆشيان رېفاند..

لە شارەكەى نىك دەبۆۋە، بەدەم كۆكردنەۋەى كەلۋىلەكانيەۋە چاۋى لە دەرەۋە نەئەترووكاند، چاۋەروان بوو شەقامەكان دەرەكەون..

شەمەندەفەرەكە راۋەستا، جموجۆل كەوتە نىۋان خەلگەكەى دەرەۋە، لەناۋ دەرگەى عەرەبانەكەۋە تەماشايەكى دەروۋبەرى كىرد، يەكېك ناۋى شارەكەى ھىنا، كۆلۇنيايەكە وتى:

- تۆيش دادەبەزىت؟.. ئومىدەۋارم كاتىكى شاد بەرېتە سەر.

- ھېشتا نەگەيشتوم، لە وىستگەكەى ناۋشار دادەبەزم.

- دەبى گوتتارېتتەۋە ئىرە، بۆ پرسىيارىك ناكەيت؟

(گرتيەر) دەرگاكەى كىردەۋە، چاۋى بەھەشاماتەكە كەوت، لە رووناكايىيە كزەكانى ئەۋ ئىۋارە درەنگەدا گوپان دابوۋە خۆ، دەھاتن و دەچوون، ئەۋانەى سۋارى شەمەندەفەرەكە دەبوون زۆريان پەلە بوو..

پرسىياري كىرد:

- ئىرە وىستگەى (قېردن)ە..

كەس ۋەلامى نەدايەۋە، دابەزى، يەكېكى لە چاۋدېرەكانى وىستگەكە بەدى كىرد، پرسىياري لىكرى:

- ئەم شەمەندەفەرە ناچىتە ناۋ شار؟

چاۋدېرەكە چاۋىكى ماندوۋى تىپىرى:

- بۆ ناۋ شار دەچىت؟

- بەلى.

- ھەر لەۋدوۋ ئەۋ شۆستەيەۋە لاي راست بگرە، ئۆتۆمبېلېكى لىيە، سۋارى بە تا ناۋ شار ت دەبات.

چاۋدېرەكە چۆن رېنمايى كىرد، شۆستەكەى گرتەبەر، وىستگەيەكى نوۋ بوو، شۆستەكانيان لە دار و تەختەيەكى نوۋ داکوتا بوو، تۆكمە و چەسپ بوون.. ماشىنەكەى لە پەنايەكدا دىيەۋە، (پاس)ىكى كۆن بوو، پرسىياري لە شوفېرەكە كىرد:

- بۆ قېردن دەچن؟

- بەلى.

- شەمەندەفەرەكە ناگاتە ناۋشار؟

- نە.. ناگات.

- بۆچى؟

- لەبەر ئەۋەى ناگات.

لە شوفېرەكە وردبۆۋە، زانى كە ۋەلامى تەۋاۋى ناداتەۋە، سۋارى پاسەكە بوو، لە پەنايەكدا دانىشت، چاۋدېروان بوو بچوولتېن.. سىروشت بەرگى تارىكى پۆشى، شەقامە قىرتاۋەكە ورشەى دەھات، لە ئاسنە رېيەكى رەشى بىرېقەدار دەچو، ماشىنەكە جوۋلا، خۆى لە كورسىيەكەيدا گرمۆلە كىرد، بىرى كىردەۋە.. (ديارە شوفېرەكە لە شتېك دەترس، بۆيە ۋەلامى نەدامەۋە) ۋرەۋ قىرپەكى ناپىك لە خەپەكى

ماشینه‌کوه ده‌هات، کۆن و ماندوو بوو، چەند ئۆتۆمبیلێکی خێرای مارسیدسیان پێشکەوت، ئەفسەرێکی پلە بەرز لەوێ پێشەوایاندا بوو، چەند ئەفسەرێکی دیکە سەر بەهێزەکانی شلێتوێه لە ماشینه‌کانی دواوە بوون، پەلەیان بوو، بۆیە وەک پێشبرکێ بکەن، پاش و پێش دەکەوتن، کەس لەناو پاسەکه تواجی نەدا، خۆیان مت کردبوو، کیژۆلەیه‌کی وردیلانە نەبێ نەختیک تریقایه‌وه، ئەمجا لەنتیوان کورسیه‌کاندا کەوتە گەمە و خۆ خافلانن، تەمەنی دوو ساڵ زیاتر نەدەبوو، پرچە زەرەدەکی بە بافته‌یه‌کی شینی ئاسمانی رازاندبۆوه.

شەقامەکان دەرکەوتن، وێرانییان پێتە دیار نەبوو، هەستی بەدلتیاییبه‌ک کرد، هەناسه‌یه‌کی قوولی هەلمژی..

قۆناغێکی تریان بری، ئەمجا پاسه‌که‌ی لای کردوه، خۆی بە کۆلانێکدا کرد، لەوێ وهستا:

- گەیشتین، فەرموون داہەزن.

(گریبەر) پرسیری لێوێ تەنیشتیەوه کرد:

- ئێرە کوێتیه؟

- شەقامی (برامشە).

- پاسه‌که زیاتر ناروات؟

- نە.

پیاوه‌که داہەزی، (گریبەر) دواي کەوت.

- دوو ساڵە لە بەرەم، بەمۆلت گەرۆمەتەوه.

بە زەروروی دەزانی ئەمە لای یه‌کیک بلتی، پیاوه‌که ئاوری لێداہەوه، (گریبەر) نواریه‌ دەموچاوی، شوپنەواری زامیکی قوول بە نیوچەوانیەوه بوو، وای بەبیردا هات ئەمیش لە یه‌کی لە بەرەکانی جەنگ بریندار بوویت.. پیاوه‌که دوو دانای پێشەوه‌شی شکا بوون:

- مالتان لە کام گەرەکه؟

- شەقامی هاکن، ژماره ١٨.

- دەرکەوتیە بەشە کۆنەکی شار؟

- لەنتیوان هەردوو لایه، سەرێکی دەچیتەوه سەر شەقامی (لویز) هەر لەوتیو (کاتیدرای کاترین) دیاره.

- ئاوا..؟ بەلێ (چاوی بریبه تاریکی ئاسمان) دیاره شارەزایت، بزر نابیت؟

- نە.

- بەخێر بییتەوه، ئومێدەوارم کاتیکی خۆش بەریتە سەر.

- سوپاست دەرکەم.

شەقامی (برامشە)ی گرتە بەر، بەدەم رۆیشتنه‌وه دەینواریه‌ خانوو و باله‌خانەکان، نەرۆوخابوون، پەنجەرەکان تاریک بوون، پەردەکان دادرابوونەوه، لە دلی خۆیدا وتی: «چرایان هەلنەکردووه،

ئامۆژگاریه‌کانی بەرگری میلیلی پەیرەو دەرکەن».. هەر بیری دەرکەوه، بەر لەوێ بگاتەوه، ساویلکانه بیری دەرکەوه، وای دەزانی شارەکه وەکو جاران بەشەو رۆوناک دەرکیتەوه، دەبواہ ئەم رەوشە لەپێش چاوی بواہ، ئەم گواہە جەنگ مانای چی..؟

گەیشتە نانوواخانەیه‌ک، گۆلدانیتیک و چەپکێ گۆلی دەستکرد نەبێ هیچی دیکە لە جامخانەکه‌دا نەبوو، بەچەند کۆگا و فرۆشگه‌یه‌کی دیکە رەت بوو، گەیشتە بەر جامخانە‌ی دەباغخانەیه‌ک، پەیکه‌ری ئەسیه‌ سوورەکه‌ی هاتەوه یاد، لەجیتی خۆیدا بوو، وەک بحیلکینتی سەری بلتد کردبۆوه، مۆمیای تووتکه سەگێکی بازووشی لەبەر دەمدا قووت ببۆوه، ماوه‌یه‌ک بە دیاربانەوه وهستا، دیمه‌نیتیک بوو بەدریژایی ئەو هەموو ساڵە پر رۆوداوه جەنجالە نەگۆرا بوو..

کەوتەوه رێ، کاتیکی بەخۆی زانی لە گەرەکه‌کیان نزیک بۆتەوه..

پیاویک لەبەر دەرگه‌ی مالتیکدا وهستا بوو، نەیدەناسی، بەلام سلاویکی لیکرد:

- ئیوارەت باش.

- .. باش (پیاوه‌که شلەژا، بەتەمای سلاو نەبوو).

(گریبەر) دوور کەوتبۆوه، زرمە یۆستالەکانی ده‌هات، لەدلی خۆیدا دەیگوت: (ئیتەر هیندە ی نەماوه ئەم پیتلاوه قورسانە فری بدەم و جووتیتکی سووکەلە لەپا بکەم، پێش هەموو شتیکی خۆم بە ئاویکی خاوتین و شلەتین دەشۆم، کراسیتی نەرمو شلیش لەبەر دەرکەم).

گوری داہە خۆی، هەنگاوه‌کانی خێراتر دەنا، هەستی دەرکەو شەقامه‌که وەک خشۆکیکی زەبەلاح لەژێر پیتدا دەرکەشی..

لە ناکاودا.. بۆنی شتیکی کرد!

لە جیتی خۆیدا سڕ بوو!

بۆنیکه شارەزایه‌تی، بۆنی دوکەلکینشی مالتەکان نییە، بۆنی داروتەختە ی سووتاو نییە، بۆنیکه قورس و تیژە.. بۆنی بارووتە!

چاوی گیترا هیچ جیگه‌یه‌کی دارووخواوی نەدی، بانەکان بەرز بوون، ئاسمانیکی بەرین لەپشتیانەوه مۆز هەلگەرپابوو، سست کەوتەوه رێ، گەیشتە گۆرەپانیتکی گچکه، هەندێ گۆلی تیتدا چیترا بوو، بۆنی بارووتەکه خەستتر بە کەپوی دای داہەوه، پژی، سەرچاوه‌ی ئەو بۆنە ی هەر بۆ نەدۆزرایه‌وه، لە هەموو لایه‌کهوه ده‌هات، وەک لە ئاسمانه‌وه یی وا هەستی یی دەرکەد.

چووہ سەر شەقامیکی دیکە، لەوێ یه‌که‌مین خانووی وێرانی دی! تا لەبەرە بوو جگە لە وێرانه و کەلاوه‌ی سووتاو هیچی دیکه‌ی نە ئەدی، ئەو دیمه‌نانە ی بەلاوه ئاسایی بوون، بەلام ئەمە ی ئێرە وەک یه‌که‌م جاری بیت شتی وا ببینێ، گەلیک سەرنجی راکیتشا، دیمه‌نیتکی هیجگار بەسام و غەمناکه.

دلخۆشی خۆی داہەوه.. (تەنھا خانوویه‌که، ئەوانی دیکە گشتیان ساغن).. پژییه‌وه، خیرا لەو دەوروبەرە دوورکەوتەوه، بۆنی بارووتەکه لەو خانووه‌وه نەدەهات.. (دەمیتکه رووخواوه، دەبێ بە ریکه‌وت

بهره‌وتبیت، بۆمبایه‌ک به‌هه‌له له فرۆکه‌یه‌کی خۆمانه‌وه به‌ریۆته‌وه و ته‌پاندوو‌یه‌تی).

گه‌یشته شه‌قامی (برمین)، هه‌تا شه‌قامی هاکن نیوسه‌عات پتی ماوه، گورج که‌وته‌وه پتی، که‌س به‌ده‌روه نه‌بوو، له دامینی شه‌قامه‌که، هه‌ندێ چرای په‌نگاو په‌نگی له‌ژێر چه‌ترێکی گچکه‌دا به‌دی کرد، شارداربوونه‌وه، بۆ ئه‌وه‌ی له ئاسمانه‌وه به‌دی نه‌کرتین.. پروناکییه‌کی شینباوی کزبان لێده‌هات.. پروناکاییه‌کی شووم و به‌دیووم بوو..!

چوه سهر به‌که‌مین گوزه‌ری وێران‌ه‌وه، گه‌لێ خانوی تیدا پما بوو، ته‌نها چه‌ند کۆله‌که و ستونێکی پرووت و په‌ش داگه‌راویان لێ ما‌بۆه.. به‌هۆی هێزێکی نادیاره‌وه هێشتا به‌پێوه وه‌ستا بوون، له‌که‌له و ملی ئه‌زبایه‌کی چه‌ند سه‌ره ده‌چوون له‌که‌لاهه‌کانه‌وه درێژی کردین.. ئه‌مانیش نوێ نه‌بوون..

خۆی کرد به‌که‌لاهه‌یه‌کیاندا به‌دارو په‌ردوو ده‌رووخاوه‌که‌دا هه‌لگه‌را، له‌وێه نوارییه‌ ده‌رووبه‌ری، چه‌ند تارماییه‌کی به‌دی کرد له‌ تاریکاییه‌که‌دا ده‌جوولانه‌وه.. هاواری لێکردن:

- هۆ.. هۆ.. کێ له‌وێه، ئێوه کێن؟

چه‌ند تله به‌درێکی له‌ژێر پێدا تل بۆه، تارماییه‌کان دوورکه‌وتنه‌وه، هه‌ناسه‌ی یه‌کیکی ماندووی به‌ گوتیدا هات.. هه‌ناسه‌یه‌کی شه‌په‌زه و سوار بوو، خۆی مت کرد، گوتی هه‌لخست.. که‌س نه‌بوو، هه‌ناسه‌ی خۆی بوو!

هاته‌وه سه‌ر شه‌قامه‌که، به‌غار که‌وته‌وه پتی، بۆنی بارووته‌که تا ده‌هات خه‌ست و تیزتر ده‌بۆه، پرووبه‌ری وێرانکاریه‌که‌ش تا ده‌هات پرووی له‌ فراوانی ده‌کرد..

گه‌یشته به‌ری شاره‌ کۆنه‌که، وچانێکی دا، چاوی گێرا، به‌وردی له‌وه‌وه‌به‌ره ورد بۆه، ده‌سته‌یه‌ک خانووی دێرین له‌وه‌وه‌دا هه‌بوون، که‌له‌پوور بوون، له‌سه‌ده ناوه‌نده‌که‌وه ما‌بوون.. ئه‌وانیش پرووخا‌بوون..! چه‌ند ته‌پۆله‌که‌به‌ک په‌ژوو خۆله‌مێشبان لێ ما‌بۆه، ته‌مپێکی خه‌ست و سپییان لێ نیشتیوو، هه‌چی دیکه..!

له‌وێه دوورکه‌وته‌وه.. سامێکی گه‌وره‌ دلی گه‌مارۆدا، توند ده‌یگوشی.. کارگه‌ی خۆشکردنی مسه‌که‌ی هاته‌وه یاد.. کارخانه‌یه‌کی پوخته‌کردنی مس له‌وه‌وه‌به‌ره هه‌بوو، ده‌بی بۆ لێدانی ئه‌و کارگه‌یه هاتین، بۆیه ئه‌م خانووانه‌ش پێوه بوون.. شله‌ژا بوو، سه‌ری لێ شێواو به‌ده‌م رۆیشتنه‌وه په‌تی ئه‌دا، خۆی به‌یه‌ک دووانێکدا دا، گوتیان پتی نه‌دا، ئه‌میش داوای لێبواردنی لێ نه‌کردن..

به‌هه‌ره‌سی خانوویه‌که‌دا هه‌لگه‌را، نه‌یده‌زانی له‌ کۆتیه‌، ئه‌و شاره‌ که‌ له‌ منداڵییه‌وه تیا‌دا په‌روه‌رده بووه و شاره‌زای هه‌موو کون و که‌له‌به‌رێکی بوو، شێوه‌ی گۆرا بوو..!

هه‌ستی کرد بزر بوو! جازان به‌رووکاری خانه‌کاندا پتی خۆی ئه‌دییه‌وه.. هه‌چیان نه‌ما بوون، خانمێک به‌هه‌له به‌لایدا تێپه‌ر بوو، پرسباری شه‌قامی هاکنی لێکرد، ژنه‌که ئاو‌پێکی شه‌په‌زه‌ی لێدا‌یه‌وه:

- چی؟

ژنێکی به‌رگ شێواوی چه‌په‌ل بوو، هه‌ردوو ده‌ستێ به‌ده‌م رۆیشتنه‌وه نابوو به‌ سینگیه‌وه:

- نازانم له‌ کۆتیه‌ بچمه‌وه سه‌ر شه‌قامی هاکن؟

ژنه‌که ده‌ستێ درێژ کرد:

- له‌وێه.. له‌ پێشه سه‌ری شه‌قامه‌که‌وه لاده ده‌چیته‌وه سه‌ری.

ده‌خته‌کان له‌هه‌ردوو به‌ری شه‌قامه‌که سووتابوون، له‌ ریزێ ده‌ستویه‌نجه‌ی زله و کۆله‌وار ده‌چوون.. په‌ش داگه‌راو و گرژ، به‌ئاسماندا چووبوون..

له‌دووی پتێگه‌که‌ی ده‌یبرده‌وه سه‌رمالیان ده‌گه‌را، چاوی ده‌گێرا، دیواره به‌رزه‌کانی کاتیدراکه‌ی هه‌ر نه‌دییه‌وه، له‌وانه‌یه ئه‌ویش ته‌خت کرابی..

پرسباری له‌ که‌س نه‌کرد، هه‌رچاوی ده‌گێرا، چه‌ند ده‌سته‌به‌ره‌یه‌کی له‌ نزیک هه‌ندێ کرێکاره‌وه به‌دی کرد.. خه‌ریکی داروپه‌ردووی خانوویه‌کی دارووخا و بوون خاوتینیان ده‌کرده‌وه، له‌لایه‌کی دیکه‌وه پیاوانی ئاگر کوزاندنه‌وه سه‌رقاڵ و شه‌په‌زه به‌یه‌که‌دا ده‌هاتن و ده‌چوون، ئاوی ترومپا‌کانیان به‌گژ و دووکه‌لێکی خه‌ستومه‌نگدا ده‌کرد.. ورشه‌یه‌کی سه‌وز و قورس به‌سه‌ر کارخانه‌که‌وه په‌نگی خوارده‌بۆه..

(گریه‌ر) له‌ شه‌قامی هاکن بوو!

۱- گارتیا: پروه‌کیکی بۆن خۆشی رازاندنه‌وه‌یه، له‌ ولاته گه‌رمه‌سێره‌کاندا ده‌ژی.

(گرتیهر) خۆی پێ نهگیرا، پهلاماری پیاوهکهی دا، دهستنتی دایه یهخه‌ی و توند رایتهکاند.
- گوێ بگره فهیلهسوفی نه‌هاسته‌ی، نه‌هاتووم وان‌یه‌کی هه‌له‌ق مه‌له‌قی ریزمانم پێ بلتیسته‌وه.. ژماره (١٨) هم نیشان بده کامه‌به.

چاودێرکه خۆی راپسکاند، به مۆزه‌یه‌که‌وه نوارییه (گرتیهر).
- به‌رۆکم به‌رنه‌ده‌یت به‌م فیکه‌یه چی پۆلیسی ئهم شاره هه‌یه گشتیت لێ کۆ ده‌که‌مه‌وه، ئه‌وه‌ی تۆ له دووی ده‌گه‌رتیت له‌م ناوه نییه، ئیتره جیگه‌یه‌کی وێران، که‌لاه‌یه‌کی به‌رین و به‌رفراوانه، بپاریشه‌ خاوتین بکرتیته‌وه، لاچۆ.. برۆ ده‌ی تا به‌گرتنم نه‌داویت؟

- ناتوانیت به‌گرتنم بده‌یت، من سه‌ربازم و به‌مۆله‌ت له‌ به‌ره‌کانی جه‌نگ گه‌راومه‌ته‌وه.

- ئای که‌ گرینگ و مه‌زینت.. بۆ له‌ تۆ وایه ئیتره‌یش ئه‌وتییه؟!

په‌نجه‌کانی (گرتیهر) خاوه‌بوونه‌وه، به‌رۆکی پیاوه‌که‌ی به‌ردا:

- مالمان له‌ ژماره (١٨) یه، ناچمه‌وه سه‌ری، دایک و باوکم له‌وێ ده‌ژین.

- ئهم گه‌رپه‌که‌ که‌سی لێ نه‌ماوه، هه‌موو یا باریان کردووه یان! (پسته‌که‌ی ته‌واو نه‌کرد، پاش هه‌لۆتسته‌یه‌کی کورت وتی) به‌لێ که‌سی لێ نه‌ماوه، به‌خۆیشم له‌ دانیش‌توانی ئیتره‌م (له‌پرتکا ده‌موو ددانی ریچ کرده‌وه و هاواری کرد).. زرم.. گرم..! له‌ ماوه‌ی چوار رۆژدا شه‌ش هیتشی ناسمانیمان هاته سه‌ر.. تیگه‌یشتیت؟ چاوت کرایه‌وه.. حالی بوویت ده‌لیم چی، هه‌ی جه‌نگاره‌ مه‌زنه‌که‌ی له‌ به‌ره‌ی جه‌نگ گه‌راوه‌ته‌وه..؟ سه‌ربازه‌ خۆراگره‌که‌ی له‌و دیو سنوور خه‌ت‌بوویت.. هۆشت هاته‌وه؟ (ده‌ستنتی بۆ لایه‌ک درێژ کرد).. ژنه‌که‌م له‌وتییه.. کێ ئه‌و هه‌موو دارو به‌رده‌ دارووخواه‌ی له‌سه‌ر لانه‌دات؟ کێ فربای ده‌که‌ویت..؟ نییه، که‌س نییه! ئیستا که‌مردوووه، ئومید براه، به‌لێ وایه، ئیتر ناوهایه، کۆمیته‌کانی فرباکه‌وتن به‌کاری گرتیهره‌ خه‌ریکن، خۆیان به‌چه‌ند دۆسیه‌یه‌کی قه‌به و پووت و چه‌ند کورسی میتی‌که‌وه خه‌ریک کردووه.. نایان په‌رژیتته سه‌ر ئیتره (ئه‌مجا به‌چه‌په وتی).. ده‌بایه ژنه‌که‌میان قورتار بکراوه.. (ده‌م و چاوه باریکه‌له‌که‌ی له‌ ده‌م و چاوه‌ی گرتیهر نزیک کرده‌وه.. هه‌تا لیتان نه‌قه‌ومێ نازان چی روویداوه! کاتیک به‌خۆتان ده‌زانن، کار له‌کار ترازاه، ئه‌وساش هه‌رچیسه‌ک بکه‌ن بێ سووده (تفیکی بۆ دوور هه‌لدا).. ئه‌ی سه‌ربازه قاره‌مانه‌که‌ی سینگت به‌میدالیا رازاندۆته‌وه.. ته‌ماشاکه، ئه‌وه‌تا، ئه‌وه ژماره (١٨) یه، ئه‌و دارو به‌رده‌ دارووخواه‌یه ئه‌و کرتیکارانه پیتوه‌ی خه‌ریکن!

خوڕپه‌یه‌ک له‌ دلێ دا، ساکا.. پشتی کرده‌ پیاوه‌که، به‌ جووتن چاوی زه‌قه‌وه نوارییه کرتیکاره‌کان، بی‌ری کرده‌وه.. (خه‌ریکی هه‌لکۆلین و پشکنین، که‌واته له‌دووی که‌سانیک ده‌گه‌رتن به‌ژێره‌وه بووبن، بی‌گومان هه‌ندیکیشیان مردوون.. نه‌، ئه‌مه‌ی له‌به‌ر چاومه‌ دروست نییه، راست نییه.. نه‌، من خه‌وتبووم و ئیستا که‌ به‌خه‌به‌ر هاتووم، چاوم له‌ عه‌مباریکی ره‌ژوودا کردۆته‌وه، من نه‌گه‌راومه‌ته‌وه، هه‌ر له‌ویم، له‌ گونده سووتاوه خاپووره‌که‌ی رووسیام.. له‌ جیتی خۆم نه‌جوولام.. (ئیمه‌رمان)، (ساور)، (میکه).. هه‌موویان لێره‌ن، نه‌، ئیتره ئه‌لمانیا نییه، رووسیایه!.. له‌من وایه ئه‌لمانیا پارێزراوه!..

ته‌قه و زنگدانه‌وه‌ی پاچ و خاکنازی کرتیکاره‌کان هۆشیاریان کرده‌وه، دیه‌نه‌که‌ی رووتتر هاته به‌رچاوه،

شه‌قامی هاکن.. ناوی شه‌قامه‌که به‌ستوونیکه‌وه هه‌لوسرا بوو، ستوونه‌که‌ش به‌سه‌ر چاله‌ بۆمبیکدا چه‌ما بۆه..

له‌دامینی چاله‌که‌وه هه‌نگاوی نا، که‌وته‌وه رێ.. له‌ دووره‌وه خاوه‌یه‌کی ساغی به‌دی کرد: ده‌م و لیبوی هاته له‌رزین:

- ژماره (١٨) یه، خودای گه‌وره با ژماره (١٨) بیت.

کاتیک لیبی نزیک بۆه، ته‌نها رووکاری خانوویه‌ک بوو، ئه‌و دیوی به‌ردی به‌سه‌ر به‌رده‌وه نه‌مابوو.

پیانۆیه‌ک به‌ ناسمانه‌وه بوو..! به‌شیشی تیکترنجای بانو کۆله‌که‌ کۆنکریتییه هه‌لته‌که‌وه‌که‌نه‌وه هه‌لوسرا بوو، دیار بوو خاوه‌نه‌که‌ی له‌ نه‌هۆمه‌کانی سه‌ره‌وه‌ی ئه‌و خانووه‌ رووخواه‌دا ژیاوه..

دوگمه‌ ره‌ش و سپه‌ه‌کانی پیانۆکه‌ له‌ ددانی جانه‌وه‌ریکی درنده‌ ده‌چوون، بۆ هه‌ره‌شه و تۆقاندن جی‌ری کردبته‌وه!

ده‌رگای خانووه‌که‌ی ته‌نها رووکاره‌که‌ی ما بۆه، کرابۆه.. خۆی پیا‌دا کرد..

یه‌کێک هاواری لێ کرد:

- هیتی تۆ، ئاگادار به، چیت ده‌وتی؟

وه‌لامی نه‌دایه‌وه، توانای لیکدانه‌وه‌ی نه‌مابوو، نه‌ده‌چوووه سه‌ر شوپنه‌واری مائی باوکی، هه‌موو ته‌مه‌نی له‌و گه‌رپه‌ک و ماله‌ برده‌وه سه‌ر، که‌چی وه‌ک به‌که‌مین جاری بێ ئه‌و ناوه‌ بی‌نخ، شاره‌زا نه‌بوو..

کوچه‌ و شه‌قامه‌کان.. خانوو و ماله‌کانی به‌ده‌رگا و په‌نجه‌ره و پاسار و گوپسه‌ بانه‌که‌نه‌وه، به‌ وردترین په‌نا و قوژنیانه‌وه له‌به‌ر چاودا بوو، ئه‌وه‌تا ئیستا که‌ هه‌موو شتیکی لێ شتیواوه، ته‌نانه‌ت ئه‌وه‌یشی له‌بیر چۆه مالبان له‌ کام به‌ری شه‌قامه‌که‌یه؟ هاواریان لیکرده‌وه:

- هیتی زه‌لام.. چی ده‌که‌یت له‌وێ.. گه‌ره‌کته دیواریکت به‌سه‌ردا بپم؟

(گرتیهر) له‌ناو ده‌رگا که‌وه ده‌ینواریه ناوه‌وه، پاشماوه‌ی پلیکانه‌یه‌کی به‌چه‌ند په‌یه‌که‌وه لێ دیار بوو، ئیتر خانووه‌که گشتی به‌سه‌ریه‌کدا ته‌پیی بوو..

له‌دووی ژماره‌ی خانووه‌که‌دا ده‌گه‌را، کاتیک که‌ یه‌کێ له‌ چاودێرانی تاوه هه‌وا بییه‌کانی لێ په‌یدا بوو.

- له‌دووی چی ده‌گه‌رتی کوره؟

- ئه‌مه خانووی ژماره (١٨) یه؟ له‌دووی خانووی ژماره (١٨) ده‌گه‌رتیم؟

- ژماره هه‌ژده..؟! (تاسکلاوه‌که‌ی راست کرده‌وه).. ژماره هه‌ژده کامه‌یه؟.. کامه بوو.. له‌کوتییه، له‌کوتی بوو..؟! («گرتیهر» ورد بۆه).. ئه‌وه به‌ راسته؟

- چۆن؟!

- ئه‌ی چاوت لیبی نییه، نابییی، کوپرتیت؟

- ئه‌مه‌یه؟

- بلێ ئه‌مه‌ بوو؟ نه‌بوو.. ژماره هه‌ژده ئه‌مه‌ بوو؟

کریکاره کان خه ربیک بوون.. ناویکی زۆر له سهه شه قامه که په نگی خوار دیبۆوه، له لوله یه کی شکاوه وه فیچقه ی ده کرد، رووی گۆماوه که له ئاست ورشه ی چرا داپۆشراوه کاندایه بریسکایه وه..

یه کیکیان پینمایه ئه وانی دیکه ی ده کرد، بهرپرسیان بوو، راسته وخۆ رووی تیکرد:

- ئه مه ژماره ههژده یه؟

- چی.. لاچۆ، چیت ده وێ؟

- دایک و باوکم دانیشتووی خانووی ژماره ههژده ن.. کوان، چییان به سهه هاتوه؟

- چوزانم کابرا.. چوزانم له کویتن!

- ناخۆ ئه وانیش پیوه بووبن.. بووبن به ژیره وه؟

- برۆ جیبه کی دی ئه م پرسیاره بکه، ئه وه کاری ئیمه نییه، ئیمه تنه نا ئه وه مان له سههه کی به ژیره وه بووبیت پرگاری بکه ی، ئیتر ناژانین کی کیبه..

- زۆرن؟

- ئه ی چۆن.. گوایه گه مه ده که یین؟ (ئاوړی له کریکاره کان دایه وه).. برۆ ده ست هه لگرن، وچانیکی بدن ورته له دم که سه وه نه بیته، ده ی (فیلمان) له لوله ی هه وا کیشه که بده..

ده رفه تیک بوو پشوو یه کی تیدا بدن، راستبو نه وه، ده ست ته یه ک کریکاری پنتی و په رپووت بوون، هه ره که یان جوړه بهرگیکی پۆشیبوو، تنه نا دووانیان بهرگی کریکاریان له بهر بوو، چه په ل و پش هاتوو، بچ هیز و ماندوو، هه مو گیانیان نیشتبوو سه ناو ئاره کی گیانیان و پرژی لوله ی ئاوه شکاوه که تیکه لاو ببوو..

(فیلمان) که وته سه ره چۆک به سهه لوله یه کی ئاسنینه ئه ستووردا دانه ویبه وه، بۆریبه که له ژیر هه ره سه دار و په ردووی خانووه روخواوه که هاتبوو، بۆری به هه وا گۆرکیی ژیر زه مینه ی خانووه که بوو.

(فیلمان) به پیکیکی قورس لابه لایی له لوله که ی دا، زرینگایه وه.. بهرپرسه که یان فه رمانی پیدانه وه.

- هه ناسه له خۆتان بپرن، نووزه له دم که سه وه نه بیته..

نقه یان له خۆیان بری، (فیلمان) گوئی به بۆریبه که وه نابوو، چه ند تله بهر دیک کلۆر بو نه وه، لووره لووری ماشینیکی فریاگوزاریان هاته گوئی.. هه را هه راو ژاوه ژاوی ناگر کوژینه کانیس هه ره ده وام بوو..

(فیلمان) له لوله که ی دایه وه، له پرێکا قووت بۆوه:

- هیشتا وه لامیان ماوه.

بهرپرسه که به په شوکاویبه که وه فه رمانی پیدانه وه:

- ده ی ئازا بن.. له وانه یه ئیستا هه وایان لی برا بیته، وه دن ئیره خاوین بکه نه وه، ئه م بۆریبه نه یس لادن.

(گریبهه) هه ره به دیاریانه وه بوو، هه واکیشه که ی ژیر زه مینه که ی مالی خۆیانی هاته وه یاد.

- ئه مه په ناگه بوو؟

- ئه ی چی بوو؟ په ناگه نه بوایه ئه مانه ی ژیره وه هه تا ئیستا نوزه یان تیدا ده ما؟

(گریبهه) تفیکی قووت دا:

- له دانیشتوانی ئه م گه ره که ن؟.. چاودیره که ی ئه وێ ده لێ که سی لی نه ماوه، هه موو باریان کردوووه..

- کی..؟! ئه وه شیتته، ئه ی ئه مانه ی ژیره وه چین، هه ره که سه و له په ناگه که ی گه ره که که ی خۆیدا ده شاریتته وه.

(گریبهه) توره که ی له شانی داگرت:

- ریم ئه دن هاریکاره کتان بکه م؟.. له وانه یه دایک و باوکیمان له گه ل بیت.

- هه لۆیستتیکي جوامیرانه یه، (رووی کرده کریکاره کان) ده ی کوپینه ئازا که ن، ئه م براده ره یس یارمه تیمان ئه دات..

یه که م که س که ده ره یتر، زیندوو بوو، له هۆش خۆشی نه چوو بوو.. هه ردوو لاقی بسوون به ژیر پایه یه که وه، پلشایبو نه وه.

(گریبهه) لیبی ورد بۆوه، نه یناسی، کاتیک که تاویره که یان له سهه لاقی لادا، نووزه یه کی لیتهات و رووی به لادا وه ره ره خه ناند و له ناکاودا هه ردوو چاوی سپی هه لگه ران.

ده لاقه که یان فراوانتر کرد، دووانی دیکه یان به مردووی هینایه ده ره وه، که لله یان پان بیژوه، ددانه تیکترنجاره کانیان له باده می پاکژ و سپی سه ره کیکیک ده چوون، (گریبهه) دانه ویبه وه، پرچیکی ره شی دی، دایک و باوکی موو زه ردن.. ئه مانیشیان گواسته وه سه ره شه قامه که، له وێ درێژ کران.. مانگ هه لتهات، سه ره شی رووناک کرده وه، ئاسمان مۆر هه لگه رابوو، بایه کی سارد به خامۆشی هه لیکردبوو..

(گریبهه) پرساری کرد:

- ئه مه که ی رووی دا؟

- دوێ شهو.

نوازیبه بهری هه ردوو ده ستتی، خۆیناوی و ره ش داگه رابوون، نه یزانی خۆینی خۆیه تی، یان هی که سیکی دیکه یه، مه گه ره هه ره خودا خۆی بزانی چی دار و به رد و شووشه شکاوی به ده ست و مه چه کی رووت مالیوه.. هه لاه ترشه لۆکه که ی له ته قینه وه ی بۆمه که ن به ریا ببوو، چاویانی ده کزاندوه، سوور هه لگه را بوون، پر ئا و بسوون، زوو زوو به پشتی چنگیان چاویان ده ستی، هه ره زوو پر فرمیسک ده بو نه وه..

یه کیکیان به هه له داوان (گریبهه) ی ناگادار کرده وه:

- توره که ت..! ئه وه توره یه هی تۆیه؟

ئاوړی دایه وه:

- کامه.. به لێ، کوا چی لیتهات؟

- نهو زهلامه فړاندی.

گرینگ نه بوو په لایه وه، کرټکاره که هانی دا:

- دوور نه که و توتوه، نه و ه تا ده توانیت بیگریته وه، دواى که وه من کاره که ت ه و او ده که م ..

دزه که ی راونا، پیاوټیکى پیری لاوز بوو، به دار و په ردووی خانوویه کی ویراندا هه لگه را، (گریبه ر) دامینى چاکه ته که ی له پشته وه گرت، پیره میترده که توره به که ی به دووی خویدا راده کیشا، به رى نه ته دا، (گریبه ر) پایه کی نایه سه توره که و به هه ردو و دستتې دهسته وانه که ی له دهستت کابرا پاکیشا، پیره به دم هاوارټیکى ناسازوه دهستتې دایه تله به ردټیک! ده میکی زل و په شی له گریبه ر داچه قاندا، چاوه کانی ده بریسکانه وه، له چاوی درنده یه کی گه مارو دراو ده چوون .. له پرټیکا دوو نه فسه رى هیزه کانی شلټیوه بیان لى په پیدا بوون.

- چیبیه نه وه .. چی پرووی داوه؟

(گریبه ر) توره که ی نایه سه ر شانى.

- هیچ.

پیره میترده دزه که هیچی نه گوت، هه ناسه ی توند بیوو، به کی له نه فسه ره کان له (گریبه ر) ورد بووه، به مؤنیه که وه پرسیاری لیکرد؟

- بو لیره ی ت .. ده ی پیناسه که ت ناشکرا بکه.

- یارمه تی نه و کرټکارانه نه دم .. دایک و باوکم بوون به ژیر نه و خانووه پروخواه وه، ده بی ..

- ده لیم پیناسه که تم بده ری ..

چاوی پیسا گیترا، زانیی دهسته لاتی ململانئى کردنى له ته کیاندا نه بوو، داواکردنى پیناسه و لیپرسینه وه ش نه رکی پیاوانى شلټیوه به، فرمانى مؤله ته که ی خسته دهستتانه وه، به کیکیان له به ر پو شنایى چراهه کی دهستى لیتی وردبووه، کاغه زه که له ناست بازنه روونا که که دا وه ک داگیرسایى وا ده هاته پیش چا و، ماسوولکه کانی جهسته ی هاتبوونه له رزین، میلوره بیان ده کرد، چراکه کوژایه وه و کاغه زه کانیان پیدا یه وه.

- تو له دانیشتونای شه قامی هاکن، خانووی ژماره هه ژده ی ت؟

له وزه پیدا نه ما بوو، به په سټیه که وه وه لامى دانوه:

- به لى، ئیستایش خه ریکى ده ره ی تانی نه وانه م که بوون به ژیره وه .. له دووی که سوکارم ده گه ریتم.

- له کوئى؟

- له وئى (دهستتې بو لای کرټکاره کان راکیشا) لای نه و کرټکارانه، چاوتان لییان نییه؟

- نه و خانووه پروخواه ژماره هه ژده نییه.

- چی؟!

- ژماره بیست و دووه .. ژماره هه ژده نه ویه یانه (دهستتې بو که لاهویه کی دیکه راکیشا).

شلټه را، زمانى ته ته له ی کرد:

- دلټیان که نه و ژماره هه ژده یه؟

- به لى، نه گه ر چیش هه مووی له یه ک ده چى، به لام وه کو پیتم گوتى، نه ویه یان شوټینه واری خانووی ژماره هه ژده یه ..

(گریبه ر) چاوی بریبه وه که لاهوه که، دوو که لى لى بزر نه ده بووه، نه فسه ره که وتى:

- هه فته یه ک ده بی نه وئى به رکه وتوه.

- وه کو ناگادارین .. (دوودل بوو به لام پرسیاره که ی هه ر کرد) .. وه کو بزانیان که سی به ساغى لى نه و ده چوه؟

- جار جارټیک هه ندټیک پیته نابن .. مه رج نییه له و کاته دا دایک و باوکت له مال بووبن .. له کاتى بو م باراندا خه لکه که په نا ده به نه به ر په ناگه گشتیه کان.

- سو رابخیان چو ن بکه م؟

- به م شه وه هیچ ناکرئى، نه نجوومه نى شاره وانیش به رکه وتوه، شپرزهن، به یانى زو و سه ردانیکى کارگیتری خو جیى (۱) بکه، له وئى پرسیار بکه .. (ته ماشایه کی نه و لایه ی کرد که پیره میترده که به دزه لیته ی دورده که وتوه ..) نه و ده مه قالی پی چیتان بوو له گه ل نه و پیاوه.

- هیچ .. (باسه که ی گوړى) .. ناخو هیشتا که سټیک له ژیر نه و دارو په ردو وده جى نه ما بی؟

- بیگومان هه ندټیک هه ر جى ده میتن .. ده بی له شکرټیک ته رخان بکه ین نه مجا فریا که وین (نواړیه تاسمان) نه و به رازه به دکاران، کوټران هه موو لایه کی شاره که بو م باران ده که ن ..

به ر له وه ی له و ناوه دوور که ونه وه، پرسیارى لى کردنه وه:

- خو هاتو چوئى نه م گه ره که قه دهغه نییه.

- چو ن؟

- چاودټیرټیکم له م ده ور به ره دى وا حالى کردم!

- بایه خ به قسه ی مده، نه و شیتنه، هیچ نییه، چو ن دټیت و چو ن ده چیت نازادیت .. سه ری کیش له باره گای خاچى سوور بده، باره گاکه بیان له نریک وټستگه ی شه مه نده فه ره که یه.

له دووی شوټنى ده رگا سه ره کیبه که ده گه را، دار و به رده داروخواه که بیان له لایه که وه خاوتن کردبووه، هیچ نیشانه یه کی وای نه دیبه وه بیبا ته وه سه ر په ناگه گچکه که یان، به چلو چټوه که دا هه لگه را، پلیکانه که ی ناوه به شټیکى به ستاره و چه ند پله یه که وه ما بووه، دټیه نیکی ناوازه و بی مانا بوو، پله کان رووه و بو شاییه کی قول و به رین ده چوون! خانووه که به دیوی ده ره وده داروخوابوو، کورسیبه ک وه که به نه نقه س دائراب، له سه ر هه ر چوار پای له ناوچالټیکى گه ورده ا گیرسایووه، کورسیبه که به قه دیفه یه کی سوور تیگیرابوو .. شووره ی ده ره وه ی خانووه که به دیوی ناوه وه دا که وتبوو، دارو به رده داروخواه که ی ناوه وه رایگرتبوو ..

چاوی به شټیک که وت ده جوولټیته وه، به دزه فرته ی کرد! وای زانى دزه پیره که یه .. پشیله بوو، خیرا

دانه‌وییه‌وه، ده‌ستتی دایه به‌ردتیک و گرتییبه پشیلکه‌ه، وا به‌بیریا هات بۆ خواردنی لاشه‌کانی ژیر داروبه‌رده‌که هاتین..

به‌غار خۆی گه‌یاند ه‌لایه‌کی دیکه‌ی خانووه ویرانه‌که.. به‌لئی ئه‌و شوئینه بوو له‌دووی ده‌گه‌را، خانووی ژماره‌هه‌ژده‌ی شه‌قامی هاکن بوو.. شتی‌ک وه‌کو خۆی له‌باخچه‌گه‌که‌دا ما‌بوو! سا‌باته‌ خنجیلانه‌که وه‌کو جارن، کورسییه‌کی له‌بندا بوو.. قه‌دی دره‌خته‌ کافوره‌که‌شی دبییه‌وه، ده‌ستی پیا هیتنا.. هه‌ستی به‌شوئینه‌واری ئه‌و پیتانه‌ کرد که له‌میژا.. زۆر له‌ میژا به‌قه‌له‌مپه‌که‌ی بۆ یادگاری هه‌لیکۆلییون..

مانگ له‌سه‌ر پاشماوه‌ی دیوار و کۆله‌که‌ ره‌ش دا‌گه‌راوه‌کاندا هه‌له‌هات، ئه‌دره‌وشایه‌وه، به‌ره‌ به‌ره‌ په‌نا و سووچه‌ تاریکه‌کانی پروناک ده‌کرده‌وه، دیمه‌نیکی غه‌مناک و نامرۆیانه‌ بوو، هه‌ستی پین ده‌کردن.. به‌لام، باوه‌ری پین نه‌ده‌کردن..! ئه‌وه‌ی له‌یاد چوو بوو که به‌دریژایی هه‌موو ئه‌و سالانه‌ی له‌ به‌ره‌کانی جه‌نگ برده‌بویه‌ سه‌ر، هه‌ر له‌م جوړه‌ دیمه‌نانه‌ی دیوه‌.. هه‌ر له‌م جوړه‌ جیگایانه‌دا ژیان‌ی رۆژانه‌ی گوزه‌راندوه‌ه!

خۆی مت‌کرد، هه‌ناسه‌ی له‌ خۆی بری، به‌ تله‌ به‌ردتیک له‌ ستوونییکی ناسینی دا به‌ قوولا‌ییدا چوو بوو..

له‌په‌رتیکا وا هه‌ستی کرد چیه‌ چپتیکی به‌ گویتدا دئ.. نه‌ هه‌ژده‌ی نهرمی باکه‌ بوو.. بیگومان ده‌نگی باکه‌یه، نه‌خیر پسه‌که‌ پسه‌که‌ه‌ی هاته‌وه‌ گوئ، مچوورکی به‌گیانیا هیتنا، به‌په‌له‌ گه‌رایه‌وه لای پلیکانه‌که‌ه، هه‌موو گیانی ده‌له‌رزی، وای به‌بیردا هات که دایک و باوکی له‌ژیر داروبه‌رده‌ داروخواه‌کاندا بن، له‌وئ له‌ بۆشاییه‌کی ته‌نگ و تاریک نووژه‌یان تیا‌دا ماوه‌..

له‌و زیندانه‌ بزهره‌ بۆ ده‌رفه‌ته‌وه به‌ده‌م چنگه‌ کرپه‌ه بانگی ده‌که‌ن.. که‌وته‌ گیتراوی مه‌نگی خه‌م و پشویییه‌وه، له‌ نا‌کاو‌دا هه‌له‌چوو، وه‌کو شیت هه‌لمه‌تی برد، په‌لاماری تاویره‌کانی دا.. به‌ردی تل‌کرده‌وه، ستوونه‌ ناسنی راکبشا، به‌ده‌ستتوپه‌لی رووته‌وه خاک و خۆل و شووشه‌ شکاوی مائی..

نه‌ هۆشی ما‌بوو نه‌ نارام، فام و بی‌ری په‌روازه‌ بوون، به‌غار ده‌هات و ده‌چوو، له‌په‌رتیکا هه‌لنگه‌وت، ته‌پاوتل تا سه‌ر شه‌قامه‌که‌ تل بۆوه، خیرا هه‌ستایه‌وه سه‌ر پای، به‌غار خۆی گه‌یاندوه‌ کرپکاره‌کان.

- ئه‌وه‌ ئیوه‌ خه‌ریکی چین؟ ئیره‌ ژماره‌ هه‌ژده‌ نییه‌.. ئه‌وییه‌، وه‌رن یاریده‌م بده‌ن، نیژراوه‌کان قورتار که‌بن.

- چی؟

- دایک و باوکم بیون به‌ژیره‌وه.. له‌وین؟

- له‌ کوئ؟

- نه‌وئ، وه‌رن ئازاکه‌ن.

پیاوه‌که‌ ورد نوارییه‌ چاوی، به‌ده‌نگتیکی ماندووه‌ه وتی:

- ئه‌وئ ده‌می‌که‌ روخواه‌ (ئه‌مجا به‌زمانیکی ناسکی پر سۆزه‌وه وتی).. ده‌می‌که‌ ده‌ست له‌وئ

هه‌لگیراوه‌.. ده‌بێ خه‌ریکی ئیره‌ بین.

توربه‌ سه‌ریازیه‌که‌ی بۆ فری‌دان:

- ئه‌م توربه‌یه‌ بۆ ئیوه‌، شتی زۆر تیندایه‌، خواردن.. پاره‌شم پیتییه‌.

پیاوه‌که‌ چاوه‌ سوور هه‌لگه‌راوه‌ پر فرمی‌سه‌که‌کانی ناراسته‌ی چاوی (گریته‌ر) کرد:

- نا‌کرئ ده‌ست لی‌ره‌ هه‌لگیرین.. هیتشا که‌سانییکی دیکه‌ له‌ژیره‌وه‌ن..

- ناخه‌ر..

- له‌وانه‌یه‌ هه‌ندیکیان هیتشا زیندوو بن.

- ئه‌ی پاش ئه‌وه‌ی لی‌ره‌ ده‌بنه‌وه‌ ناتوانن..

- پاشی چی و پیتی چی، چاوت لی‌مان نییه‌ چیمان به‌سه‌ر هاتوه‌ه، شه‌که‌ت و ماندوو، په‌لوپۆمان نه‌ماوه‌، هه‌موو گیانمان دا‌هیزراوه‌، ها ئیستا ها نه‌ختییکی تر له‌ هۆش خۆمان ده‌چین.

- من یارمه‌ تیم دان، ئیوه‌ش..

پیاوه‌که‌ له‌وه‌ ده‌چوو ئیتر له‌ وزه‌یدا نه‌ما‌بێ.

- می‌شکت بێ، کاتی پشکنینی ئه‌وئ ده‌می‌که‌ به‌سه‌رچوه‌ه، ئیتر بۆ تینا‌گه‌یت، تۆ به‌خۆت له‌وه‌ دل‌نیانیت ئه‌گه‌ر که‌سی‌کی له‌ژیردا ما‌بێ یان نه‌ه‌، نه‌خیر که‌س له‌ژیر دار و په‌ردوو‌ه‌که‌ی ئه‌وئ نییه‌، هه‌فته‌یه‌که‌ روخواه‌، پلئ گوشتی لی‌ بوا‌یه‌ ده‌مانزانی.. ده‌په‌رۆ به‌بێ ئاشووب لی‌مان گه‌په‌رئ (ده‌ستتی دایه‌وه‌ خا‌که‌نازه‌که‌ی و که‌وته‌وه‌ هه‌لکۆلین).

(گریته‌ر) له‌ کرپکاره‌کان ورد بۆوه‌، کوور بووبوونه‌وه‌، هه‌ر خه‌ریک بوون، چاوی به‌چه‌ند ده‌سته‌به‌ره‌یه‌ک که‌وت، دووان له‌ کرپکاره‌کان برینداره‌کانیان ده‌گواسته‌وه‌، هه‌ستی کرد هتیری پساوه‌، ویستی بچیته‌وه‌ کۆمه‌کیان، به‌لام توانای نه‌ما‌بوو، به‌کزی گه‌رایه‌وه‌ که‌لاوه‌که‌ی رۆژئ له‌ رۆژان مائی باوکی بوو، چاوی به‌دار و به‌رده‌که‌دا گتیا، دیسانه‌وه‌ به‌گیانییکی تیکشکا‌و و ماندوو‌ه‌وه‌ که‌وته‌وه‌ هه‌لکه‌ن و پشکنین، هه‌ر زوو ده‌ستتی هه‌لگرت، توانای به‌جاریک برا، پایه‌ و کۆله‌که‌ ناسینه‌ تیکترنج‌اوه‌کان و تاویره‌ چیمه‌نتۆیییه‌ زله‌کان چۆکیان پین دادا..

خانوه‌که‌ تیروته‌سه‌له‌ و تۆکه‌ه‌ دروستکرا‌بوو..

ده‌سته‌و ئه‌ژنۆ دانیش‌ت، پاشان هه‌ردوو لاقی به‌بێ هۆشییبه‌که‌وه‌ دریت کرد، چاوه‌کانی زه‌ق ده‌ره‌په‌ریبوون، ده‌ینوارییه‌ دوور، هه‌ولئی دا دل‌خۆشی خۆی بداته‌وه‌.. (له‌وانه‌یه‌ به‌ره‌ له‌ بۆمبا بارانه‌که‌ باربان کردبێ، یان زوو فریای خۆیان که‌وتن و به‌رنه‌که‌وتن.. له‌یه‌کت له‌و جی نزیکانه‌ی باشووری ئه‌لمانیان بن.. له‌ رۆنتنیرگ-.. له‌وانه‌یه‌ ئیستا له‌ جیگه‌یه‌کی گه‌رم و نهرمدا خه‌وتن، له‌وانه‌یه‌.. له‌وانه‌یه‌، ئای دایکه‌، ئاخۆ ئیستا له‌کوئ بن؟ من لی‌ره‌م، قه‌واره‌یه‌کی پوتم، نه‌ سه‌رم ماوه‌، نه‌ په‌لوپۆ، ویتل و سه‌رگه‌ردانم، هه‌تا ده‌مرم ده‌بێ هه‌ر بز و ئاواره‌ بم، نه‌ رابووردوووم ماوه‌، نه‌ دوارۆژ..) هه‌ر بی‌ری ده‌کرده‌وه‌.. (ئه‌م پلیکانه‌یه‌ی ناوی پلیکانه‌که‌ی یاقویمان لی‌ نابوو^(۲) بۆ ئاسمانی ده‌بردین، فریشته‌کان لی‌ره‌وه‌ ده‌هاتن و ده‌چوون!.. فریشته‌کان!.. کوان؟ له‌کوئین، چیمان به‌سه‌ره‌هات؟ ئه‌وانیش بوونه‌ بۆمب هاوئیز؟.. چی وه‌کو خۆی ماوه‌؟ نه‌ ته‌نها ئاسمان، زه‌مینیش وه‌کو جارن نه‌ماوه‌، بووه‌ته‌ گۆرستانییکی گه‌وره‌).. هه‌ر بی‌ری ده‌کرده‌وه‌.. (گۆرستان؟! ئای چه‌ند گۆرم هه‌لکه‌ند، گۆر هه‌لکه‌ند نه‌بووم، به‌لام هیتده‌ی گۆر هه‌لکه‌نان

بەدریتژیایی ژبانیان هەلی دەکن، گۆرم هەلکەندوو! سەرم لیشیتیاووه.. چی دەکەم لێره.. چاوەروانی چیم؟ کئی دیتە کۆمەکم؟ چەند شار و ولاتی خاپوور گەرام.. هیچی وەک ئەمە لێره لێم نەبوونە ئازارێکی ئاوها پرووت و ئاشکرا.. بۆچی منیش نەبووم بەژێر دارووەردووی دارووخاوەوه، دەبوا بیه منیش لێره بووماه، لەژێر دار و بەردی ئەم خانووە دارووخاوەدا بنیژامایه..).

لەوێ مایهوه..

کرێکارەکان دوا برینداریان گواستەوه..

مانگ لە دەمەداسێکی خویناوی بێ بەزەبی دەچوو، لەئاسمانهوه هەره‌شە‌ی دەکرد!... سێبەرێکی تاروتاریکی لە پانتایێکی کە لایه‌ ره‌شه‌کاندا پاشه‌ک‌شه‌ی دەکرد، ده‌گه‌رایه‌وه ژێر تاوتیرو بێ دیواره دارووخاوەکان.

پشیلەکه دەرکەوتەوه، له‌ دووره‌وه به‌چاوه سه‌وزه داگیرساوه‌کانی ده‌ینوارییه (گرێبه‌ر)، به‌س‌له‌وه لێی نزیک ده‌بۆوه، به‌ دوریا ده‌خولایه‌وه، بێ خشپه‌ هه‌نگاوی دهنه‌، له‌گه‌ڵ هه‌موو خولیکدا پتر له‌ (گرێبه‌ر) نزیک ده‌بۆوه.. پشستی کوور کردوه و کلکی هه‌لبێرێ، مووه‌کانی گیف بوونه‌وه به‌ده‌م میاوه‌یه‌کی کزه‌وه خۆی له‌ رانی (گرێبه‌ر) هه‌لسوو، ئەمجا له‌ ته‌کبه‌وه خۆی مت کرد..

(گرێبه‌ر) هۆشی هیچی نەبوو، هه‌ستی به‌هیچ نه‌کرد.

١- کارگێڕی خۆجیی: الادارة المحلية.

٢- پلیکانەکه‌ی یاقوب: مەبەست له‌ (ی‌ع‌قوب) پیغەمبەر، [ی‌ع‌قوب «د‌خ» له‌ (ب‌ر الس‌بع) د‌ره‌ده‌جیت و روو ده‌کاته (حاران) له‌ ر‌ئ ش‌وی به‌سه‌ردا دادیت، له‌ لایه‌ک له‌ ده‌شته، هه‌ندێ ب‌رد ده‌خاته ژێر سه‌ری و خ‌وی ل‌یده‌که‌ویت و خ‌ون به‌پلیکانه‌یه‌که‌وه ده‌بی‌ئین بناغه‌ی له‌ زه‌مینه‌دا یه‌ و سه‌رش‌ی له‌ ئاسمان، فریشه‌ته‌کان به‌پلیکانه‌که‌دا ده‌هاتن و ده‌چوون... هتد)]

(سه‌ربوورده‌ی دروست- سفر التکوین)

پۆژ بۆوه..

چاوی کردوه، ماوه‌یه‌کی خایاند تا زانیی له‌ کوپیه‌.. به‌و جوژه‌ خه‌وتانه ر‌اهاتبوو، پشستی نا به‌ پله‌یه‌کی پلیکانه‌ رووخاوه‌که‌وه، هه‌ردوو لاقی درێژ کرد، خه‌و به‌ری نه‌دابوو.

پشیلەکه له‌بن بانپۆ شکاوێکدا، به‌بێ خه‌م خه‌ریکی خۆی بوو، ده‌موچاوی ده‌شوست..

ته‌ماشای کاتزمیره‌که‌ی کرد، زوو بوو، فه‌رمانبه‌رانی کارگێڕی خۆجییی هیشتا له‌جیدا بوون، به‌گیانو جه‌سته‌یه‌کی قورس و داهێزراره‌وه هه‌ستایه‌ سه‌رپیتی، هه‌ستی کرد هه‌موو گیانی تی‌کشکاوه، چومگه‌ و ماسوولکه‌کانی ر‌ه‌ق هه‌لگه‌رابوون، نوارییه‌ به‌ری هه‌ردوو ده‌ستتی، ر‌ه‌ش و چه‌په‌ل، پ‌ر‌ زام و تلوق بوون.. بارانا و بوو یان ئاوی ئاگر کوژینه‌ره‌کان، بر‌ئ ئاو له‌ ب‌نی بانپۆکه‌دا کوژبۆوه، له‌رووی ئاوکه‌دا نوارییه‌ ده‌موچاوی، گ‌رژو ماندوو، شپ‌زه‌و ش‌ی‌واو دا‌که‌وت‌بوو، پارچه‌ سابوون‌ئێکی له‌ توره‌که‌ی ده‌ره‌ینا، ده‌موچاوی پاک‌ز کردوه، ئاوکه‌ له‌ بانپۆکه‌دا ر‌ه‌ش دا‌گه‌را، زامه‌کانی ده‌ستتی ه‌روژه‌وانه‌وه، خ‌وتنیان ل‌یده‌هات، هه‌ردوو ده‌ستتی ب‌ل‌ند کردوه، ر‌ایته‌کاندن وشکی ده‌کردنه‌وه، له‌ قه‌یافه‌تی وردبۆوه، پانتۆله‌که‌ی له‌ چەند لاوه درابوو، چاکه‌ته‌که‌شی به‌جاریک چه‌په‌ل بسوو، ده‌سته‌سه‌رکه‌ی ته‌ر کرد، چەند په‌له‌یه‌کی سه‌ری، له‌وه زیاتر هیچ ده‌سته‌لانیکی دیکه‌ی نه‌بوو.

نانی پ‌ت‌بوو، هه‌ندێ ق‌او‌ه‌یش له‌ مه‌ت‌اره‌که‌یدا م‌ابوو، به‌رچایی پ‌ن کردنه‌وه، هه‌ستی ده‌کرد گه‌رووی به‌یه‌که‌دا نووساوه، گه‌رووی یه‌کیک بوو به‌در‌ت‌ژیایی شه‌و هاواری کردبێ..

پشیلەکه به‌ده‌م یه‌ک دوو میاوه‌وه ل‌پ‌ئی هاته‌ پ‌ت‌شه‌وه، پارچه‌یه‌ک نانی پۆ هه‌ل‌دا، به‌ترسه‌وه ده‌می پۆ برد، ئەمجا قه‌پی پ‌یا کرد و بر‌دیه‌ په‌نایه‌ک.. له‌وێ به‌د‌ل‌ن‌یایی که‌وته‌ خ‌واردنی، پشیلەیه‌کی موو ر‌ه‌شی په‌ل و چنگ سه‌یی بوو..

شووشه‌ی شکاو له‌ هه‌موو ل‌یه‌که‌وه بر‌سه‌که‌ی ده‌هات، خ‌ۆز ب‌ل‌ندتر بۆوه، توره‌که‌ی دا به‌کۆل‌یاو هاته‌ سه‌ر شه‌قامه‌که‌.. ر‌یز‌ت‌یک چال‌ی ر‌ه‌ش سه‌رت‌اسه‌ری شه‌قامه‌که‌ی گ‌رت‌بۆوه، له‌ج‌یی ر‌یز‌ت‌یک ددانی هه‌ل‌ک‌ت‌ش‌راو ده‌چوون..! ک‌ات‌ت‌ید‌راکه‌ی ل‌ئ ده‌رکه‌وت، گومه‌زه سه‌وزه‌که‌ی و بانی گشت خانووه‌کانی ده‌وروه‌ری ر‌ما بوون، له‌ که‌لاکی د‌ای‌ناس‌ۆز‌ت‌یک ده‌چوو، م‌ی‌روو‌یه‌کی زۆری ت‌ی‌سه‌ ئالا ب‌ئ، چاوی به‌ چاود‌ت‌ر‌ه‌که‌ که‌وته‌وه، له‌ ناو ده‌رگ‌ای خانووه‌که‌ی ته‌نه‌ا رووکاره‌که‌ی م‌ابوو، هاته‌ ده‌ره‌وه.. له‌ تارم‌ایی جنۆکه‌یه‌کی چه‌ق‌او‌ه‌سووی ن‌ی‌و‌ئو که‌لاوه و‌ی‌ران‌انه ده‌چوو، جنۆکه‌یه‌ک بوو هه‌موو ئ‌وه‌ د‌یمه‌نانه‌ی به‌لاوه ئاسایی بوون، ئ‌وه‌ هه‌موو و‌ی‌ران‌کار‌یه‌ی گشت ل‌یه‌کی گ‌رت‌بۆوه، باو‌ت‌یک بوون به‌ل‌ایه‌وه، وه‌ک هه‌موو مۆده‌و باو‌ت‌یک‌ی تر.

له‌ دووره‌وه ده‌ستتی پۆ (گرێبه‌ر) راوه‌شاند، بانگی ده‌کرد.. دوو دل بوو، ئەفسه‌ره‌که‌ی هاته‌وه یاد که‌ به‌ش‌ت‌یی دا‌یه‌ قه‌له‌م.. پشستی ت‌ی‌کرد، چاود‌ت‌ر‌ه‌که‌ قه‌پۆزی تورت کردوه، ددانه‌کانیشی ج‌ی‌ر بوونه‌وه.. تووره‌ بوو:

- ه‌ئ‌ی تۆ.. بۆ ه‌ت‌وو‌یت‌ه‌ ئ‌یره؟! بۆ د‌زی؟ ن‌از‌ان‌یت قه‌ده‌غه‌یه.. (له‌سه‌ری رۆب‌شت، هه‌ر بۆله‌ی